

ఆంధ్రమిత్ర

312740

వ తి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 23-వ తేది మంగళ వారము } సంచిక ౨౧౮
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY 23rd DECEMBER 1930. } No. 218
శ్రీ ప్రమోదానామనంబత్సర పుష్యమాస శుద్ధ చతుర్థి

అమృతాంజనము
ఆన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుబొట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. జెబుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
సరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో వక: నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బితో 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శ్రేట్టిపేది, మద్రాసు,
109, ఫ్రీరోడ్డు, భాద్రి - బొంబాయి

మిక్కిలి అమూల్యమైన
తరుణము

ఈ దిగువస్థలములందు
ఆంధ్రపత్రికకు

ఆలస్యము
ఆశాభంగ మగును

ఏ జెంట్లు తత్తణమే కావలెను

నగదుధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యత, సామర్థ్యము గలవారు మాత్రమే తత్తణమే దరఖాస్తులను పంపు
కొనవలెను. దరఖాస్తుదారు లెచ్చట ఏజెంట్లుగా నుండగోరెదో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగతవివరములకు ఈ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. బిల్ల సంపాదివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పొన్నేరి	ద్వారపూడి	ఇచ్చాపురము	రైచూరు	ధర్మవరం	మైసూరు
నాయుడుపేట	రాజోలు	రంభ	ద్రోణాచలం	పెనుకొండ	కోలూరు గోట్టుపేట్లు
కొత్తవరం	అమలాపురం	పూరి	బొంబాయి	అర్కోణము	బారింగ్ పేట
పెడన	చీపురుపల్లి	కాశి	తిరువళ్ళూరు	వేలూరు	మధుర
కైకలూరు	పార్వతిపురం	కలకత్తా	తిరుత్తణి	పోలింగర్	తిరుచినాపల్లి
ఆకీడు	బొబ్బిలి	రాజంపేట	పుత్తూరు	పాకాల	కంజీవరం
అత్తిలి	శ్రీరేపూరు	నందలూరు	కాళిహస్తి	చిత్తూరు	చెంగల్పట్టు
కంభం	సోంపేట	జమ్మలమడుగు	కదిరి	పీలేరు	రామేశ్వరం
మార్కాపురం	నౌపడా	ప్రొద్దుటూరు	కాశీపేట	బెంగుళూరు	కల్లికోట
వినుకొండ	పల్లెకొమ్మిడి	గుత్తి			

మేనేజరు:- (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ప్రపంచవార్తల నెరుంగగోరిన ఆంధ్రులు
ముఖ్యముగ చదువదగినది ఆంధ్రపత్రికయే

రూటరు, అసోసియేటెడ్, ప్రీప్రెస్ వార్తలేగాక, ఆంధ్రదేశమందలి పలుగ్రామములందలి విశేషములును మీ రాంధ్రపత్రికయందు చదువగలరు.
ప్రతిరోజును చిత్రపటశోభితమై వెలయును. ఆంధ్రపత్రికను పఠించినచో మంచి భాషాజ్ఞానము కలుగును. చందా సాలునకు 24 రూపాయలు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు స్టేషను నుండి

కలకత్తా మెయిలు	రాత్రి 8-80 Xం ఉద 7-0 Xం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 Xం ఉద 10-50 Xం
పాన్డ్యు ప్యాసింజరు	సాయం 5-55 Xం
పాన్డ్యు	రాత్రి 7-80 Xం
బెంగళూరు ప్యాసింజరు	సా 5-0 Xం ఉద 9-55 Xం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 5-55 Xం
ఎక్స్ప్రెస్	ఉద 8-0 Xం సా 3-45 Xం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 Xం సా 4-25 Xం
రేచింగుంట	సా 6-80 Xం సా 12-0 Xం
రేచింగుంట	రాత్రి 9-10 Xం
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-80 Xం ఉద 6-20 Xం
ఎక్స్ప్రెస్	మధ్యా 12-45 Xం సా 2-25 Xం
ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 Xం ఉద 8-0 Xం
ప్యాసింజరు	ఉద 6-45 Xం రాత్రి 8-40 Xం
బోలార్పల్లి	మధ్యాహ్నం 1-0 Xం
అక్కోగం	సాయం 5-45 Xం ఉద 9-45 Xం
వచ్చిమలినా మెయిలు	రాత్రి 7-45 Xం ఉద 7-15 Xం
వీలగిరి ఎక్స్ప్రెస్	రాత్రి 9-15 Xం ఉద 6-55 Xం
క్రాంతివ్రంతు ఎక్స్ప్రెస్	ఉద 7-80 Xం రాత్రి 8-15 Xం

మద్రాసు ఎక్స్ప్రెస్ నుండి

బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 7-0 Xం
తిరుచెండ్రపురం ఎక్స్ప్రెస్	రాత్రి 9-25 Xం ఉద 6-15 Xం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 Xం రాత్రి 6-20 Xం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-80 Xం ఉద 8-40 Xం
పాల్వూరు	రాత్రి 10-85 Xం ఉద 4-25 Xం

మద్రాసు బీచ్ లైన్ నుండి

తిరుచినాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 Xం మధ్యా 1-20 Xం
రేచింగుంట	సాయం 5-24 Xం ఉద 9-35 Xం

మద్రాసు పం దెములు

1930-31 సం॥ రము

మొదటి స్ప్రింగ్ మీటింగ్

శనివారము	27-12-1930
గురువారము	1-1-1931
శనివారము	3-1-1931
శనివారము	10-1-1931
బుధవారము	14-1-1931

క్రొత్తరకము పుస్తకములు

ఆంధ్రజనుల నూతన భావములను ఆశయములను తెలిపే రమ్యము లగు కొన్ని కథలు సులభతైలిన రచియింపఁబడినవి. (1) కమలాక్షి (2) రాజేశ్వరి (3) చిత్రకథామంజరి రెండు భాగములును, ఒక్కొక్క పుస్తకము వెల 8 అణాలు. ఇవియును, తెక్కిన పుస్తకములను వలయువారు ఏక ద్వింధక రైలు రాయసం వెంకట శివుడు నామ ఏ. ఏ., గుంటూరు ప్రాంతికావలెను.

కావలెను:—నెల 1 కి రూ 100-20-200 కీత ముపై పరిశీలనాలోను ఋణములు తీసగ నేర్పాటుచేయుట కై ఆశీక ఇన్ స్పెక్టరులు కావలెను. ఉద్యోగము నివృత్తిర్యా నింపబడువరకు ఋణదన భేదీ నివృద్ధుడు. వివరములు:—
Messrs. Prudential Bank (India) Ltd., Calcutta.

అపాయము లేనిది, విశేషణ కారి.

జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల బిడ్డలకి తగినది.

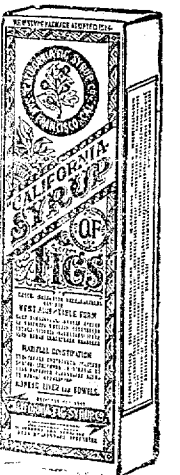
తల్లీ! మీ బిడ్డయొక్క జబ్బును, మలబద్ధకమును పోగొట్టుటకు కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల పర్పత్తు అవసరము

"California Syrup of Figs"

20-5

తల్లీ! త్వరపడుడు. ఒక స్కూప్ కాలిఫోర్నియా సిరప్ ను (California Syrup of Figs) యిచ్చిన, మలమును, అపానవాయములను శరీరమునుండి తొలగించి జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించును. మరల కొద్దిసేపటిలో మీ బిడ్డ ఎప్పటివలె ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగానుండును. చిరాకుగాను, జ్వరముగాను, పిత్తముగాను, మలబద్ధకముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు, కూడ నిరపాయకరమైన చల్లని పానీయము త్రాగుట కిష్టపడుదురు. ఎట్టి హానినిగాని, అపాయమును చేయదు. మీ కెమిస్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

(California Syrup of Figs) కావలె నని అడుగుము. చంటిబిడ్డలకు, వయస్సువచ్చిన బిడ్డల కిష్ట నలసిన పద్ధతులు, పత్య పాన విషయము లన్నియు వివరముగా సీసామీదనే వ్రాయబడి యుండును. కెమిస్టు లందరివద్దను అంగళ్లన్నిటి యందును దొఱకును. తల్లీ మీరును (California Syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ ను కోరుడు. లేనియెడల యిమిలేషన్ నొకదానిని యిచ్చెదరు.

విదేశీబట్టల వర్తకుని

పటమునకు గార్దభ వాహనము

కరాచీ, డిసెం 21:—సాయంత్రము పురమునం దొక యూరేగింపున సభయు జరిగెను. రెండియందును స్త్రీలు విశేషముగా పాల్గొనిరి. ఈ రేగింపులో మర్యాద, విదేశీబట్టల వర్తకుడు ఫరేహుద మదనగో పాల్గొని చిత్రపు గాడిదపై నెక్కింపబడి నీగులును త్రిప్పబడెను. ఈ వర్తకుడు కొన్ని దినములక్రిందట పోలీసులకు ప్రార్థనపెట్టుకొని 8 గురు కాంగ్రెసు ప్రముఖులును ఒక స్వదేశీవర్తకుడును అరెస్టు అగుటకు కారణమయ్యెను. ఒక వారముక్రిందట అతడు తన సరకుసంతటిని ఎక్కడికో పట్టించుకొని పోయెను. అప్పుడును 14 గురు కాంగ్రెసు వలంబీర్లు అరెస్టుయిరి. ఊరేగింపుబట్టలబహుప్రకారే పోయెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

లిబరల్ బ్యాంకి లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు - మద్రాసు
ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు తీసికొనెదరు. కరెంటు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు ఆకౌంట్లు ఉంచెదరు. డిపాజిటు బాండ్లు, క్యాపిటల్ ఫిక్స్డ్ విక్రయించెదరు.

చీటీయేలం

చీటీ యేలం మా బ్యాంకి ఉన్న ప్రతిచోటను మాసము నకు ఒక పర్యాయము జరుపబడును.

ఏ క్లాసు చీటీ రు 1000 లు, బి క్లాసు చీటీ రు 500 లు. సి క్లాసు చీటీ రు 250 లు, డి క్లాసు చీటీ రు 100 లు.

ఈ కాలములో వర్తకులు నాకరులు మొదలగువారు అప్పు తీసికొనుటకు ఇది ఒక శుభవార్త. అసలుమీద వడ్డీలేదు. అసలు తిరిగి చెల్లించుటలేదు. ఈ యేలం ప్రస్తుతము మాకడ, నంద్యాల, బ్రాంఛీలో జరుపబోవుచున్నాము.

బంగారు నగలమీదను, దినతండల పద్ధతిమీదను అప్పులిచ్చెదరు.

మా బ్యాంకి తరపున పనిచేయుటకు అన్ని చోట్ల రోజులకు కావలెను. జీతము రు 25 లు అలవెన్సు రు 15 లు రు 100 లు ధరావతు కట్టవలెను.

టి. రామనాథశర్మ,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

కేశవచక్రవర్తి నిరాహారదీక్ష

ప్రాణాపాయావస్థలో నుండుట

పాట్నా, డిసెంబరు 22:—కలకత్తా సిటీకోర్టులో 2-వ తరగతి విద్యార్థియు విచారణలేని వైదీగా జెంకాలు జైలులోనుండి వచ్చినవాడు నగు కేశవచక్రవర్తి (కె. ప్రా. కో. 109 కేస్ కోర్టుండ్ 1 సం॥ కఠినమైన నడుభయించుచు గత 70 రోజులుగా నిరాహారదీక్ష బూనియున్నాడు. అతనిసేతి యిప్పుడు అపాయకరముగానున్నది. అతనిని జైలు ఆసుపత్రికి మార్చిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

ఆలిపూరు జైలులో డెటిన్యూల నిరాహారదీక్ష

కలకత్తా, డిసెం 22:—ఆలిపూరు రాజధాని జైలులో శుద్ధి డెటిన్యూలు చాలమంది నిరాహారదీక్షయై యున్నారని "లిబర్టీ" పత్రిక తెలుపుచున్నది. విషరములు తెలియరాలేదు. (ఫ్రీ ప్రె.)

కాన్పూరు స్త్రీ సత్యాగ్రహుల విడుదల

కాన్పూరు, డిసెం 17:—పి కెటింగునకై శిక్ష ననుభవించు 16 మంది స్త్రీలు విడుదల గాంచిరి. వారిని పాదలు ఊరేగింపుతో కొనిపోయిరి. పోలీసులు దారిలో అడ్డగించియు వివరకు ఊరేగింపు సాగనిచ్చిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

కాన్పూరు పతాక సత్యాగ్రహము

కాన్పూరు, డిసెం 21:—పూర్వభాగ్ నందు పతాక సత్యాగ్రహములో మరి 8 గురు వలంబీర్లు అరెస్టు విరి. ఈ సందర్భమున మొత్తము అరెస్టులు 90 ని జించుచున్నవి. (ఫ్రీ ప్రె.)

ఖాందేష్ కర్షకసమావేశము

సుభాష్ బోసుగా రధ్యతత వహింతురు

బొంబాయి, డిసెంబరు 20:—బొంబాయిలో సుభాష్ బోసుగారి అధ్యక్షతన ఖాందేష్ కర్షక సమావేశము జరుగునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

"సహాయ నిరాకరణ" చిత్రమును

పంజాబులో నిషేధించుట

లాహోరు, డిసెం 20:—"సహాయ నిరాకరణ పుత్రము, మహాత్మాగాంధీ" అను చిత్రము ప్రభుత్వముపై ద్వేషము పురికొల్పినదిగా నున్నదని పంజాబు గవర్నరుగారు కార్యవర్గముతో సహా, దానిని నిషేధించినారు. (ఆ. ప్రె.)

'బోరన్ విల్లి' విలువను ఇంగ్లాండులో నేను తెలుసుకొంటిని

"నేను ఇంగ్లాండుకు విద్యాభ్యాసమునకు వెళ్లి నప్పుడు నాతోడి విద్యార్థులవల్ల 'బోరన్ విల్లి' కోకో యొక్క విలువను తెలిసికొంటిని. వారు బోరన్ విల్లి కోకో కేవలము రుచికరమైనదియు, అలసట దీర్చునదియుగాక, కష్టపడి పనిచేయుట కవసరమైన మానసిక పుష్టిని కలిగించి, సుఖ నిద్ర నిచ్చునని తెలిసికొనితిని.

"అప్పటినుంచి నేను నదా బోరన్ విల్లి కోకో నే పుచ్చుకొనుచున్నాను. ఇప్పుడు భారత దేశము నందు సహితము మనస్సుకు, శరీరమునకు పుష్టిని గలిగించుటకు అది నాకు ముఖ్యముగా అవసరమై యున్నది. ఇతివరకు నేను వాడిన వాటన్నిటిలోను ఇది మిక్కిలి మనోహరమైన పానీయము."

BOURNVILLE COCOA

జంతుసంబంధ మయిన క్రొవ్వ చేరక బాత్రిగా చేతితో తాకబడక తనూ రొనర్చబడినది.

ఇంగ్లాండునందు బోరన్ విల్లి కోకో కాదే బోరన్ విల్లి తయారుచేయబడినది.

కాకినాడ

చర్చా తక్కి పోటీ పోటీలు

ఇదివరలో ప్రజురణ చేసిన ప్రకారము శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి జమీందారుగారు, చర్చా తక్కి పోటీ పోటీలు వారి "గాంధీ రాట్న పాఠశాల"లో 14-12-30 లేదని జరిపించిరి. చాలమంది పాఠశాలలనుండి వచ్చిరి. వారికి శ్రీ జమీందారుగారు ఉచిత భోజనముని సదుపాయములను చేయించిరి. 35 గురు మగవాండ్లును, 10 మంది యాడువాండ్లును, చర్చా పోటీయును, 25 గురు మగవాండ్లును 5 గురు ఆడవాండ్లును తక్కి పోటీయును సత్పరి. శ్రీమతి వెంకటస్వామి సతీ కూడ పోటీ పోటీ. అనివార్యకారణంతరములచే జవ్వారి డిమున బహుమతునిచ్చుట కవకాశము కలుగలేదు. ఎప్పుడు యిచ్చునది మున్నందు ప్రకటించబడును. కార్యదర్శులైన శ్రీయుత గోపాలరావుగారు, వారి క్రిందివలె కండక్టరువడి, చాల జయప్రదముగ జరుగుటకు మిక్కిలి తోడ్పడిరి. పోటీ సత్పరవారియొక్క ఛాయాచిత్రము రీయబడినది.

ఖద్దరు ప్రచారము

హమాల ప్రకారము యీ ఆదివారముకూడ విద్యాధులు, స్త్రీలు, కాంగ్రెసు నేతలు 260/- రు విలువగల ఖద్దరు నచ్చిరి. ప్రజలు ఖద్దరుపట్ల మిక్కిలి యుత్సాహమును చూపుచున్నారు.

ఆరోగ్యవారము

పడవ ఆరోగ్యవారము కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు 15 వ లేదని జరిపించుచున్నారు. ఆదివారమునాడు

యూరేనియం "ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము" "నేటి శిశువులే రేపటి పౌరులు" మొదలగువాక్యములుగల పటములతో ముఖ్యమైన విధులగుండ ఊరేగిరి. సాయంకాలము సభలో యస్. కె. వెల్లాడి వి. సి. యస్. వాక్, కీర్తి శేఖరై న యస్. ఆర్. హుబ్బయ్య డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ గారి యొక్కయు, రావుసాహెబు డా. కృష్ణమూర్తి, పురపాలకాధ్యక్షులయొక్కయు దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సుర్యనారాయణమూర్తి నాయకులగారియొక్క పటములను, ఆరోగ్యవస్తు ప్రదర్శనమును తెరచుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

డిస్ట్రిక్ట్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు

పై బ్యాంకువారు శ్రీయుతులు తు. వెంకటచలం, బి. ఏ. బి. ఎల్., గారిని అధ్యక్షులుగను, జే. సత్యనారాయణ గారిని ఉపాధ్యక్షులుగను, శ్రీయుతులు లక్ష్మరాజు సుబ్బారావు, కావలి సీతారామయ్యగార్లు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులుగను యొప్పుకొనిరి.

సహకార ఖద్దరు నిలయము

పెట్టుబడితో సహకార పద్ధతిని, రు 5000/- వేర 1 కి 5 రు చొప్పున ఏర్పాటుచేసి ఖద్దరు నిలయము నొకదానిని తెరచియున్నారు. — చాలమంది ఉత్సాహముగా వాటాలను కొనుచున్నారు. ఊరిలోని పెద్దలు చాలమంది పూనికతో పనిచేయుచున్నారు.

వెల్లూరి జైలులో స్త్రీలకు ఆటలకై ఏర్పాటులు

శ్రీమతి గు. దుర్గాబాయిగారు, మెన్స్ డైరెక్టరు, జి. జి.

గారు వచ్చిన తరువాత "ఎ" "బి" క్లాసువారికి బాడ్మింటన్ ఆడుకొనుట కవకాశమిచ్చి, బాట్లు బంతులు తగైరా పళ్లెం చేసిరినిన్ని వ్రాయుచున్నారు.

తెనాలి

కాలసీతి

ప్రస్తుతము తెనాలిలో ధాన్యపుర కోశాభ రోజుకు తగ్గుచున్నది. పాతధాన్యము బస్తా 1 కి రు 8-0 లు భరయన్నది. కొత్తధాన్యము రు 4-4-0. గత వత్సరము యీ రోజులలో పాతధాన్యము రు 8/లు కొత్తది 8-8-0. ధాన్యపురలు తగ్గుబలన రయితులకు చాల యిక్కట్లులు కలుగుచున్నవి. ధర తగ్గియున్నను, ధాన్యమును కొనువారు లేక యున్నారు. శిస్తులు చెల్లించవలసి తక్షణ మాసన్నమైనది. శిస్తుల కింద సామాన్యలకు తమకు పండించు ధాన్యములో చాలాభాగము విక్రయించవలసి వచ్చును. తరువాత సామాన్యరయితుల యిక్కట్లులు భగవంతునికే యెరుక.

మార్పులు

మాగ్రామములో యిప్పటికి 8 పిల్లరములనుంచి అక్షిపనతో మస్కటుగా పనిచేయుచున్నది. శేషగిరిరావు పంతులుగారు కొవ్వొత్తు ప్రిన్సిపల్ మస్కటుగా మార్చబడిరి. ఇక్కడికి పార్వతీపురమునుంచి యస్. వరదరాజయ్యగారు వారిస్థానే అడివనల్ మున్సిలుగా నియమింపబడిరి.

(ప్ర. వి.)

అంధనాటక రంగమున పేరెన్నిక గాంచిన శ్రీయూత నెల్లూరు రాయప్రోలు సుబహ్మణ్యయ్య గారు ముఖ్యపాత్రల ధరింతురు.

విదేశవార్తలు

భారతదేశ సమస్య : ప్రపంచశాంతి

విదేశాంగమంత్రి హెండర్సన్ గారి యభిప్రాయము

“1930 లో భారతీయ సమస్య పరిష్కారమైనచో అదియే ప్రపంచ శాంతికి నిజమైన దారి”

లండన్, డిసెంబరు 22:—విదేశాంగమంత్రి ఆర్థర్ హెండర్సన్ గారు 1930 సం॥ బ్రిటిషువారు ప్రపంచశాంతి ప్రకాశించిన ప్రయత్నములను గూర్చి బ్రాడ్ బాల్ట్ థ్వారా అమెరికా ప్రభుత్వమునకు తెలిపిరి.

కడనిన ఆరు వారములనుండియు మాకు లండన్ లోని పత్రికలలో గడనినది ఎవ్వరూ అజ్ఞానంత యొక్క వపనిని మేము చేయగలిగితిమి. ఫిరకీతోనిండి శుభానుభవమును మహాసముద్రములో ఆకాశరణమొకటి వాస్తవమైనది, నేటికి కనబడినది. 1930 సం॥లో మేము భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరింపగలిగినచో అదియే ప్రపంచశాంతికి నిజమైన దారి.

అని యందువారు తెలియజేసిరి.

(రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్)

చికాగో నగర న్యాయాధికారి

దృఢనిశ్చయము

బండిపోటు వాయకునికి మరణశిక్ష నిధింపబడుననుట

(ప్రత్యేకతంతి కాపీరైట్)

లండన్, డిసెం 20:—చికాగో నగర యువ-ప్రభువని ప్రసిద్ధిగాంచిన కొలాసి మోసు హత్యయొనరించిన యనుమానింపబడు ఆలొకపోవనకు సాక్షిమైనచో మరణశిక్ష విధింపబడుననియు, ఆతడు రాజకీయరంగములో బలీష్ఠుడనియు, బ్రిటియుండు కాతనికి హక్కులేదనియు వ్యాఖ్యనూర్చి లైట్ గారు నడిపిరి.

1924 లో జోసెఫ్ హోవర్డు యను వాతని హత్య యొనరించినని కాపాడునై చార్జీ దాఖలు చేయబడునని తెలియచున్నది.

హంగేరి కమ్యూనిస్టులకు శిక్ష

ప్రభుత్వమును పడగొట్టుటకు యత్నించి రని నలువదియొక్కరిపై నేరారోపణ

బుడాపెస్ట్, డిసెంబరు 20:—ప్రభుత్వమును పడగొట్టుటకు ప్రయత్నించిన 41 మంది కమ్యూనిస్టులు విచారింపబడిరి. వీరి నాయకులగు థెర్జి నాన్ డి వెయిన్, మైఖేల్ హేగార్డుకు వరుసగా శిక్షను ప్రసవత్వములు, నాలుగు సంవత్సరములు నిర్బంధశిక్ష విధింపబడినవి. వెయిన్ మాస్కో లో టెలిఫోనుకాఖ్యలో ప్రధానాధికారిగా పనిచేసినందున, మైఖేల్ హేగార్డు ప్రతికూలవాది. వీరిరువురును మాస్కో నగరమునందలి రెవెన్యూ ప్రభుత్వముతో సేరుగా సంబంధము కలిగియుండిరిని నేరారోపణ. మరియొకరుగు 20 నుండి 26 నెలలవరకును, 21 రోజుల నెల నుండి 20 నెలల వరకును శిక్ష విధింపబడినవి. (రూటర్ స్పెషల్)

వాణిజ్యము, వ్యవసాయము,

పరిశ్రమలు

వంగరాష్ట్రమునందలి సమస్యనుగూర్చి లండనులో

ప్రచారము

(రూటర్ స్పెషల్ సర్వీస్)

లండన్, డిసెంబరు 20:—వచ్చేయేడాది జనపసార వ్యవసాయమున తక్కువగా సాగింపవలయుననియు, పరిశ్రమలకు పాలైనవారికి ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనరింపవలయుననియు వంగరాష్ట్రమునందలి జనపసార పరిశ్రమలో ప్రస్తుతవిమర్శితి శాలిగోనుటకు కారణము ముఖ్యముగా, ప్రపంచమునందలి పరిశ్రమల కుపయోక్తమును పంటసరఫరా తక్కువగా కొనుటయే అని వారు నూచించిరి.

ఆయుధవిస్త్రాన సమస్య

సెనెట్ ప్రభుత్వ గారి నిజ్ఞప్తి

1932 సం. సమావేశమునాటికి ప్రజలలో బాగుగా ప్రబోధము గలిగింపవలెను

ర్యూ, డిసెంబరు 21:—నానాజాతి సమితిసంఘము వారిద్వారా సెనెట్ ప్రభుత్వమునకు ఆయుధవిస్త్రాన సమస్యను గూర్చి యొక ప్రకటన గావించుచున్నారు. అదియు గలది. “1931 వ సంవత్సరము నానాజాతి సమితికి చాల కష్టములతో నిండియున్నదిగా పరిగణించవచ్చును. బహుశః, 1932 వ సం॥ ఆరంభ దినములలో ముట్టమొదటిసారిగా అన్ని దేశములకును సంబంధించిన ఆయుధ విస్త్రాన సమావేశము జరగవచ్చును. ఆసభ సఫలములుగాని, లేక యొక విస్తృతమైన యొగ్గుగాని 1931 సంవత్సరమునా వ్యాపించియుండు ప్రభుత్వప్రాయముపై వాధారపడియుండును. వెర్నెట్ సంగి జరిగినవాడు మిత్రమండలివారు ఆయుధముల తగ్గింపు విషయమున ఓకీపోయిన జాతులవారికి కొన్ని వాగ్దానము లొసంగియున్నాడు. వీనిని గూర్చియు జాతి సమితి నిరుపాధిలోని 8 వ సీయమున నుదాహరింపబడియున్నది ఇట్టి సందర్భములలో 1932 సం॥ ప్రపంచ శాంతి ఆయుధములను చాల వరకు తగ్గించు కొనుటకును, యుద్ధ సామగ్రిలన్నిటిని విషయమున నుపాధిలేకుండ చేయుటకును 19 వ ఓడంబడికను సమకూర్చుకొనినో అంతర్జాతీయ శాంతినిగోరి చేయుచున్న ప్రయత్నములన్నియు నొక్కసారిగా కడలిపోవును.

చిత్తు బడంబడిక యొక్కతర కుపయోగింపగలదు

ప్రస్తుతము తయారుచేయబడియున్న చిత్తు బడంబడిక పూర్తిగా సాత్త్వికమై యుండలేదు. కాని బలీయును నొక యెడంబడిక కదిపువాడిగా నుండుటకునాత్ర మగి తగి యే యున్నది 1932 సం॥ సభలో ఆయా ప్రభుత్వములవారు తమ ఆయుధసామగ్రి విషయమున సాధ్యమైనంత తక్కువ అంతలనే బడంబడికలో చేర్చవలసిందిగా కోరుకొనిరి రావలయును. ఇట్లు కావలెనన్న, ఈ మధ్యకాలములో ప్రపంచదేశాల్లో ఆయుధవిస్త్రానము వట్ట సంపూర్ణ విశ్వాసము గలుగునట్లు చేయుట మిక్కిలి యపసరము.

భావిత్వార్థ ఆఫ్రికా విధానము

ఆదినివాసులయొక్క హక్కులు ముఖ్యముగా చెల్లుటవైనను, ఐరోపియనులతో బాటు ప్రాంతపు లకును సమానముగా పౌరత్వ హక్కులను పొందవలెనను నాధారపడియుండవలయు ననుట

హృదయ వాద మంజ్రాగా కోయల్ ప్రాయములు

లండన్, డిసెంబరు 21:—భావిత్వార్థ ఆఫ్రికా విధానమునుగూర్చి రూటర్ ప్రతినిధి, యాసమస్యను పరిష్కరించు సంవత్సరమున ప్రాంత ప్రతినిధిగా నిటకు వచ్చియున్న హృదయ వాద మంజ్రాగా కోయల్ ముచ్చటించగా, వారి క్రిందియభిప్రాయముల తెలియచ్చిరి.

ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుతపు తూర్పు ఆఫ్రికా విధానము నుపసంహరించుకొనుటయు, కెన్యా శాసనసభలో తమ కనధికార సామలం దధిక సంఖ్యాకములు చెందవలయుననెడి తమ కోర్కె తాత్కాలికముగా విడనాడుటయు నాధారముగా రాజకీయసంగి కుదురవలయునని కెన్యా విరోపియను ప్రతినిధిగర్వము గావించిన మావక ప్రాంతపు లామోదింపజాలరు. అటులే కెన్యా యందలి ‘సెటిల్స్’ స్థలములనుండి ప్రస్తుతపు నివాసస్థలములనుండి యాదినివాసుల ప్రత్యేక భూములను వేరుచేసి, తస్మాతకముగా యాదినివాసుల హక్కులే ప్రప్రథమమున సంరక్షింపబడవలయుననెడి సిద్ధాంతములను విరోపియనుల రాజకీయభిప్రాయానికి భంగము వాటిల్లకుండునట్లు చేయవలయుననెడి మావ ననుకూడా వారామోదింప జాలరు. ఉదాహరణముగా, దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇట్టిపద్ధతిని ప్రోత్సహింపకుండుటకు మంజ్రాగాడు కెన్యానిరి. మరియు, యే ‘సెటిల్స్’ స్థలములందైతే విరోపియనుల యధికారమును హెచ్చింప సమకట్టబడెనో యా స్థలములగు ప్రాంతపు లు నివసించుచుండిరి కూడను. తూర్పు ఆఫ్రికా సమస్యక, కాని ప్రస్తుతపు ప్యూరమునే యికముందును దాల్చి యుండనిచ్చుటకు విలులేదని మంజ్రాగానిరి. దానిని పరిష్కరించుట కొకటే మాగ్గును కలదు. ఆదినివాసుల హక్కులే ప్రప్రథమసంరక్షణ బడయుటకై నను, ప్రాంతపులకును, విరోపియనులకును సమానముగా పౌరత్వ హక్కులను పొందవలెనను అవసరమైన నాధారపడియుండును. (రూటర్)

శాస్త్రజ్ఞుల మోసపుచ్చిన

కినికట్టు నిద్ర

బంగారును తయారు చేసిన జర్మనీ దేశమును

శిక్షింపబడుట

కోలోన్, డిసెం 20:—కనకట్టు నిద్రవలన బంగార మెట్లు తయారుచేయబడినదనియు, గారడీవాని కందువలన 12000 పవులై యొకరినొకరు, మ్యూనీచ్ లో 18 నెలల శిక్ష విధింపబడిన కర్నిస్ట్ జెన్ యొక్క విచారణము తయారు విధింపబడినది. నిందితుడు మోసమునకై శిక్షింపబడినది. తాను యిసుకనుండి జర్మనీ చెల్లింపవలసిన యాధునికీకరమున కంతకును సరిపోవు బంగారమును తయారుచేయుటలననియు, మరియు వాటినియు లోహమును, చెండికూడ తయారు చేయుటలనియు నాతడు చెప్పియుండెను. ప్రాసిక్యూటర్ వాదన ప్రకారము బంగారము తయారుచేయుట కేవలము హస్తవిద్యా పరిజ్ఞానే. ఇసుక నీరుగల నీసాలోనికి విద్యుత్తు క్రింది బుట్టుట జగిత. కాని, కర్నిస్ట్ జెన్ యెటులనో యా నీసాలో బంగారము నుండు గలిగెను. శాస్త్రజ్ఞులకు నభ్యాసకలకును నశ్చకమును బట్టించుటయేగాక, నిందితుడు ఆ గ్ల అమెరికను జర్మను ధనాధ్యులవలన ప్రేమమునూడ పొందగల్గెను. (ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైట్)

బాల్టిక్ సముద్రములో స్త్రీమరణ

ప్రమాదము

రెండు స్త్రీమర్లు డీ కొని యిరుచుమించు నలునది

మరణింపబడుట

ర్యూ, డిసెంబరు 21:—శుక్రవారమునాటి కాటిగో లోని ‘జెస్సీ’ ఖాంతిదూరములో బాల్టిక్ సముద్రములో ఓడలు ప్రవేశించుచోట ఓబిరాక్, ఆర్క్-ట్యూరన్ అను రెండు స్త్రీమర్లు ఒకదానికొకటి డీ కొన్నవి. ఇందుకు మారు దట్టముగా పడుచుండటమే కారణము. ఈ డీ కొనుటలో ఓబిరాక్ ముగిసిపోయినది. ఈ సందర్భమున పోయిన ప్రాణుల సంఖ్య యిరుచు మించుగా 40 వరకును నుండవచ్చునని యూహించుచున్నార. వీరిలో ప్రయాణికులు 16 గురు. మొత్తము 40 గుండులను ఓబిరాక్ లోని వారి కుదించింది ఇంతవరకు కనడకుండ పోయినవారిని వెదకుట కాత్రేమియు గన్నదను. వీరిలో ఇ గ్లండ్ లో శేర్మిక్ గన్న క్రేకో అటగాడు డో గ్లాన్ అనునతడు గలడు ఎట్లో వైకే రావలయునని మునుప నున్న ఓడలోనివారు ప్రయత్నించు సమయమునకు సరిగా ఓబిరాక్ మునిసిపోయినది. ఈ రెండు ఓడలనుగూడ హెల్సింగ్ ఫర్స్ లో నొకటికి చేరినది. రెండు ఓడల కెప్పను లును సోచుట. (ప్ర. అ. వె.)

ఓబిరాక్ స్త్రీమరు ప్రమాదము

ఓబిరాక్ ప్రమాదములో మొదట

రక్షింపబడినవారు తప్ప మరి యెవ్వరును

కనబడకపోవుట

కో సెక్స్ ఫోర్స్ : లండన్, డిసెంబరు 22:—ఇంకను

బ్రిటిషువారు రెండు నున్నా రేమో యని కనుగొనుటకై ఓబిరాక్ స్త్రీమరు ప్రమాదము జరిగినచోట అదినారమునాడు మరికొన్ని ప్రయత్నములు జరిగినవి. కాని యెవ్వరు కనబడలేదు. చేండ్ల అను బ్రిటన్ దేశీయుడు కష్టపడి యుద్ధిని రక్షించెను. అంతటితో తప్పి చెందిక తక్కినవారినిగూడ రక్షించుటకు ప్రయత్నించెను. కాని పాపమాతడు ఈ ప్రయత్నములో తన ప్రాణము గోల్పోయెను. హెల్సింగ్స్ లో అను బాతిక నీటిలో బడి యిరుచు ఎట్లో ఒక చిన్న నావికె కెన్సు కాని యిది మునిసిపోవుచుండెను. ఇంతలో మరియొక చిన్న నావిక కనబడినది. వెంటనే యామె దానిపైకి బోయి యందలి దీపము నొక చేతితో వాడించుచు, మరియొక చేతితో ఇంకొక స్త్రీ మరుగకుండ లాగి సబ్బుకొనెను. గురువ వారిద్దరు రక్షింపబడిరి. (రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్)

శింపులు, పచ్చలు, మంచుముల్కములు వగైరాలన్ని

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

ఎక్కని లక్ష్మీ వారాణసి చౌదరి

ప్రొత్తెటరు, బెజవాడ.

రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు

మౌలానా మహమ్మదాలీగారికి బాగుగా నిద్ర పట్టుట

భారత స్త్రీల ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి జేగంపా నవాబు, శ్రీమతి సుబ్బరాయను సతిగార్ల విజ్ఞప్తి

ఉపసంఘముల సభలు

సమష్టి నియోజకవర్గముల యాశ్చర్య పూర్తిగా వదలిపోవుట

ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండితీర నని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు నిష్కర్షగా తెలుపుట

మౌలానా మహమ్మదాలీగారి శరీరస్థితి

రాత్రి బాగుగా నిద్ర పట్టుట

లండను, డిశంబరు 22:—గత రాత్రి మౌలానా మహమ్మదాలీగారికి బాగుగా నిద్ర పట్టినది. ఎక్కి లొండరయును కలుగలేదు. మౌలానాగారిని త్వరలో నర్సింగుహోముకు మార్చదలచుచున్నారు. (రాయిటరు)

మహమ్మదాలీగారికి ప్రాణాపాయము తొలగుట

కొద్దిగా గుణము కనబడుట

లండను, డిశంబరు 22:—(రాత్రి 1 గంట 5 నిమిషము)

మౌలానా మహమ్మదాలీగారికి ప్రాణాపాయ స్థితి తొలగినదని తెలుచుచున్నారు. కొద్దిగా గుణము కలిగినది. (రాయిటరు)

భారత స్త్రీల ప్రాతినిధ్యము

జేగంపా నవాబు శ్రీమతి సుబ్బరాయను సతిగార్ల ప్రకటన

లండను, డిశంబరు 22:—నూతన రాజ్యాంగ విధానము నందు భారత స్త్రీల రాజకీయ హక్కులను గూర్చి యీ యింకా భారత ప్రతినిధు లిద్దరును ఒక ప్రకటనను చేసి నియోజకవర్గ సంఘము (ఫ్రాంట్ బెంచు కమిటీ) వారికి పంపిరి. “స్త్రీలకు గూడ ఎన్నికలకు నిలుచుటకును వోటు వేయుటకును అధికార ముండవలెను. తాత్కాలికముగా కాను సభలో స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థానముల నేర్పవలెను.” అని పేరు వివరించిరి.

“భారత రాజ్యాంగ విధానమునందు స్త్రీల ప్రాతినిధ్యము గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారి భావము సంపూర్ణముగా నుండలేదు. కావున యీ విషయ మీ సభలోనే స్థిర పరచబడుట అత్యవసరము. ఇతర సమస్యలతోపాటు దీనిని గూడ నిపుడే పరిష్కరింపక పోయినచో అటుపిమ్మట దీనిని పూర్వచిత్రీకరింప వలసివచ్చును. చేయుట కష్టముమే యగును. సాత్తు నిపుడొక అర్హతగా నేర్పబడుటవలన స్త్రీలకు చాల అవకాశము జరుగుచున్నదిగాన స్త్రీల ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి ప్రత్యేకముగా యేర్పాటు జరిగవలెను. కానసభల యొన్నికలకు నిలుచు విషయమున స్త్రీలకును పురుషులకును సమాన నియమములే యుండవలెనని యితర దేశములలో నీ విషయమున చాల యిబ్బందులు కలిగియున్నవి. కావున భారత దేశమునందు గూడ నట్టి యిబ్బందులు కలుగక మానవుగాన తాత్కాలికముగా స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థానముల నేర్పవలెనని. భారతదేశమున నూతన రాజ్యాంగవిధాన నేర్పవలసినపుడు ప్రారంభమునందు కొన్ని యిండ్లవరకును స్త్రీల ప్రతినిధులు తమ అభిప్రాయములను స్పష్టపరచుటకు వారి కవకాశము ముఖ్యముగా నుండవలెను కానసభలలో స్థానములను నియోజకాధికారమును నిర్ణయించునపుడు భారత మహిళా ప్రతినిధుల అభిప్రాయములకు తెలిసికొనకుండ నిర్ణయించరాదు. స్త్రీలు దేశసేవజేయుటకు వారి కెట్టి నిరోధమును అనర్హతను కలిగించకుండునట్లు చట్టములే స్పష్టపరచవలెను. ఈవిషయములనుగూర్చి మేము మా అభిప్రాయములను వివరముగా తెలుపుటకు సిద్ధముగా వున్నాము.” అని వారి ప్రకటనలో వివరించినది. (రాయిటరు)

ఉపసంఘముల సభలు

ఫెడరలు స్త్రీలకు సబుకమిటీ

లండను, డిశంబరు 22:—నేడు జరిగిన యీ ఉపసంఘ సభలో కాంస్ ప్రభువు నూచించినట్టి 4-5 కీర్తి కలనుగూర్చి చర్చ జరిగినది. “ఫెడరలు చట్టనిర్మాణమునకు రెండు కానసభల యిండవలెనని యిదివరకే అంగీకరింపబడినదని యేసభలో నెండుసభలకు యిండవలెనని విషయము నిపుడు నిర్ణయింపవలసిన కాంస్ ప్రభువు నూచించెను.

ప్రాంతీయ సబుకమిటీ

ఈ ఉపసంఘసభ గూడ నేడు జరిగినది. ప్రజలలో హెచ్చుమండి వోటింగు అధికారమును విశాలభావముతో నొస గవలెననియే యెల్లవారును తెలిపిరి. (రాయిటరు)

మొనారిటీసు సబుకమిటీ

అల్పసంఖ్యాకుల ఉపసంఘమువారి మొదటి సమావేశము శేపు 28 వ తేదీన రామ్మో మెక్ డానాల్డ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగను. (వైరులెసు)

ఫిల్లీ మహమ్మదీయ సంఘాధ్యక్షుని తిరితివార్త “సభిలపక్ష మహమ్మదీయసభలో ఆమోదింపబడిన మ రతులన్నిటిని ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఫిల్లీ మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము ద్వారా భారతకానసభకు ఒక సభ్యుని యొన్ను కొనుటకు హక్కుగూడ నుండవలెను” అని ఫిల్లీ మహమ్మదీయ సంఘాధ్యక్షుడు అగాఖానుగారికి తిరితివార్త పంపెను. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాను యిండియానుండి విడదీయుట

ప్రస్తుతము విభజింపగూడదని

యిద్దరు ప్రముఖులు తిరితివార్తల నంపుట
రంగూను, డిశంబరు 22:—“బర్మాను విడదీయుటను గూర్చిన సకల విషయములను బర్మాదేశీయు లందరూ బాగుగా పరిశీలించి తమ అభిప్రాయమును నిర్ధారణగా తెలియజేయు వరకును బర్మాను విడదీయుటను గూర్చి యెట్టి ప్రకటనను చేయగూడదు. మీ రిప్పుడు ప్రకటనను విరమించినందులకు వంద నములు” అని బర్మా జనరలు (ఫిలిలయింగ్ నెక్సు) క్లౌన్సిలు అధ్యక్షుడు ప్రధానమంత్రిని యిండియా మంత్రిని తిరితివార్త లను పంపెను.

నేపనలు పార్లమెంటరీపార్టీ నాయకుడు యు. సిగారు పంపిన తిరితివార్త “బర్మాకు స్వతంత్రతను నిచ్చు సమస్య పరిష్కరింప బడవరకును బర్మాను విడదీయగూడదు” అని శివరావుగారు మోడిగారును తెలిపిన విషయములను మేమామోదింపచు న్నాము. అని బర్మా కానసభ డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటును బర్మా నేపనలు పార్లమెంటరీపార్టీ నాయకుడు నగు యు. సిగారు ప్రధానమంత్రికి తిరితివార్త పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

విల్లింగ్డు ప్రభువును రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

మార్నింగ్ పోస్టుపత్రికా ప్రకటన
లండను, డిశంబరు 22:—ప్రస్తుతము భారతదేశమునందు లి పరిస్థితులు చాలకష్టములుగను విషయములుగనుగూడ నేర్పడెను. ఇట్టిస్థితియందు విల్లింగ్డు ప్రభువుగా రిపదనిని స్వీకరించుటలో చూపించిన ధైర్యసాహసములకే అతనిని మేము ప్రశంసించుచున్నాము గాని ఇంతటి గొప్పపదవిని బడయగలిగినందులకు మేముతని నభినందించుటలేదు. పాటిలలు ప్రేమను భారగొనగలుగుటలో విల్లింగ్డును ప్రభువు కడుసమర్థుడు. రాజప్రతినిధి భవనము నుంకరించి ఆతిథ్యము నొసగుటలో విల్లింగ్డును ప్రభువు వారెవ్వరుగూడ పరిరారు అని మార్నింగ్ పోస్టు పత్రిక ప్రకటించెను. (రాయిటరు)

ఉదకమండలము

ఉదకమండలము, డిశంబరు 22:—వెల్లింగ్డు ప్రభువుకు రాజప్రతినిధిగా నియమించినందులకు ఉదకమండలము జిల్లాలోని ప్రజలందఱును విక్కిలి సంతసించుచున్నారు. వెల్లింగ్డు ప్రభువు యనరాకు (వెసి డెన్సి)లో నున్నపుడు నిలగిరిజిల్లాలో ఉదకమండలములోను యితరపట్టా ములలోను గూడ సాంఘిక మర్యాదలకు పరిచయములను చాల పెంపొందించుచుండెను. అమె ప్రాతాహ్నమువలననే కానన సభా భవనములను లాల్ యిరిస్టిట్యూటును యేర్పాటు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ

మితవాదపక్ష ప్రతినిధులు జరుపుచున్న రాయబారములు

లండను, డిశంబరు 22:—(రాత్రి 10 గంట 5 నిమిషము) నేడు సాయంత్రమున లిబరలుపార్టీ ప్రతినిధు లగు శ్రీనివాస శాస్త్రి, నెటలువాడు, చింతాజీ, నెల్సన్ గార్లును మహమ్మదీయ ప్రతినిధులగు అగాఖాను, మఫీ, జిన్నా, ఘజనీగార్లును అగాఖానుగారి బసలో సమావేశమైరి. అవట జరిగినవరకు ఆతిథ్యముగా నుండుటలేదు. ఈ యిద్దరొక్కరినభి యింకను జరుగుచున్న యిన్నిది. ఏదో యొక ఒడంబడిక జరుగువరకును విరమింపబడవలెనని తెలియుచున్నది. ఒడంబడిక కలిగినచో దానిని శేపు ఉదయమున జరిగవచ్చు అల్పసంఖ్యాకుల ఉపసంఘసభలో వీరు ప్రకటింపవలెనున్నాయ.

రాత్రి 12 గంటలవరకును సభ జరుగుట ఫలిత మేమియు తెలకపోవుట

(రాత్రి 1 గంట 5 నిమిషము) నేడు రాత్రి 12 గంటలవరకును గూడ హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల యిద్దరొక్కరినభి అగాఖానుగారిగృహమునందు జరిగినది. గాని ఫలిత మేమియును తెలలేదు.

“భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులందఱును ప్రత్యేక నియోజకవర్గములనే ముఖ్యముగా కోరుచున్నందున, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను గూర్చి మా అభిప్రాయములను మే మెంత మాత్రమును మార్చుకొనజాలము” అని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు స్పష్టముగా చెప్పిరినియు తెలియుచున్నది.

సంయుక్త నియోజకవర్గముల ఆశ వదలిపోవుట

సంయుక్త నియోజకవర్గముల ఆశ నేటితో పూర్తిగా వదలిపోయినదని యాభిగానే చెప్పవచ్చును.

ఇండియాదొరతనమువారి ప్రకటనపై

నాధారపడుట

“ఇటీవల యిండియాదొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనము నందుగల మరతులపైనే ఆధారపడి శేపు ఉదయమున ఇయగ నున్న మొనారిటీసు సబు కమిటీలో మహమ్మదీయులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటింపవలెననియును బాధ్యతగల హిందూ ప్రతినిధులుగూడ వీటి నామోదింపవలెననియును తెలియుచున్నది. (రాయిటరు)

ఫెడరలు స్త్రీలకు సబుకమిటీ సమావేశము

క్రి సమసుపండుగులు ముగియువరకును నిలిపివేయబడుట

లండను, డిశంబరు 22 —నేడు ఈ ఉపసంఘసభ జరిగినది. ఫెడరలు కానసంఘములు రెండుండవలెనని స్థిరపరచబడెను. ఈ రెండు సభలలోను ఎంకగు సభ్యు లుండవలెనని విషయమును గూర్చి చర్చజరిగినదిగాని ఆరవశిక్తి కక్రింద ప్రభుత్వ (కాన్) ప్రాతినిధ్యమును గూర్చిన విషయము పరిష్కరింపబడవరకును ఈ చర్చ నిలిపివేయబడెను. క్రిస్తును పండుగులు ముగియువరకును ఈ ఉపసంఘ సభ నిలిపివేయబడెను.

ప్రాంతీయ సబుకమిటీ సమావేశము-ఎక్కుపర్చుకమిటీ నియమింపదలచుట

నేడు జరిగినసభలో హెచ్చుమండి నియోజకాధికార వియ్యవలెనని విషయమున నందఱునుగూడ నేటిభవించిరి. వివరములనుగూర్చి ఎక్కుపర్చు కమిటీవారు ఆలోచింపవలెనని నిర్ణయింపబడెను. ఈకమిటీ త్వరలోనే నియమింపబడును. ఓటు ఇచ్చుట వుండవలసిన అర్హతలనుగూర్చి గూడ చర్చ జరిగినది. ఒకే వయసునుబట్టి మాత్రమే అర్హతను నిర్ణయించుట కంగీకరింపనియెడల ఇతర విషయములనుగూడ ఆలోచింపవలసి యుండును. ఈసభ 80 వ తేదీవరకును నిలిపివేయబడెను.

సేనుగుప్త దంపతుల, నిరశన వ్రతము

స్త్రీలకు సి-తరగతి నిచ్చినందుకు

40 మంది స్త్రీలైతే వారి ననుసరించుట

డిల్లీ, డిసెంబరు 22:—స్త్రీలకు సేనుగుప్త గౌరవ వారి సరియైన ఇతరులు చాలమందితోబాటు డిల్లీ జైలులో నిరశన వ్రతము బూనినట్లు తెలియచున్నది. శనివారమునాడు సారాధికారిము పీకటింగు చేసినందువలన ఆరెన్జుయన్ 24 స్త్రీలకు సి-తరగతి నొసగినందుకు వీరిల్లు చేసిరి. మొత్తము 40 మంది స్త్రీలు, శిక్షింపబడినవారు విచారణయందున్న వారును కలిసి జైలులో ఆహారనిరసన వ్రతము బూనిరి.

డిల్లీలో హత్రాల్

పీకటింగు, 7 గురి అరెస్టు

సేను డిల్లీ నగరమున బోలోరాము లిక్కరుడుకాదును బొద్ద పీకటింగు కోసంసాగెను. ఏడుగురు వాలంటీరులు ఆరెన్జు చేయబడిరి. కాంగ్రెసువారు హత్రాల్ ప్రకటించిరి. బోలోరాము గారిపై సాంఘికబహిష్కారము కోరుతు కరపత్రములు పంచి పెట్టబడినవి. శనివారమునాడు శిక్షింపబడిన 8 గురు స్త్రీలు క్షమాపణ గోరి విడుదలైరి.

కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన ప్రకారము జాతీయపతాక లోను, ప్రకటనపత్రాలలోను ఉత్సాహము బహులుదేరి చాందినిచాకు తింగి పెంటలు పోలీసువ్యవస్థను వచ్చెను. అంతే రెండు మోటారు కారులలో పోలీసువారు వచ్చి వారిని చుట్టుముట్టి జైలదారు ప్రకటనపత్రము తీసికొని చెదరగొట్టిరి. ఆరెన్జులు చేయలేదు. భయముచే చుట్టునున్న దుకాణములు మూయబడినవి.

నిన్న సాయంత్రము బోలోరాముగారి అంత్యక్రియలు (సకాల్) ఉత్సవమును కాంగ్రెసువారు పురపీఠంలో సాగనిచ్చిరి. ముందుగా నోకనా డిబనుండి 20 మంది స్త్రీలు వెంట ఏడుపుపాటలు పాడుచు పోయిరి. పోలీసువారు గాడిదను తీసికొనిరి.

సేను బోలోరాము సారాధికారిమువద్ద పీకటింగు చేసెను. ఏడుగురు ఆరెన్జు చేయబడిరి. సాయంత్రము జైలులో నిరశన వ్రతము గూర్చి బహిష్కరణ వార్తా హత్రాల్ ఉత్సవము ప్రకటించబడినది. స్త్రీలకు కఠినశిక్షలు విధించినందుకు నిరసనపథి రేపు సాయంత్రము జరుగునట్లు పెద్దలు పలువురు ప్రకటించిరి. విచారణయందున్న స్త్రీలైతే కొందరు నిరశన వ్రత మూనినవారు మార్చిపోయినట్లు చెప్పబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

ఖరగు బహదూరుసింగు కేసు

డిల్లీ, డిసెంబరు 22:—ఖరగు బహదూర్ సింగుగారి కేసును మేజిస్ట్రేటు ఇజరుగారు సేను విచారించినపుడు చూచి వ్రాత పరిశీలకుడు సాగటు గారు సాక్ష్య మొసంగుచు ముద్దాయి వ్రాసినవి చెప్ప బడిన కాగితములు తాను పరిశీలించినవి చెప్పెను. కాని ముద్దాయి కొద్దులో సంతకము చేయ నిరాకరించినందున వాటిని రుజువు చేయజాలక పోయెను. ముద్దాయి డేరాదూనులో రాజకీయప్రచారము చేసి గూర్ఖాలను కాంగ్రెసులో చేర్చినట్లు రామప్రసాదు అను సి. వి. డి. ఉద్యోగి తెలిపెను. లక్ష్మీదాసు తాను ముద్దాయి ప్రాత్యహముననే కాంగ్రెసులో చేరిన నెను. తన జనవరి 2 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

లండనులో మరల పొగమంచు

రుగ్బీ, డిసెంబరు 22:—లండను మరల పొగమంచుతోనిండి పోయినది. ముఖ్యముగా అడ్డు కోడ్లవీధి అగ్ని మంటలను ప్రజ్వలిల్లి జేయుచున్నాడు. బండ్లు నెమ్మదిగా పోవుచున్నవి. అందులో దట్టుగా మంచును చాలా ఆలస్యముగా పోవుచున్నది. రైల్వే అంతగా మార్గము తప్పలేదు. దేశమంతటను పొగమంచు నిండిపోయినది. తూర్పున ఆగ్నేయతీరమున చాలా స్థానముగ నున్నది. క్రొయిడెక్ రైలింగు నౌకాశయములు పొగమంచుతో గూడుచున్నవి. నిన్న దక్షిణలండను పొగమంచుమయమై పోయినది. ఆదివారము బండ్లన్నీయు ఆలస్యముగా పోవలసి వచ్చెను. (వై. లైన్)

7 గురు చనిపోవుట

రుగ్బీ, డిసెంబరు 22:—మధ్యలండనులోను, దక్షిణ ప్రాంతములందును పొగమంచు దట్టుగా క్రమ్ముకొన్నది. పీఠులలో ప్రమాదముచే 7 గురు చనిపోయిరి. కోడ్లవీధి బండ్లుపోవుటకు చాల ఇబ్బందిగానున్నది. మోటారుబస్సులు, ట్రాములు నిలిచిపోయిరి. రైల్వేగూడ పట్టణ ప్రాంతములందు కొంచెముగా పోవుచున్నది. క్రొయిడెక్ రైలునికాశయము విమానములు దిగుటకు నిలులేకున్నది. లండనుకు వచ్చుచున్న విమానములు లింపిలో నిలుచున్నవి. (వై. లైన్)

జనశ్రద్ధ

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ
రేపు బుధవారము 24-వ తేదీని సాయం 6-19 గం.
గురువారము 25-వ తేదీని సాయం 6-20 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత

కార్యక్రమము

(తిరువల్లిక్కేటి సముద్రతీరమున)

రేపు 24 వ తేదీని సాయం 5.30 గం ప్రా|| అహ్మద్ హాజీగారు-హిందూస్థానీ సంగీతము, గాత్రము.

రేపు రాత్రి 9 గం. శ్రీ యస్. వి. స్వామినాథన్ గారు-దక్షిణ యిండియా సంగీతము, గాత్రము.

వైకుంఠ ఏకాదశి-ట్రాముబండ్ల వసతులు:

రావోపు 31 వ తేదీని, వైకుంఠ ఏకాదశి సందర్భమున తిరువల్లిక్కేటి పార్లమెంటుస్టాండు డేవలయమునకు వెళ్ళువారి వసతికిగాను ఆరోజు ట్రాముబండ్లు ప్రాంతికాలము 5-30 గంటల నుండి నడుచు నని మద్రాసు ట్రాము కంపెనీవారు తెలుపుచున్నారు.

నుగుణ విలాస సభ—నుగుణవిలాస సభవారు శ్రీ

పి. సుబ్బా మొదలియార్ బి. ఏ. బి. యల్. గారిచే విరచితమైన 'గాలప' అను నాటకమును రేపు సాయం 5-15 గంటలకు శ్రీ. వి. సి. గోపాలకృష్ణం గారిచే విరచితమైన రాజభక్తి నాటకమును 25 వ తేదీ సాయం 5 గంటలకు విశ్వవిద్యాలయ మందిరమున ఆరవ భాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

అరెస్టు కాబడిన వాలంటీర్లు ఇంకను రిమాండులో నుంచుబడుట

గత శుక్రవారము గిడ్డంగి పీఠిలో విదేశీవస్త్ర పీకటింగు జేసినందుకు ఆరెస్టుకాబడిన వాలంటీర్లు శ్రీయుతులు గోరేపాళ శాస్త్రి, రంగనాథు. నుబ్బరాయణ్ గార్లయొక్క శ్రీమతి అంజయ్యగారియొక్కయు రిమాండు కాల పరిమితి నేటిదిని మరల పొడిగింపబడినది.

మోసము జేసినను నేరమునకై

అరెస్టు జేయబడుట

నుబ్బరాయణ్ అను నొకడు నిన్నటి రోజున రటాను బజారునందు పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడినది. ఇతడు మోసము నేరమునకై తిరువత్తూరు పోలీసువారి వారంటుపై అరెస్టుచేయబడినది. ఇతడు తిరువత్తూరుకు విచారణార్థము గొంపోవబడును.

రాకపోకలు:—శ్రీ పి. రంగస్వామి అయ్యంగార్

గారు కోయంబత్తూరునుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. కొల్లెంగోడు-వాసుదేవరాజుగారు కొల్లెంగోడునుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

మేజరు హోవార్డుగారు ఉదకమండలమునుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శ్రీ జి. కే. చెట్టూర్, మంగళూర్ ప్రభుత్వకళాశాల ప్రధాని నిన్న రాత్రి మంగళూరు వెళ్లిరి.

రాయపేట మోటారుప్రమాదములో

నొకడు మరణించుట

మద్రాసు, డిసెంబరు 22:—గత 16 వ తేదీని రాయపేటలో మోటారు బండిచే ప్రొక్కబడి కాళ్లు చిదికిపోయిన వారిలో నొకడు, నుబ్బరాయణ్ అను నొకడు నేటియదయమున రాయపేట ఆస్పత్రిలో మరణించెను. మోటారుకారు డ్రైవరు అగు పరమేశ్వరు ఆరెన్జుచేయబడి బామినపై విడుదల చేయబడియున్నాడు. ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఒకవాలంటీరుకు శిక్ష విధించబడుట

మేజిస్ట్రేటు మందలింపుతో విడుదలచేయుట

మద్రాసు డిసెంబరు 22:—జాతీయ ఫలంబేరు దళము నకు చెందిన వరదరాజులాయుడు అనునతడు గత 6 వ తేదీన అక్రమసంఘములో పాల్గొనెనను నేరముపైని సేను రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుచే వి. సి. సి. 151 సెక్షనుక్రింద విచారించబడినది. అతడు నేరముజేయున మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పి శిక్షవిధించెను. కాని యానీరమును సి. సి. సి. 563 సెక్షనుక్రింద నేరముగానిది యానాలంటీరును మందలింపుతో మాత్రమే విడుదలగావించెను.

సంగీతకచేరి

తిరువల్లిక్కేటి, డిసెంబరు 22:—సేను 9 గంటలకు ఈశ్వరలాలా వీధియందు రంగరాజరావుగారి భవనమున జేపివాడ వాస్తవ్యులను మునిసిపల్ హాలురు ఎలిమెంటరీ గ్రేడ్ స్కూలుసంగీత పాఠశాలయందును బ్ర|| అరిపిరాల సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఫీజు వాద్యము వాయిచి మిక్కిలి ఆనందపరచిరి. తరువాత రేడియోయందు గానముచేసిన మిసెస్. కాంతాబాయిగారును తరువాత పి. హరిరావుగారును గానమొనర్చిరి. ఈరెండికిని శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తిగారి ఫీజులు వాయిచిరి. వీరివాద్యమున గల కుళమునకును, రాగభావమునకును, కాంతాబాయిగారును హరిరావుగారును మిక్కిలి కొనియాడిరి. నేటిరాత్రి వీరు జేపివాడ వెళ్ళుచున్నారు.

యస్. అయ్యప్పరాజు

చెన్నపురి సంగీతమహాసభ

డిసెంబరు 24 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 5 గంటకు ప్రారంభింపబడును. ఈక్రింది కార్యక్రమము జరుగబడును.

5 గంటకు దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడును. డా|| యు. రామారావుగారు వ్యాఖ్యానవ్యాస మొనగెదరు. తిరువాన్కూరు జూనియరు మహారాజ్ కు ప్రారంభోపన్యాస మొనగెదరు. శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చిత్రకళా శాఖయొక్క అధ్యక్షులుగా నొక యువవ్యాస మొనగెదరు. బ్రహ్మశ్రీ ముత్తయ్యభాగవతరుగారు మహాసభాధ్యక్షులుగగా నెమ్మకొనబడి తమ అధ్యక్షోపన్యాస మొనగెదరు. ఎందనములు సమర్పించబడినవిద సంగీతము ప్రదర్శింపబడును. పిదప శ్రీయుత వి. అప్పారావుగారు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి భౌతికశాస్త్రసహాయ పండితులు మురళీవాస్యయ్యయ్యగారి లాంతరు ఉపన్యాస మొనగెదరు.

శ్రీ రామవిలాససభ - చిత్తూరు

రాయలసీమ (పశ్చిమగంధర్వ) యందలి పేరన్నక గాంచిన నాటకసంఘములలో చిత్తూరు శ్రీ రామవిలాససభ యొకటి. వీరిపుడు మద్రాసువచ్చి నాటకములను ప్రదర్శింపజేయుచున్నాడు. వీరు మద్రాసునకు విచ్చేయుట కియ్యదియే ప్రథమము. ఈ సంఘమునందు విద్యార్థికులు సభ్యులు గానున్నారు. ఈసంఘమునకు రావుబహదూరు టి. వి. రంగనాథయ్యగారు, బి. ఏ. బి. యల్. అధ్యక్షులుగను, రాజాబొప్పరాజు రామకృష్ణరాజులుంగారు బి. ఏ. బి. యల్. ఉపాధ్యక్షులుగను, కె. నరదాచార్యులు బి. ఏ. బి. యల్. డాక్టరు జి. శ్రీనివాసయ్యగారులు కార్యదర్శులుగ నుండిరి. వీరు 25 తేదీని రాయవాను, 26 తేదీని కళింప, 27 తేదీని విశ్వమిత్రనాటకములను ప్రదర్శింపురు. అన్ని నాటకములు సాయంత్రము 5-80 లకు ప్రారంభింపబడును. రాయవాను నాటకము అప్రకేటు - జనరల్ దివాన్ బహద్రుడు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి ఆదరణక్రిందను, కళింప నాటకము దివాన్ బహద్రుడు యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారి ప్రావునను, విశ్వమిత్రనాటకము దివాన్ బహద్రుడు మునిస్వామినాయుడుగారి సమక్షమునను ప్రదర్శింపబడును. ఈసంఘమునందలి సామ్రాజ్యలలో రాజ్యవ్రాలు నుబ్బరాయణ్ అయ్యగారు మరెక్కెనివారీ. వారినిగురించి నలున కాళిక యను గ్రంథమునందును వ్రాయబడియున్నది. వి. నాగేశ్వరయ్యగారి కబీరుప్రాత్రము, లక్ష్మణప్రాత్రములయందలి నటనా సమరతయు లోకవిదితము. జె. వెంకటసుబ్బయ్యగారి శ్రీ పాత్రధారణయు మెచ్చదగి యుండును.

మావైద్యు రాము, మూర్తి యను యువకుల గానమాధుర్యము విని ఆనందింపవలసి యుండును. ఈసభవారిని మద్రాసు వాసులు ప్రోత్సహించెదరుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

బొంబాయి మహమ్మదీయ విద్యాసభ

జాక్ నెలలో జరుగును

పూనా, డిసెంబరు 22:—బొంబాయి మహమ్మదీయ విద్యాసభ కార్యసంఘమువారు నిన్నటిదినము సమావేశమై, క్రీస్మసు వారమున వారణాసియందు ముఖ్యులను మహమ్మదీయ మహాసభలు జరుగుచుండుటచే ఆ సమయమునందే బొంబాయి రాజధాని మహమ్మదీయ విద్యామహాసభను జరుపుట ఉచితము కాదనియు అందుచే ఆ సమావేశమును జూన్ నెలలో జరుపవలయుననియు ఆలిఖరునందలి అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ సంఘమువారు నూచించిరి. ఈసమావేశము కార్య సభ్యులువారు అంగీకరించి రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ విద్యా సమావేశము జూన్ నెలలో జరుగునని డిర్బానింగిరి. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమ, డిసెంబరు 22:—పశ్చిమ కాలాకా మధ్యపానని కేస మహాసభ జనవరి 25 వ తేదీన ప్రాచీనమత్రక సరిపాదకులను జె. యస్. కన్నప్పరుగారి ఆధ్యక్షతన జరుగును. (శ్రీ ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాననిష్ఠాగరిష్ఠత

అత్యుత్తమకర్తయోగులలో మహాత్ముడొకడు

ప్రపంచమంతటకీని ఉపదేశ్యగా నుండగల ప్రశస్త భాగవతుడు

భయవిరహితుడు—అహంసావ్రత దీక్షాపరుడు—సత్యాగ్రహి

(నిన్నటి తరవాతి)

సత్యము, అహింస

సత్యముమీదను, అహింసా ధర్మముమీదను మహాత్ముని ఆధారనీతి యాధారపడియున్నది. దేహధారలపై మహాత్ముని ప్రేమ యవ్యాజ్యముగా గాఢమున నై యున్నది. అత్యుత్తమ మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“నాయనభవతులలో బంధువులకును పరాయివారికిని తారతమ్యము లే నెరింగియుండలేదు. నా దేశియుడైనట్లను విదేశియులయెడలను, నల్లవారియెడలను, తెల్లవారియెడలను, హిందూ ముసల్మాన్ పార్సీయూదులయెడలను నే నెప్పుడను తారతమ్యము నెరింగియుండలేదు. ఇట్టి భేదములను నా హృదయ మెప్పుడును అంగీకరించి యుండలేదు. ఇది నాలో గురుగా నుని నేను చెప్పుటలేదు. ఏలనగా బ్రహ్మచర్యమును అహింసను ఆచరించుటయందు నేను చేయుచుండిన ప్రయత్నములను మానవసమానత్వ ప్రకటనమునందు నేను చేయుచుండలేదు”.

గాంధీమహాత్ముడు మానవులలో దే వాం కేమును చూచుచున్నాడు. ఈ కారణములననే ఆయన చెడుగుటను అధర్మప్రవర్తన గల వానికిని ఒకవింత భేదమును చూపుచున్నాడు. జనరత్ డయ్యకవంటి నానివినయమై ఆయన యీ క్రిందివిధముగా చెప్పుచున్నాడు. “ఆయనచేసిన పనిని నేను ద్వేషించుచున్నాను. వినయ ఆయన జబ్బుగానుండియు న్నవో ఆయనకర్త నేని ఉపచారముచేసి సాధ్యమైనచో స్వస్థత కలుగునట్లు చేయుదును.”

కావున ఒక్కమాటలో వారి అహింసానిష్ఠాంతము యొక్క అర్థమిది. ఆయన చెడుగును ద్వేషించును. చెడ్డవానిని ఆయన ద్వేషించుడు. ఏలనగా చెడ్డవాడైనంతమాత్రమున ఒకడునును మృదుకాకండునా? ప్రతివానియందును దేవాంశమున్నది. ఈ అహింసానిష్ఠాంతము చాల ప్రాచీనమైనది. బౌద్ధమతము ప్రాచీనమునను, జనమతము ప్రాచీనమునను నిది వ్యాపించియున్నది. కాని మహాత్ముడు తాను సత్యముని నమ్ముచున్న సమర్థవారమై పూర్వమెప్పుడును కనివిని యెరుగనిరీతిని ఈ సిద్ధాంతమును వ్యాపింపజేసినాడు. మహాత్ముని ప్రతిభావిశేషము ఈ మాత్రమునకు అపమానమున కేర్పించినది. యుద్ధములచే విసిరి జేపారిన ప్రపంచమునకు గాంధీమహాత్ముని అహింసానిష్ఠాంతము ఉపశమనమార్గ మైనది. కాని మనుష్యునిర్మాణమును అగ్నివిష యములకువలెనే దీనికి మంచిరేడుగులకలవు. దీనిని మంచిఉపయోగములకు పెట్టవచ్చును. చెడుఉపయోగములకుగూడ పెట్టవచ్చును. యుద్ధమునలనకలకు ఆనరయలకును, అమానుషములకును ప్రతిక్రియగానుండగలదని ఈ సిద్ధాంతము ప్రజలచే నాహ్వానింపబడుచున్నది. కాని రెండుభాగాలకు వైరమువాటిబునప్పుడు ఈసిద్ధాంతము ఫలవంతమునాయని కంకబాడముచున్నది. రెండుభాగాలవారసు ప్రేమచే ప్రబోధితులైనచో దౌర్జన్యవహితయుద్ధముగాని, దౌర్జన్యరహిత యుద్ధముగాని అవసరమే లేదు. ఒక బాలివాద సత్యాగ్రహము నవలంబించెదరనుకొనుడు. వీరు ప్రేమ బాపి కేత్రపులవ్యాధయముల నాకర్షించి వారిని జయించులోపల కేత్రపుల తీవ్రతరకాలములు వారి మక్కువగలగల ధ్వంసము చేయును.

కాని రెండు విషయములలో నీ అహింసానిష్ఠాంతము ఫలించును. ఒక ప్రభుత్వము యొక్కోక ప్రభుత్వముతో యుద్ధమునకు సన్నాహ మగుచుండు ననుకొనుడు. ఆ దేశమునందలి ప్రజలు తమ ప్రభుత్వము అక్రమముగా ప్రవర్తించుచున్నదని తలంచుచున్నప్పుడు యుద్ధము మానుకొనునట్లు చేయవచ్చును.

నానాజాతి సమితి వ్యవహారములయందు గూడ సత్యాగ్రహము అంతర్భాగము విషయములలో కాంతిసాఫలము సమర్థమై యుండగలదు. ఈ బాలిపిరి యేర్పడుటయే అంతర్భాగము కాంతిసాఫలమున కొక లాభము. కాని ఈ సభలో ఒక్క గొప్ప లోపము కలదు. దానిలో చేరియున్న సభ్యులు బలవంతులై యుండగా సభమాత్రము చాల బలహీనముగా నున్నది. దాని కి నే నలు లేవు కావున తమ తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించువారి విషయమై వారు చేయదగిన దేవియు లేదు. వారి ఈ సమితికి తగిన నేనాబలము చేకూర్చెదమన్న ప్రశ్నదమే. ఒకయుద్ధము తలపించినచో ప్రపంచయుద్ధమును. ఇందువలన యుద్ధమువలనకలకు ఆనరయలు తేరుగుముగా ప్రపంచములో వ్యాపించును. ఇచ్చట గాంధీమహాత్ముని

సత్యాగ్రహానిష్ఠాంతముల నుపయోగించుటకు మంచి సావకాశములు కలవు. తమ సంఘములో చేరియున్న దేశ మేదైనను తమ యిష్టమునకు వ్యతిరేకముగా యుద్ధము చేయుటకు సంకల్పించినచో బాలిపిరివారు సహాయము మానివేసి దాని లొంగజేయుచున్నాను. ఈ సమితిలో చేరిన ప్రతిదేశమును ఆదేశములో వర్తకవ్యాపారములను కట్టిపెట్టి నష్టపరచుచున్నాను. ఏవిధముననైనను ధనవంతులకు ప్రసక్తిమాని నాకులసభ్యులైతి కపంబంధములు పాచ్చుకొలిది అంతర్భాగముకాంతి నెల కొనుటకు పాచ్చు సానికాశము లుండును. ఇందులో మహాత్ముని దివ్యమూర్తియు, తత్వజ్ఞానమును యికమందు ముఖ్య స్థానము నాక్రమింపగలవు.

గాంధీ-టాల్ స్టాయి

మహాత్ముడు ముఖ్యముగా విరాగ కాని కాలానుసారముగా ఆయన రాజకీయములలో పాల్గొనవలసిన వాడయ్యెను. మతము వ్యక్తిగతమైన విషయమై యున్నది. మతోత్సాహము గల వ్యక్తి తన ఉనికి తనకును భగవంతునికిని మాత్రమే సంబంధించినదనియు, మూడవ వారు అందు బోక్యము కలుగజేసికొన వీలులేదనియు తలచును ఇంటియొక్క మతావేళము గలవాడు భగవంతుడు ప్రపూర్ణుడనియు, కావున తనకు నింకొకనితోగాని, ప్రభుత్వములతోగాని యే సంబంధమును లేదనియుగూడ తలచును. 1915 సంవత్సరములో తాను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు విధేయుడగు పాగుడనని మహాత్ముడు చెప్పియుండినది. వారి వాక్యము తిట్లున్నవి.

“నాకు ఏ ప్రభుత్వమునెడలను ప్రీతి లేదు. చాల స్వల్పముగా పరిపాలించు ప్రభుత్వము అత్యుత్తమమైనదని నేను ఇదివరకు చాల సార్లు చెప్పియుంటిని. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో చాల స్వల్పముగా పరిపాలింపబడుటకు సావకాశములు కలవని నేను తెలిసికొంటిని. కావున నేను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు విధేయుడ నై యున్నాను. టాల్ స్టాయియొక్క అభిప్రాయముగూడ నిదియే కాని ఆయన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముని గాని యింకొక ప్రభుత్వముని గాని చెప్ప లేదు. సామాన్యులకు ప్రభుత్వముల విషయమై చెప్పెను. ఈ మహాత్ముని తీవ్రతః ఆరాజకీయ యేర్పడుటకై కృషిచేయువారని తలంప జడకుండబాలరు. ఇద్దరును ప్రేమమూర్తి యగు భగవంతులకు భక్తులే. ఇద్దరును నవీన నాగరకతాపరములచే నిమగ్నులైంది కాదు కష్టముచేతనే సర్వము చేకూరు ప్రాచీన పద్ధతికేగ దలపెట్టువారే. ప్రతి మానవునియందును ప్రతిష్ఠితమైన చిన్నయన్నాద్రిని గోచరించునట్లు చేయుటకు నిర్దిష్ట ప్రజల హృదయములపై సామ్రాజ్యము నెలప బ్రతిష్ఠించువారే. తమ కేర్పి సామర్థ్యము లనంతములని గమనించి యుద్ధమును ప్రభుత్వములను ద్వేషించువారే. ఒకడు రష్యా దేశమునందును, ఒకడు భారత దేశమునందును ఆవతరించుట కేవలము యాదృచ్ఛికము. వీరెచ్చట జన్మించినను అధికారలతో సంఘర్షణ కలిగి యుండెడిదే. ప్రజలు ఏలనవ ప్రపంచము నిప్పటికంటె ముఖవంతముగా నొనర్చుటకు ప్రజలు బాహ్య ప్రభుత్వ నిర్వాహకులమీద గాక తమలో నున్న కేర్పిసామర్థ్యములమీద నాధారపడవలెనని యుద్ధము తలచుచున్నాడు. చాల గ్రంథములు వ్రాసినను, చాల మందికి బోధ చేసినను ఉన్నత పంశంబాతుడు గనుక టాల్ స్టాయి కష్టములపాలు కాకపోయెను. మహాత్ముడో గీతాశాస్త్రప్రతిపాదితమైన కర్మయోగసిద్ధాంతము ననుసరించి యుద్ధవిరుద్ధత కాంతి సమర రంగమును జూచెను. చెరసాల యందు యనుపకటకటాలలో నుంచబడినను మహాత్ముని ఆత్మస్వాతంత్ర్య మెంత మాత్రమును నిశాధింపబడలేదు. భగవదశీ తనలో నున్నదను భావము ఆయనకు యేమాత్రమును తగ్గలేదు.

రాజకీయములు - మతము

కేర్పిశేషులకు బాలగంగాధరతిలకుగారు రాజకీయములు సాధువులకుగావని నుడిచెను. కాని గాంధీమహాత్ముడు తిలక్ గారికంటె ఉత్తమభక్తిని నవలంబించెను. రాజకీయముతో మతమున కేవియుసంబంధము లేదనితలచువారు మతమునను యో యోగగతుల! అని గాంధీ నుడిచెను. రాజ్యాంగ మెట్లుండవలెనను విషయములో మనము ఆయనతో భేదించవచ్చును. కాని రాజ్యాంగముండవలసినచో, ఈ రాజ్యాంగము తమప్రజల నందరిని నీతిగల వారినిగా చేయవలసియున్నచో,

మహాత్ముని తీవ్ర వాగ్దానము సంగతి తప్ప వామను గమనించుట సంభావ్యము. తమ ఆవశ్యతక ఉద్దేశ్యముల చేతను, రహస్యమునాంగముచేతను ప్రపంచమునకు మిరి తనివీని కలిగినదని పరిపాలకు లెంతోందరగా గమనించిన సంతమేలు. ఋజుప్రవర్తనచేతను తమయెడలను ఇతరులయెడలను ధర్మవార్తమున ప్రవర్తించుటకలన ప్రపంచమునకు పాచ్చు లాభముని వారెంత శీఘ్రముగా గమనించిన సంతమేలు. కష్టపరంపలలోనండి మంచి కలగును. నైతికసాత్రములను ప్రతిఘటించినవానిలో రాజకీయములు ఆఖరవి. ఈ ఆఖరకొటను జయించి రాజకీయములను నీతిపనులన్నితమైనవిగా చేయగలగుచో భారతదేశము తన ధర్మమును నిర్వహింపగలిగిన దగును.

ప్రస్తుతనాగరికత-మహాత్మునియుద్దేశములు

ఇంక ప్రస్తుతనాగరికత విషయమై గాంధీమహాత్ముని యుద్దేశ్యములను వివరింపనిండు. వీనితోనే నేకీభవింపను. 1908 సంవత్సరములోగా గాంధీమహాత్ముడు హైదరాబాద్ రాజ్యమును గ్రంథమును రచించెను. ఈ గ్రంథము నాగరికతను తీవ్రముగా నిరసించునట్లై యున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో విదేశీనిరంకుశాధికారుల పాదములక్రింద తానును భారతీయులను నవయుచున్న సమయమున మహాత్ముడి గ్రంథమును వ్రాసెను. వారియవమానములను సహించలేక గాంధీమహాత్ముడు ఇట్లు వ్రాయుట మనము అర్థముచేసికొనగలము కాని పాశాత్యనాగరికతను సంపూర్ణముగా ఖండించుటకు మనము సమర్థులంబాలము. ఇతరుల యందు కేవలము నీ ప్రాసిన గ్రంథమును గూర్చి వ్రాయుటం దెడివాడనే కాని ఈ గ్రంథము ఉత్తమరాజనీతిశాస్త్రముని గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో వ్రాసెను. కాని నేనెంతయున్నా లేనివాడనైనను ఈవిషయమై చెప్పక తప్పినదిగాదు. ఈ గ్రంథములో గాంధీ ప్రపంచమునకు ఉపదేశ్యగానుండదగిన ఉత్తమస్థానమును వీడి సంకుచిత బాలియాభిమానిగా పరిగి వింపెను. ఈ గ్రంథమునందలి భావముల నాచరించుచో భారతదేశము అనేక కాల పంపత్సరములు వెనుకకు పోవలసి యుండును. మహాత్ముడప్పుడప్పుడు ఆ గ్రంథములోని కఠినవాక్యముల తీవ్రతను తగ్గించుటకు యంగుఇండియాలో వ్రాయవచ్చెను కాని తప్పని పరిగా ఈవాక్యములు వ్రాయవలసి వ్రాసికొట్టు తోయనుగాని మహాత్ముడు గా వానిని వ్రాసికొట్టు దొవరు. వారి బోధలో నీమాత్రమునందు మాత్రమే నాకు ఉపదేశ్యగానుండదగిన మహాత్ముని దృఢత్వము కానరాదు.

న్యాయవాదులు—వైద్యులు ఉపాధ్యాయులు

ఈ గ్రంథములో న్యాయవాదులు, వైద్యులు, ఉపాధ్యాయులు తీవ్ర సమ్మెటపోటులకు లోనైరి. వారు హింసను ఆదర్శప్రాయ మగు రాజ్యముతో ప్రతివానికీ ప్రభుత్వముండును. కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వములవంటి ప్రభుత్వము లుండవు. ఎవ్వరికిని ఆస్తియుండదు. కావున పోవునదేదీయును లేదు ఇట్టి రాజ్యములో న్యాయవాదుల జీవనము పోవును. భారతదేశములో నింతయంది న్యాయవాదుల జీవనము లేదని చాల మంది అంగీకరింపవచ్చును. కాన వీరు ఆ పలే యుండరాదువా చెప్పరు నుండరు మానవప్రకృతి అనేకలోపములచే కూడుకొన్న ప్రపంచములో న్యాయవాదులు తర విద్యుక్తమును నెరవేర్చినయే మొత్తముమీద న్యాయవాదులనలన ప్రపతిచమునకు లాభమే కలిగెనుగాని నష్టము కలుగలేదనియు మన మంగీకరింపవలెను. న్యాయవాదియగు గాంధీ మహాత్ముడు అవృత్తినవలంబించుటకు దక్షిణాఫ్రికా కేసి ఆ దేశమునకింతమేలు చేయగలిగియుండగా న్యాయవాదులపలన లాభములేదని చెప్పువారెవ్వరుండరు. ప్రతి న్యాయవాది యుగాంధీమహాత్ముని యొక్క యు, ఏ బ్రహ్మాంశికయొక్కయు మార్గములనుసరించి పాడుకేములు పట్టుకుండవలెనని మాత్రము కోరదగియున్నది.

ఇంక వైద్యులవిషయము, మనుష్యులకు రోగములు రావని గారంటియున్నచో ఈ వైద్యులను దూరముగా నుంచెడివారమే. ‘ఆరోగ్యవార్త’మని గాంధీమహాత్ముడొక చక్కని గ్రంథమువ్రాసెను. చక్కని గ్రంథముని యేలచెప్పుదననగా మహాత్ముడు డాక్టరుగానీ, డాక్టరు జబ్బుగారల ఉత్సాహపథకుల నవలంబించుట కించుకేనియు వెతుదీయలేదు. ఆదర్శప్రాయముగు రాజ్యములో మొదలరొగములు రావని గారంటి చేయుచో వైద్యులగుడ లేకుండ చేయవచ్చును.

ఇంక ఉపాధ్యాయుల విషయమై మహాత్ముడిట్లు నుడువుచున్నాడు. “ఒక కర్మ కునకు అక్షరజ్ఞానమునిచ్చి నేనుచేయదలచుచున్నాను. ఆతని సాఖ్యమేమైన వృద్ధియగునా?..... ఉన్నతవిద్యకుగూర్చి విచారించును. నాకు భూగోళశాస్త్ర పరిజ్ఞానముకలదు. ఖగోళశాస్త్ర పరిజ్ఞానముకలదు, అర్థశాస్త్ర, బ్యామెట్రి నాకు బాగావచ్చును. వీనివలన నాకుగాని, నాచుట్టుప్రక్కల వారికిగాని యేమి ప్రయోజనము కలిగినది.”

వీని యవసరము లేనివాడగుటచే మహాత్ముడిట్లు వ్రాసినవి యనుకొనినను యంత్రములవిషయమై వారియభిప్రాయములు ప్రమాదభూయిష్టముగానున్నవి.

బాకా గిల్లుకు పైనునుగారు జిమ్మిమన్ బాటు తను
నాపైను పెండియాదీరి.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము:

నిర్బంధవిధానము

కలకత్తా యూరపియను సంఘమువారి విందు సందర్భమున, రాజప్రతినిధియగు ఇర్విన్ ప్రభువు గారు ముచ్చటించుచు ప్రస్తుతనిర్బంధవిధానమును సమర్థింపటకు విశేషశ్రమ పడిరి. ఈ ప్రసంగము గాంచినవారికి ఇర్విన్ ప్రభువుగా రవజయ మెటుల గాంచెనో, గ్రహణం వలగను. ఏలన, ఉన్న తాళము ములను ప్రతిపాదించువారు, వానిని ఆచరణలోనికి చేరాలనుపుడు, సంకుచితమార్గముల నవలంబించి, కమచర్యున సమర్థించుకొనజాతురు. ఇర్విన్ ప్రభువు గారు ఉన్న తాళములతో తమ పరిపాలనమును ప్రారంభించిరి. గంభీరవ్యూహముల గావించిరి. కాని, ఏలయుండు సార మెంతవరకు గలదో యని హిందూ దేశము పరీక్షింప బూనినపుడు, సూటిమార్గము ద్రోక్కజాలక, లా-ఆర్డరుల పేరుతో ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు బూనుకొనిరి. ఇర్విన్ ప్రభువుగా రిటుల ప్రజాశయప్రతిఘటనల నయినను స్పృహ కరుణజాలకపోయిరి. వీరు నిర్బంధప్రయోగ మును ఆలస్యముగ ప్రారంభించి రనియు, లాహోరు కాంగ్రెసుసభ ముగిసినవెంటనే నాయకుల సందర్శన నిర్బంధించి గాంధీ మతమును పూర్తిగ త్రుంచివైచి పచో, పిమ్మట నెట్టి అశాంతి వ్యాపించెడిది గాదని యు, చర్చిల్ గారు విమర్శించియుండిరి. ఇర్విన్ ప్రభువు గారు పరిశోధనయమున ప్రజాశయప్రతిఘటనలకు లొంగిపోయి, తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమునే తరణ్యులగ గైకొని, దేశమునందు విషవస్థితిని దెచ్చి పెట్టిరి, జాతీయవాదము విమర్శించియుండిరి.

వివిధ బట్టి ఉద్దేశ పక్షములవారిని, రాజప్రతినిధిగా వ్యవహరించువారిక, అవజయము బడపి రని, చర్చించుట లిఖించకమానము. హిందూదేశము నందు, ఇంగ్లండునందును గూడ, తమపై తీవ్ర విమర్శనములు వెలువడెనని, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు గిసిరి. కాని ఇందులకు బాధ్యులు తామే నని, వీరు గ్రహించుట యవసరము. ఇతరులపై బాధ్యతను మోపి ప్రయోజనము లేదు. తుట్టుతుడకు కారాగృహమున నున్న నాయకులతో రాయ బారముల నలుపునపు డయినను, ఇర్విన్ ప్రభువు గారు షరాలభావము జూపరయిరి. తొండుటేబిలు సమావేశమునకు పూర్వమునం దయినను, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయుటకు బూనక, ఆర్డినెన్సులపరంపరను ప్రయోగింపసాగిరి. అహింసా ప్రతు గు వేలకొలది దేశభక్తు లీనమయమున కారాగృహమున నుండుట, ఇర్విన్ ప్రభువుగారి పరిపాలనమునకు గౌరవప్రదము గాజాలదు. యూరపియనుసంఘమువారు, రాజప్రతినిధిగారి సమర్థనము

గాంచి, సంతసించియుండును. నిర్బంధములకు ప్రోద్బల మొసగెడివారు, ముఖ్యముగ కలకత్తా యూరపియనులే యగుటచే, రాజప్రతినిధిగా రిట్టి ప్రసంగమును గావించుటకు అక్కడ తగిన వాతావరణ మేర్పడినది. అసాధారణాధికారములను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవా రడిగియుండి గనియు, వానికి తా మగీకారము దెలుపవలసివచ్చె ననియు, రాజప్రతినిధిగాగు పలికిరి.

కాని, ఇట్టి అధికారము లెటుల దుర్వినియోగ మయ్యెనో, ప్రభుత్వపు ఉన్నతన్యాయస్థానములే చాటియుండుటచే, పేరు నిదర్శములతో బనిలేదు. పత్రికాశాసనపు అసభ్యులను లాహోరు హైకోర్టు వారే స్పష్టపరచి, దీనివలన గలుగు చెడుగులను నివారించుటకు తాము నిస్సహాయులమని తెలిపిరి. ఇన్ని ఆర్డినెన్సులు ప్రయోగింపబడినను, పరిస్థితులు చక్కబడ లేదని, ఇండియా ప్రభుత్వలేఖ విశద పరచెను. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనమందు, పత్రికా శాసనము తొలగిననాటినుండియు, పత్రికలు మరల విజృంభించెననియు, నానాటికి పరిస్థితులు ఖీణించు చున్న ననియు, ప్రభుత్వము వారు తెలిపినట్లు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీనిబట్టియే నిర్బంధములు నిరుపయోగమయ్యెననియు, నూతన నిర్బంధములను గల్పించుటవలన, పరిస్థితులు చక్కబడుటకు మారుగ మరింత ఖీణించుననియు, స్పష్ట మగుచున్నది. ఈసంగతిని రాజప్రతినిధిగారు సయితము తమ ప్రసంగమునందు గ్రహించిరి, వీరు దెలిపిన యీక్రిందివాక్యములబట్టి కదగొనవచ్చును.

“శాసనములకు లోబడువానిని కా పాడు నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు నేకకార్యములను నలుకగలరు, నలుకవలయును. శాసనముల నుల్లంఘించువారిని శిక్షింపవలయును. మేము తీవ్రచర్యల గైకొంటి మని కొందరనుచున్నారు. కాని, ప్రభుత్వమునను ఎంతతీవ్రచర్య నవలంబించినను, కష్టములన్నియు దీనివలన నివారణయగునను నభిప్రాయమును నేనామోదించజాలను. ప్రజాభిప్రాయము క్రమముగ బలపడి, దేశ మవలంబించుచున్న మార్గ మెంత హానికరమో గుర్తించుటచేతనే, అనుకూల ఫలము గలుగను.”

కావున తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము నిష్ఫల మని తేలుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును ప్రోద్బల పరచుటచేతనే, లాభము గలుగు నని, ఇర్విన్ ప్రభువు గారు గూడ గుర్తించుచున్నారు. కాని ప్రజాభిప్రాయమును ప్రోద్బలపరచు టెటులు? ప్రజలవాంఛలను సఫలపరచుటచేతనే గద. అందుకు బూనక, నిర్బంధప్రయోగమును దేశమందంతటను గావించుచుండ, పరిస్థితు లెటుల చక్కబడునో తెలియ కున్నది. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము బట్టి, క్రింది యధికారులు నలుపుచర్యను ఆపివైచి, సమాధానమార్గమునకు బూనుటకు, వారికి తగినదైర్య సాహసములు లేకున్నవని తలంపవలసి వచ్చును. స్వరాజ్య సంపాదనమునకు అన్ని సాధనములు విఘ్న మగుటచేతనే, అహింసాబద్ధమగు సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడె నని, తెలిసినవిషయవే. స్వరాజ్యప్రదానము మూలమున, నీ యుద్యమమున కగత్యము తొలగిపోగలదు. అందుచే మూల కారణమును నివారించక, కేవల బాహ్యవిషయములను అణచివేయ జూచుటచే, ప్రజలలో అశాంతి

మిక్కిలై మగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. ప్రస్తుత నిర్బంధవిధానము గూడ చాల దని తెలుపువారు గలరని తెలిసిన విషయమే. కలకత్తా యూరపియను సంఘమువా రిందులో ముఖ్యులు. ఇట్టివారికి రాజప్రతినిధిగా రిటుల ప్రత్యుత్తర మొసగి:

“సత్యాగ్రహోద్యమమును మనము పూర్తిగ నిరసింపవచ్చును. ఈ విషయమున నా కన్న ను ఎక్కువబలముగ నిరసించు వారు గూడరు. అది చేసిన హాని గుర్తించి, దానిని అణగద్రొక్కుటకు మా కున్న శక్తుల నన్నిటిని వినియోగింపవలసిన యవసరము గలదు. కాని హిందూదేశభావప్రపంచమును సంచలించజేయుచున్న బలమగు యదార్థ జాతీయభావమును చులకన జేయుచో మాత్రము, గొప్పతప్పిదము నొనర్చినవార మగుదుము. ప్రభుత్వమువారు తీవ్ర నిర్బంధముల నవలంబించుటవలన, శాశ్వతమును ఫలప్రదమునగు చికిత్స ఎన్నడయినను జరిగెననిగాని, ఇకమూదు జరుగునని గాని తలంప వీలు లేదు.”

వైవాక్యముల బట్టి జాతీయభావప్రాబల్యము నిర్బంధప్రయోగమువలన తొలగిపోవ దనియే గద అర్థమగును. అటు లగుచో, ఈ మార్గమును రాజప్రతినిధిగా రింకను విడువకుండుటకు కారణ మేమి? తాత్కాలిక చికిత్సల నవలంబించి ప్రయోజన మేమి? ఇట్టి చికిత్సలు వ్యాధిని నివారించుటకు మారుగ, దానిని మరింత అతిశయింపజేయుచున్నవి. శాశ్వతనివారణ గావించక పోగ, తాత్కాలికనివారణ నయినను గావింపజాలక, సందిగ్ధస్థితిని దెచ్చి పెట్టినవి. ఈసంగతిని రాజప్రతినిధిగా రి క్రింది విధమున వివరించిరి:

“ఈ యుద్యమమును ప్రారంభించక ముందే, నే నొక నిర్ణీతమగు యభిప్రాయమునకు వచ్చితిని. పిమ్మట జరిగిన సంఘటనలు నా యభిప్రాయమునే బలపరచినవి. ఇంతవర కెవరును సూచించినదాని కన్న, తీవ్రతమ మగు నిర్బంధప్రయోగమును గావింప వలెగను. కొంతకాలము జరిగినపిమ్మట, దీని మూలమున ఎవరిని కల్పించి, శాంతిని నష్టకూర్చవచ్చును. కాని, అట్టి పద్ధతిని, సత్యాగ్రహితులముబట్టియే గాక, దూరఫలితముల బట్టి గూడ విచారించవలయును. ఏలన, ఇంగ్లండు యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యమగు హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుతలంపున కిది తోడ్పడకపోగ, దాని నెన్నటికయినను భిజయవంతముగ నెరవేర్చ గలదను ఆశను అతరింపజేయగలదు. ఈ విషయము జాతీయభావ మును శక్తికి నలంబించినదే. నిర్బంధపద్ధతుల నడనరించి, యిట్టి శక్తిని నివారించ వీలులేదని, అందరకన్నను బ్రిటీషు ప్రజ లెక్కుడు చక్కగ గ్రహింపవలయును. ‘లా’ను నిలువబెట్టి, దానిని భంగపరచుప్రయత్నములను నిరోధించుట ప్రభుత్వమువారిధర్మమైయున్నమాటనిజమే కాని, ప్రభుత్వమువారు వివేకులగుచో, ఈ విషయములు మూలకారణములకు చిహ్నములుగ మాత్రముండు సంతవరకు, వేరుమార్గము నవలంబింపవలయు నని, గ్రహింపగలరు.”

ఇంతవరకు జరిగిన నిర్బంధ ప్రయోగము నిరుపయోగమనియు, హానికరమనియు, గ్రహించుటకు రాజప్రతినిధిగారు నుడివిన పై వాక్యముల కన్నను ఎక్కుడు ప్రబలనిదర్శన మేమి గావల

యును? ఇతఁడును నుడియు, అధికారులు అణచివేయబ్రతున్నచివలచిహ్నులునే గద. దీని వలన జాతీయభావము తగ్గుటకుమారుగ, అతివ్యాప్తి గాంచుటలేదా? అర్థగతతఁగి మార్గముగనా? సంగతి సందర్భము నెరిగియు, ఇద్దరు ప్రభువు గారు తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము నామోదించి యుండుటయు, తేటరు ప్రభుత్వమువారు గూడ చేయూత నొసగి యుండుటయు, ఎంత దురదృష్టమో యూహింపవచ్చును. ప్రపంచమందంతటను శాంతి దూత యని గౌరవింపబడుచున్న గాంధీ మహాత్ముని అతని అనుచరులను నిర్బంధించి, వారితో సమాధానపడక, పలుకుబడిలేని కొందరను లండను కాన్వేనించి, సమాధానము గుడ్డుకొనదలచుటకన్న, దూరదృష్టిరాహిత్యము వేరుండునా? సత్యాగ్రహోద్యమము అహింసపై నాధారపడినను, ప్రభుత్వమునకు ప్రద్రవకరముగఁగణమించెనని, రాజప్రతినిధిగారు గుండుచున్నారు. శాంతిబద్ధ మగు ట్టి యద్యమమును, ప్రభుత్వమువారు శాంతి మార్గములద్వారాయెడ రొంగునచో, ప్రస్తుతదృష్టిని సంభవించెడిదిగాదు. ఇంగ్లండు ఇండియామైత్రి బలపడి, ప్రపంచమునకు గుణపాఠమును చేర్చియుండెడిది.

అట్టి యమూల్యావకాశమును రాజప్రతినిధిగారు విడనాడి, నిర్బంధప్రయోగమునకు ప్రోద్బల మొసరియుండుట శోచనీయము. ఇప్పుడయినను దీని నాపుటకు వీరు పూనుకొనకుండుట మరింత దురదృష్టము. నిర్బంధవిధానము మూలమున, ఉద్యమప్రాబల్య మతిశయించె ననుటకు సంది యము లేదు. కాని, ప్రభుత్వ మవలంబించిన మార్గము నిర్బంధవిధానము గాదని, రాజప్రతినిధి గారు సమర్థించుచు, తామింకను సరిహద్దు దాటలేదనుట, భ్రమ దప్ప వేరు గాదు. చర్చితప్రభుత్వముకు వీరు జవాబు చెప్పటకై, తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమును నిరసించినను, వీరవలంబించుచున్నది తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము గాదనుట, పరిహాసాస్పదము. వేరొకవిధముగ సమర్థింపజాలక, రాజప్రతినిధిగా ట్టి హేతువాదము నవలంబించిరి గాని, ఇంతకన్నను దుర్బలవాదము వేరుండదు. దేశనాయకులలో ప్రసిద్ధి వహించినవారందరు కారాగృహములలో మ్రగ్గుచున్నారు. ప్రభుత్వపరిగణనము ప్రకారము, ఇరవదివేలమందికి మైగ అహింసాబద్ధులగు రాజకీయ నిర్బంధితులు గలరని తేలుచున్నది. కాని, ఇతరుల పరిగణనము ప్రకారము, వీనిసంఖ్య ఏబదివేలకుమైగ నయ్యెను. ఇందరు స్వార్థత్యాగలను కారాగృహనిర్బంధముల పాలై యుట, నిర్బంధవిధానము గానిచో, మరి ఏదియగునో తెలియదు. దేశము దంతటను జరుగుచున్న లాఠీ ప్రయోగము, తీవ్ర నిర్బంధ ప్రయోగము గాదా? పెద్దాపురములో స్త్రీలకు గూడ దెబ్బలుతగులుట కాద, ఇది లా-ఆర్డరురక్షణ యగునా? జాతీయభావమును నిరోధించుటకు ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్య దీక్షింపలేదని, రాజప్రతినిధిగారు సమర్థించుట విచిత్రము. పత్రికలను నిరోధించుట, సభలను నిషేధించుట, కాంగ్రెసును అణచివేయుట మున్నగు చర్యలు, జాతీయభావమును నిరోధించుట గాక మరేమగును? ఇద్దరు ప్రభువుగారిప్పటికయినను నిర్బంధచర్యలవలన గలిగిన ఫలమును గ్రహింపజాలక, తామింకను తీవ్ర

నిర్బంధములకు బూనలేదనుటవలన, భారతీయులలో నెవరికిని విశ్వాసము కలుగదు. మితవాదముగూడ వీరి సంతృప్తిని ఆమోదింపజాలకున్నారు. సర్వప్రయోగ రిటీషన్ ముచ్చటించుచు, నిర్బంధప్రయోగతీవ్రతను ఖండించుచుండిరి. పైమను నిర్బంధము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రొసగిన యభిప్రాయములను, జాతీయభావమును పూర్తిగ గుర్తించబడెనని, రాజప్రతినిధిగారు దెలిపియుండుట విచిత్రము. పైమను నిర్బంధ భారతీయుల కెటుల ఆధానము కలిగించెనో, ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనమును అట్టి యాశాభంగమునే కలిగించె నని, దెలుపనక్కర లేదు. మూరపియను సంఘాధ్యక్షు లగు ట్రావెర్సు గారు రాజప్రతినిధిగారికి వందనముల సర్పించుచు, కేంద్రప్రభుత్వమునకు దేమాత్రము బాధ్యతను ప్రవేశ పెట్టుటకయినను తాము సమ్మతించమని, ఖండితముగ బలికిరి. ప్రజాశయప్రతిజ్ఞ లగు ఇట్టివారే, నిర్బంధ ప్రయోగమునకు అధికారులను పురికొల్పుచున్నారని గ్రహించుచో, ఇప్పుడు ప్రభువుగారు తాము చేసిన లోపమును గ్రహింపగలరు. వీరి పరిపాలన కాలంకి మితి, త్వరలో ముగియనున్నది. వీరి స్థానమును విల్లించుడను ప్రభువు గా రాక్రమింప నున్నారు. ఇద్దరు ప్రభువుగారు లండనుకు బోయినప్పటికీ, తాము పరిపాలన గావించిన అయిదు సంవత్సరముల కాలము ఎటుల నిఫలత జెందెనో నెమ్మదిగ విచారించుచో తమ మానవ మొకవంకకు పరుగిడుచుండ, తమచర్యలు వేరొకదారి ద్రోక్కె నని, గ్రహింప నేర్తురు.

హెడ్డరుసనుగారు: రౌండుటేబిలు సమావేశము

బ్రిటీషు మిత్రులు అమెరికా సద్యాకమును సంపాదించుట కెటుల ప్రయత్నించుచున్నారో, హెడ్డరుసను ముఖిగారు అమెరికాకు పంపిన సందేశమువలన గ్రహింప వీలగును. రౌండుటేబిలు సమావేశముగూడిన ఆరువారములలో, ఆశ కేశము గలుగుచున్నదనియు, యిందు పరిష్కారము గుడురుచో ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడుననియు, హెడ్డరు సనుగారు పలికిరి. ప్రపంచ శాంతికిని, హైందవసమస్య పరిష్కారమునకును సంబంధము గలదని బ్రిటీషు ప్రముఖులు గుర్తించుట మాత్రము, సమంజసమే. పైమనుగారు గూడ ఈ సంగతిని తేల్చిపరచిరి. కాని, హైందవసమస్యను పరిష్కరించుచున్న విధము ఏమాత్రము, ఆశను గలిగించుట లేదు. హిందూ మహమ్మదీయవిభేదములు తీవ్రరూపము దాల్చినవి. కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యత నొసగి, హిందూ దేశమున కధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొసగెడి ఆశ గలుగలేదు. ఇట్టిస్థితిలో హైదవసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కారము గాంచు నని తలచుట కెటుల సాధ్యమగునో తెలియకున్నది. అమెరికా యయినను, కేవల పదజాలముమూలమున భ్రమ జెందజాలదు. భారతీయులు తృప్తిజెందిరా లేదా యను ఫరీతు గావించబడును. ప్రపంచశాంతి చేకూరుటకు గల మూలమార్గమును గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. అట్టి మహానుభావుని చెఱయించుచి, పరిష్కారము గుడురుననుట ఎటులని, అమెరికా ప్రశ్నింపక మానదు. సెసిల్ ప్రభువుగారు ఆయుధ వివర్జనము గూర్చి ప్రకటించుచు, 1932 వ సంవత్స

రమున జగదనున్న ఆయుధసన్నన సమావేశము ప్రహసనము గాకుండ జూడవలయు ననియు, ఆయుధమును చాలవరకు తగ్గించి, కనీససంఖ్యను నిరూపించుము ననియు, ఎచ్చరించిరి. ఇటునే రౌండుటేబిలు సమావేశము ప్రహసనముగ పరిగణింపకుండ ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడవలయు ననిన, హిందూదేశమునకు నిజమగు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలయును. హిందూదేశశాంతి, అహింసా వాతావరణమును వ్యాపింపజేసి, ప్రపంచశాంతికి మూలాధార మగు ననుట కానంతయు సందియముండదు.

తిరువాన్కూరు సంస్థానప్రజాసమావేశము
తిరువాన్కూరు సంస్థాన ప్రజాసమావేశము వారు, కాంగ్రెసు బోలు సంస్థను తిరువాన్కూరులో స్థాపింప సమకట్టిరి. కాంగ్రెసు సంస్థ నితర ప్రాంతములలో అణచివేయబడినను, స్వదేశ సంస్థానములలో దీనిని నెఱవ్వె చుట, ఎచ్చరింప విషయము. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు సంస్థానప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము లేనందుకు, ఈసభ వారు అసమ్మతి జూపి, ఫెడరల్ విధానమునందు సంపూర్ణ బాధ్యత యుండవలె నని తెలిపిరి. మొత్తముమీద సంస్థానప్రజలయినను బాధ్యతారహిత విధానముతో తృప్తిజెంద రనియు, ఈ విషయమై ఆలసింపి లాభము లేదనియు, విదితమగుచున్నది.

సంగీతసమావేశము
రేపటిదినము చెన్నపురి సంగీతసమావేశము, సాయంకాలము అయిదుగంటలకు ప్రారంభమగును. తిరువాన్కూరు జ్యూనియరు మహారాజగారు ప్రారంభోపన్యాసము గావించెదరు జనవరి ఒకటవ తేదీవరకు, సంగీతశాస్త్ర విషయిక చర్చలును, ప్రసిద్ధ కవిత్వములగానభలును ప్రతిదినము జరగుచుండును. మద్రాసు సంగీతపరిషత్తువారు, గానవిద్యకు విశేష ప్రోత్సాహ మొసగుచు పాటుబడుచున్నారు. వీరు ఏర్పరచిన సమావేశమునకు, గానప్రియులందరను వెదలి సభావిజయమునకు తోడ్పడెదరని నమ్మెదము.

పండిత మాలవ్యాగారి 70 జన్మదినము

దేశమంతట 25 వ తేదీ ప్రార్థనలు జరుపగోరుట బొంబాయి, డిసెం 22:—వి. ఎస్. మండరంగరాజు ఆచార్యులవారు పండిత మనమోహన మాలవ్యాగారిని చూచినట్టిరి. మాలవ్యాగారు చిక్కిపోయి నీరసము గున్నారని జెప్పిరి. పండిత మాలవ్యాగారి 70 వ జన్మదినము 25 వ తేదీ దేశమంతటను ప్రార్థనలు జరపవలెనని కోరుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

విఠల్బాయి పటేలుగారి అన్వేషణ

రంగస్వామయ్యగారు మున్నగువారు జూచుట కోయంబత్తూరు, దేశ బతు 21:—వి. ఎ. కలకరగయ్యగారు, వి. ఎ. పద్మకాళయ్యగారు, అనికాశేతర జయియ ప్రేక్షకులు తరుచుగ జెయియవలెనని పటేలుగారి స్వాగతములను కనుగొనచున్నారు. గజపతి చిలుక పటేలుగారితో జెయియలోనుండి పదుపాములు తీయుచున్నాడు. (ఫీ. ప్రె.)

ఆరోగ్యము కుదలుబడలేదు
కోయంబత్తూరు, డిసెంబరు 22:—వి. రంగస్వామి అయ్యగారు, టి. ఆర్. కలకరమరాజుగారు, వి. కలకరమరాజుగారితో కలసి నెంట్లలు జెయియనకు పడ పోయి వి. జె పటేలుగారిని జూచి గంబనీవు మాట్లాడిరి. పటేలుగారి ఆరోగ్యవిషయమున శేషియ అభిప్రాయం లేదనియు, అందివ్యాధి, మూలవ్యాధి, మూలబద్ధులు, ప్రాణిబులు అట్లేయున్నవి తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి గారి ప్రసంగము

నిర్బంధ విధానమును సమర్థించుట

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకాశిక ప్రశంస

కలకత్తా, డిశంబరు 22:—ఈ దినం రాత్రి విరోపియను అసోసియేషన్ సభ్యులు గావించిన వీడియోను విందునందు రాజప్రతినిధిగారు రాజకీయ ప్రసంగము గావించిరి. తాను అధికారమునందున్న యీ విధువత్సరములలోను, ఈ దేశమందలి విరోపియనులను తమ కొదవిన కొద్దాటునకు కృతజ్ఞత చెలిపిరి. ఈ విధేయులు రాజకీయ సంచలనముతో కలసింపి పోయెను. ముఖ్యముగా నొక యేడుగా ఆ సంచలనముల బారిన పడియున్నాము. ఇటీవల విరోపియను సభ్యులను కొంతకొంత భేదాభిప్రాయములు పాపనకులకు కొందరు తమ భావోద్వేగమును కేసులలో తేసికొనుటకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటయు చేయిచేసికొనుటయు రాజప్రతినిధిగారు చెబుచున్నారు. ఈ దేశమునకు ఇంగ్లండు నందుగూడ తాము తీవ్రవిమర్శనా విషయమై యుండిరి. ప్రభుత్వముగాని గవర్నరు జనరలుగాన జనాభిప్రాయములకు విమర్శనలకు దూరమై యుండవలెనని తన యభిప్రాయముగా దు కాని విమర్శనలు ప్రసంగ ప్రకారములై యుండవలెననియు ప్రభుత్వచర్యల విమర్శించువారు తాము ప్రత్యామ్నాయ యెట్టి కార్యవిధాన మవలంబింప గోరుదురో దానిని పరిపాలనాచార కార్యదీక్షలకు వారీయందు పెట్టబడవలెననియు జెప్పబడినట్లు విధియై యున్నది.

“దృఢపరిపాలనము”

ఒక సంక ప్రభుత్వమును గూర్చి సామాన్యముగా వివరము విమర్శనము చేయునందు మొదటి నుండియు “దృఢపరిపాలన”

సలకొల్పి యుండినవో ఆంగ్ల శీనము అభావములతో తొందరలో అంతరించుటయో జరిగి యుండునని. కొన్ని సెలలుగా ఇది యా ప్రభుత్వమునకు ప్రతిమ ప్రభుత్వమునకు తాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములతోను సన్నిహిత సహకారమును సలకెనున్నాడు ఇందులో ఒక నాగిగూడ స్థానిక ప్రభుత్వముల సహకారము గోరిన అధికారకార ప్రదానమున కెట్టి భేదాభిప్రాయములు పాడనూపి యుండలేదు. ఇట్లు సమసరించువారికి తగిన రక్షణ నొసగుటయు చెట్టుల సల్లంఘించువారిని కట్టుటయు

యొ ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. అవిధ్యుక్తము సలకేర్చుటకు ప్రభుత్వమునకు శక్తియు చాలియున్నది కొన్ని వాసులవారు మేము అత్యధికారముల గావించినవారమని విమర్శన చేయుచున్నారని నేనా విమర్శన నంగీకరింపజాలను.

ప్రజాభిప్రాయము

వనము, ప్రభుత్వచర్య యంత కఠినమైనదాడ, యా కష్టములనెల్ల నివారించగలది ప్రజాభిప్రాయమే. ఎప్పటికన్నను, ఇప్పుడు తమకు అలంబకమునని చెప్పబడుచున్న కార్యక్రమము తప్పిదమనియు ప్రమాదకరమనియు ప్రజాభిప్రాయము గుర్తించగలదు ముఖ్యముగా సామాజికముతో గూడిన వ్యాపారసరళి నిర్దిగించుటకు ప్రభుత్వచర్యలకన్న ప్రజాభిప్రాయమే తగిన పుష్కల గల్పింపగలదు కాననోల్లంఘనమును నాకన్న సక్కువగా ఖండించువారుండరు. కాని ఎవరిందలయు, కాననోల్లంఘనమున, దానిని పొందూదేశమునకు కలగ భంగపాలును యంత నిరసించినను, ఆయుధ్యము నడుచుటకై అసరి మైయెట్టిచర్యల గైకొనినందాడ కష్టమై ప్రాంతభావమున కంతికును జీయిన జాతీయతా శక్తిని కొరచే పలుకుట ప్రమాదమగును. అందులన ప్రభుత్వము యొక్క కఠినతను ముందుగా కార్యకలాపములను ముందుగా

ఇటును యెక్కుము సర్వంధము

భావినెయ్యమునకు అంతరాయము

ఈ కష్టము ప్రారంభముగాక పూర్వమే నేనొక మాట తలచి యుంటిని. ఇటీవల జరిగిన యెల్ల సాభాసమును దృఢీకరించి నది ఆ దేవున, ఇంత కన్ను కంటియో పరుషమైన నిర్బంధ విధానమును, యెవరును మూలించి నాని నిలబెట్టి కొంతకాలము అది దీర్ఘమై, అల్పమై—నాటివ వెనుక యెడలం గావించి, దానిని కొంత యెదుట నావ్వమే యగును కాని, అట్టి విధానము, యితరకాండము లబుండ, సన్నిహిత ఫలితములను నే గాక దూర ఫలితములను గూడ పరిశీలించవలసియుండును. హిందూ

దేశమును స్వపరిపాలనాదేశము గొనెట్టి, వివిధ దేశములను గూడిన సామ్రాజ్య ములను పూర్వపురియును, సమాన ప్రతిపత్తి యుగల భాగస్వామిగా నొనర్చుట బ్రలును దేశమున కిచ్చు ప్రధమోద్దేశ్యమైయుండు నపుడు, అట్టి నిర్బంధ విధానము అట్టి అధ్యాత్మికతను నుండు విశ్వాసమునే నిర్మింపగానే జేయగలములు యెవ్వరును సందేహింపజాలరు. జాతీయతను సామకరణముజేసిన యాశక్తులన్నియు అట్టి నిర్బంధములను సెప్పటికిని పంపూర్ణముగా సాచివై వలదనని అందరికన్న సక్కువగా బ్రిటిష్ వారికి విధిమైయుండవలెను. ప్రభుత్వము కా స చ ము ను స మ ధి య ప వ లె ను. తా నీ త వ య ధి కార ము న కు బ దు లు వేరొక యధికారమును సలకొల్పుటకు జరుగు ప్రయత్నములను ప్రతిఘటింపవలెను. కాని ఈ ప్రయత్నము లొక మూలకారణమునకు బహిర్గత చిహ్నములని తెలివిగల ప్రభుత్వము యెట్టి దానిని గూర్చి వేరొకరికిం బ్రవర్తించవలయును.”

ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధాన స్వరూపము

“మరియు, సంక వివరము విమర్శ చేయగలను. ప్రభుత్వము జాతీయభావమునకు దేశాభ్యుదయమునకును ప్రబల శ్రమని, నిర్బంధమే దాని సాధనమని, కాని, కాననోల్లంఘన మెంతిరవకారనిరాకరణవేదాంతము నూకగొన్నను, కార్యనిలబనమున నిర్మిత ప్రభుత్వమునకు ప్రబల ధిక్కారము, పంపూర్ణమైక కాంతిమితలకు ప్రమాదముగాను పరిలకుండ జేయలేకపోయెను. దేయక కాంతిమితలకు నీ యుధ్యులు ప్రాబల్యమునకై కాననోల్లంఘన భావమును మూలగర్భమునండి బయటకొనిన వారు తమ వాక్యప్రవాహమున చిత్తులును హింసాత్మక విప్లవపథములను దొరుకుటకు బాధ్యతను తప్పించుకొనగజాలరు. ఇట్టి కాంక్షలు తమ యుద్ధోగధర్మము నిర్వహించువారిలను వెలపింపజాలవు అట్లే, యీ దేశపు భావి రాజ్యాంగనిర్మాణ బాధ్యతాభారము వహించువారిల బుద్ధి నేని, మునిశ్చిత యుక్తమార్గమునండి చింతింపజేయజాలవు. ఈ విషయము ప్రతిఘటించు దృఢతయే నిర్బంధమైనవో, ప్రభుత్వము పరాధిమని అంగీకరించుటకు సిద్ధమై యున్నది. విలసన, నామయాపములగల యే ప్రభుత్వమును వేయిలిన మెలగజాలదు. కాని, మా విమర్శలు మేము గైకొనవలసినవిని చర్యలను జాతీయశక్తిములను సలిపివై చుటకు గాని, హిందూ దేశపు రాజ్య గాభిష్టించి గిరోధించుటకుగాని ప్రయత్నించుచున్నామని నిర్బంధమును ముఖ్యమైయున్నో, మావై నట్టి నింద నిరాధారమున నేను పలుకుచున్నాను.

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకాశిక ప్రశంస

మేము సైమనుకమిషన్ రిపోర్టుపై పంపిన ప్రకాశికయే నా వాక్యమునకు సాక్ష్యము. అందు మేము ప్రాంతభావిపరీవర్తన కారణ రాజకీయశక్తులను కొంచెంపది యుండలేదు బ్రలును ఇండియా దేశము భావిసంబంధము ఒకరి తగ్గుదలపై నాధారపడక, భాగస్వామి స్వత్యమునైన నే సలకొల్పబడవలెనను కాల మానస్వమైనదని నిర్వచించి యున్నాము. ఈ రెండు దేశములకు పూర్వమున్న సంబంధము నాలోచించునో ఇది ముందు కొక గొప్ప మెట్టు అనియును, మా విమర్శలు మరి కొందరు సుగతమా ప్రమాదకరము యని కేంకించునంత ముఖ్యమైన దనియు తెలియగలదు.

సహకారకాంక్ష

ఇరుపక్షములందును సర్దుబాటుభావ మున్నవో ఒడంబడిక కుదురుట మన శక్తికిమించిన కార్యముగాదని నే నెన్నియో మారులు సాదించియున్నాను. ఒడంబడిక కేవలము వాడప్రతివాదములను తేలదు. మనము మన భావనాశక్తిని వికసించజేసి హిందూ దేశము స్వతః సంప్రీతితో సామ్రాజ్య బాధ్యతాభాగనిర్మయ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య పారంపర్య ప్రసాదత గౌరవములను సహభాగస్వామియై పొందుచుండగల భావిచిత్రమునై మనకు చతువును నిలపవలెను. ఈ దృశ్యము నాకన్నులయెదుట గ్గిబట్టి హిందూ దేశము తన అంతఃకలకముల కేమింపజేయ, బ్రలును దేశము హిందూదేశపు సంస్థానాధిపతులకును రాజకీయనేత్రులకును, ప్రజాసామాన్యమునకును తవిశ్వాసకరము నందిచ్చుచుండగా వీరును అట్లే యీ క్రాంతయెల్ల బ్రారంభదశలో బ్రలుకుగోరు రాజ్యాంగ భేదితా నియములను మనఃస్ఫూర్తిగా నొసరుచుండగా ఆవిశ్వాసమును ఈ సంప్రీతియును పరస్పర గౌరవ, భావగ్రహణ పునాదులపై దృఢపడుచుండగా కన్పెనగోరుదును.”

ముగింపు

రాజప్రతినిధిగారు ఇట్లు మాగించిరి— హిందూ దేశములో బ్రలును దేశపు పూర్వచరిత్ర వ్యాపారము నందును, పరి

విడుదలైన బీహారు నాయకులు.

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు శనివారమునాడు విడుదలైరి

నాయకుల విడుదల

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు

పాట్నా, డిశంబరు 22:—బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు శనివారమునాడు పాబారిబాగు జైలునుండి 6 నెలలు బైదుకై నమ భవించిన పదవ విడుదల చేయబడిరి. (ప్ర. ప్ర.)

పండిత నీలకంఠ దాసుగారు

కలకత్తా, డిశంబరు 22:—పండిత నీలకంఠ దాసుగారు ఉత్తరాప్రదేశ్ నాయకులు. పాబారిబాగు జైలునుండి 2 నెలలయము విడుదలై సాయకాలము కలకత్తా వచ్చిరి. వీరు ఇంటికిపోయి బారిసాలో తిరిగి కాంగ్రెసుపని ప్రారంభింపవచ్చును. (ప్ర. ప్ర.)

ప్రభుత్వమువారికథ

డిల్లీ, డిశంబరు 22:—బొంబాయిలో పీకటింగు చేయుచుండగ మోటారుక్రింద పడి చనిపోయిన బాబుగను అను వలంటీరు గూర్చి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలో కొందరు మోటారు వై నెక్కి డ్రైవరును కొట్టించిన చక్రము వశముతప్పి వాలంటీరు మోటారుగబోయెను. అతడు ఆస్పత్రిలో మరణించిన కలదు. పత్రికలు మార్గధర్మ తప్పు మన్నవనియు, కొన్ని పత్రికలు కాననోల్లంఘనోద్యమమును ప్రోత్సహించుచున్నవి, కొన్ని పత్రికలు మాత్రము దౌర్జన్యము పురికొల్పుచున్న వనియు ప్రభుత్వ ప్రకటన చెల్లుచున్నది. (ప్ర. ప్ర.)

విరోపియను సంఘాధ్యక్షుని ప్రసంగము

కేంద్రమున బాధ్యతను ప్రతిఘటించుట

అతిధి ప్రశంస గావించు, విరోపియను సంఘాధ్యక్షుడు డబ్ల్యు. యల్. ట్రాన్సుగారు ఇర్విన్ ప్రభు సెక్కుడుగా వుత్తించిరి. వారి నేమి చరిత్రలో స్వర్ణాక్షరముల లిఖింపబడిగలదని ప్రశంసించిరి. రెండు టేబిలు సమావేశమును ప్రస్తావించి, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను, సంచాల బంగారాష్ట్రములందు అధిక సంఖ్యాక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి మహమ్మదీయులందు తమ సానుభూతి గలదని సుడిచిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యవర్గము కాసనభృత బాధ్యతగలిగి యుండవలెనను మన పాదన విరోపియను ఆసోసియేషన్ నకు బొత్తిగా సరిపడదు.

విందున కేతెంచిన అతిధులలో ఇర్విన్ ప్రభువు, వారి సతి హర్షింజి ప్రభువు, సర్ ప్రాన్సి బాక్సను, వారి సతి, కలకత్తా బిమవు, సర్ ప్రాన్సి బాక్సను, వారి సతి యును గలరు.

వ్యాపార క్రీడలు

లాక్ టెన్నిస్

కలకత్తా ఛాంపియన్ షిప్ పంచములు

బ్రిటిషు ఛాంపియన్ అద్భుత ఆట

మద్రాసు జట్టు ప్రథమ విజయము.

కలకత్తా, డిశంబరు 21—కలకత్తా ఛాంపియన్ షిప్ టెన్నిస్ పంచములు నేటి ఉదయమున ప్రారంభమయ్యెను. పోటీలు ఉదయము 9-45 గం. ప్రారంభించబడి 20 పోటీలు జరపబడెను. ప్రేక్షకులు పెక్కుమంది వచ్చియుండిరి. పి.ఎల్.విల్లాగారికిని కే. చాదరిగారికిని జరిగిన పోటీకన్నా మునుపు తురికొల్పేను. చాదరిగారు 2 గంటలసేపు ఆడి పోటీయందు గెలిచిరి. మెక్లూరు గారు పికారిగారివలన ఓడింపబడిరి. ఈ పోటీగూడ అకర్షణీయముగ నుండెను. విగతజరిగిన సింగిల్సు పోటీలన్నియును సర్వసాధారణముగనుండి ప్రేక్షకులు యించినట్లు గణనవలసినవారే గెలిచిరి. పురుషుల జట్టు పోటీయందు మద్రాసు టెన్నిస్ ఆటగాండు రామస్వామి కృష్ణస్వామి గార్లు యన్. కే. దత్తు గార్లు నోడించిరి. రామస్వామిగారు తన సహజ సిద్ధమున ప్రశస్తమైన ఆటను ఆడిరి. కృష్ణస్వామిగారు ఆ ప్రతిభాశీలుగ ఆడిరి. రామస్వామి, కృష్ణస్వామిగార్లు సింగిల్సు పోటీయందు నులభముగ గెలిచిరి. బ్రిటిషు ఛాంపియన్ అస్టిన్ హార్ట్, అల్వింగార్లు తన ఎదిరి ఆటగాండ్రున ప్రశస్తతయే గెలిచిరి. కాని అల్వింగారికి మాత్రము గ్రిగోరిగారు కొంతవరకు ప్రయత్నించిరి. కాల్గారు మిచ్చెల్ గార్లు గారిని ఓడించిరి. కాల్గారు చాలా అద్భుతముగ నాడిరి. వీరు ఆడునపుడు తత్తరపాటులేక మిగుల చక్కగ ఆడిరి. సాయంకాలము 80 పోటీలు ఆడబడెను.

పోటీల ఫలితములు—పురుషుల సింగిల్సు

మొదటిరాండు—పికారిగారు ఏ. హెచ్. స్టాక్ గారిని ఓడించిరి. 6-0; 6-2. ఆర్. కే. డిగారు, అమర్ బాను గారిని ఓడించిరి. 6-0; 6-0. సోహాల్ గారు సి. యల్. మెహతా గారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-1. తల్వెనెంటు డి. దత్తు గారు మోమర్ సింగుగారిని ఓడించిరి. 6-2; 7-5. యన్. కే. మాత్యూన్ గారు వి. వైద్యగారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-2. పికారిగారు, ఎ. మెక్లూరు గారిని ఓడించిరి. 6-2; 6-2.

రెండవ రాండు—ర. సింగు గారు

బి. యం. దాస్ గారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-2. సి. రామస్వామిగారు యల్. సి. పార్థున గారిని ఓడించిరి. 6-1, 6-2. కృష్ణస్వామిగారు ఇ. డి. ఆండర్సన్ గారిని ఓడించిరి. 6-1 6-2. యన్. కాల్గారు సయ్యద్ అలీగారిని ఓడించిరి. 6-1 6-2. జి. పర్కిన్సుగారు యం. కే. కృపలానిగారిని ఓడించిరి. 6-0 6-0. యం. డి. హార్ట్ గారు కే. కర్కుగారిని ఓడించిరి. 6-0 6-0. హెచ్. డబ్ల్యూ. అస్టిన్ గారు ఏ. డేగారిని ఓడించిరి. 6-0, 6-2. కే. యన్. అల్వింగారు జి. యం. గ్రిగోరిగారిని ఓడించిరి.

పురుషుల జట్టులు

కృష్ణస్వామి రామస్వామిగార్లు యన్. కే. మిత్ర యన్. కే. దత్తు గార్లు నోడించిరి. 6-1 6-3. యల్. బ్రాస్ ఎడ్వర్డుస్, మిచ్చెల్ గార్లు దత్తు, పికారి గార్లు నోడించిరి. 6-4; 6-3. రస్సెరుసింగ్ సోహాల్ గార్లు యల్. సుబ్బా, బి. కే. చాదరిగార్లు నోడించిరి. 7-5, 6-3. యల్. యన్. అయ్యర్, కే. కే. బోనుగార్లు రోహల్లుషే ప్రభువు తన్నెల్ గార్లు నోడించిరి. 6-2, 6-8, 6-0. హెచ్, బ్రాక్. యన్. కే. మాత్యూన్ గార్లు డి. వార్డు, యన్. గోస్ గార్లు నోడించిరి. 6-0, 6-0.

* * * *

క్రికెట్టు

యం. సి. సి. జట్టు, ఇండియన్ జింఖానా జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు, డిశంబరు 28:—కత్ ఆదివారము చేపాకు నందు యం. సి. సి. జట్టుకు ఇండియన్ జింఖానా జట్టుకు క్రికెట్ పోటీ జరిగెను. యం. సి. సి. జట్టువారు మధ్యరథ 289 పరువులు జేసిరి. మిల్లరుగారు 117 పరువులు, సి. సి. జాన్ స్టన్ గారు 115 పరువులు వార్డుగారు 86 పరువులు జేసిరి. జింఖానా జట్టు తన ఇన్నింగసు మధ్యాహ్నము 80. ప్రారంభించిరి. 5-80 గంటలవరకు జట్టు వారందరూ 119 పరువులకు అవులు గావించబడుటచే, పోటీయందు ఓడింపబడిరి. గోపాలగారు అద్భుతముగ ఆడి 109 పరువులు జేసిరి. వేంకట రామానుజులుగారు 21 పరువులు జేసిరి.

వాతావరణ స్థితి

1930 నం|| డిశంబరు నెల 23 వ తేది మంగళవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	అల్పగర్మోగ్రాడి X త 24 గంటలలో	గర్మోగ్రాడి X త 24 గంటలలో	సగటు X త 24 గంటలలో	సగటు X త 24 గంటలలో	సగటు X త 24 గంటలలో
గోపాలపూర్	78	58	...	12.0	- 0.7
విశాఖపట్టణము	79	64	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	79	61	...	38.8	+ 19.8
మచిలీపట్టణము	79	62	...	32.7	+ 18.2
కర్నూలు	86	55	...	4.8	- 0.1
బళ్లారి	84	57	...	12.7	+ 6.5
అనంతపురము	12.9	+ 6.8
కడప
నెల్లూరు	80	67	...	38.2	+ 11.1
మద్రాసు	81	72	+	58.2	+ 22.8
కడపూరు	83	74	...	32.0	+ 0.1
నెల్లూరు	80	67	...	38.0	+ 22.7
నీలము	86	65	...	18.5	+ 7.3
గోదావరిపూర్వము	83	68	...	29.8	+ 18.2
తిరుచనాపల్లి	87	78	...	31.2	+ 16.6
కాకతీపట్టణము	82	71	0.1	48.6	+ 11.8
మధుర	87	78	...	24.5	+ 10.5
పాంబర్	82	74	0.1	16.5	- 9.5
పాలంకోట	14.2	- 2.5
తిరువేండ్రము	83	75	...	22.1	+ 2.8
కొచ్చిక్	85	76	...	36.4	+ 15.2
కాళికట్టు	89	70	...	25.7	+ 9.8
మంగళూరు	90	69	...	14.0	+ 3.1
జెంతుపూరు	81	58	...	11.5	+ 2.2
మేరకూర	75	57	...	12.1	- 0.5
కొడైకనాల్	66	49	0.1	36.5	+ 14.8
కూనూర్	69	49	...	40.7	...

సర్కారులలో కొద్దిగ మేఘములు గలవు. విశాఖపట్టణములో అద్భుత తక్కువ. వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువ. డక్కనులో కూడ వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువ. కర్నూలుకమునందు మేఘము లెక్కువ. మద్రాసులో చిన్న జల్లు పడెను. నెల్లూరులో వేడిమి 4.21 తక్కువ. చెన్నరాయ్ పురము దక్షిణభాగమున కొద్దిగ వర్షించును.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు, అసిస్టెంటు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

నోటీసు

ది ఆంధ్రామర్కన్ టెన్నిస్, సామర్లకోట తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో పనిచేయుచున్న నోటీసు జి. గోపాలరావుగారిని సదరు కంపెనీలోనుండి ది 18-12-30 సం||రం తేదీనుండి తప్పించివేయడమైనది. కనక సదరు కంపెనీ పేరాన ఎవరును సదరు గోపాలరావుగారితో కరస్పాండెన్సు ఎగ్జరా యేమియును చేయుటచే సదరు కంపెనీ పేరునకు మాత్రమే పంపవలెను. మరియు నెవరైనను యిదివరలో డబ్బు ఎగ్జరాలు యిచ్చియున్నయెడల ఆసంగతి వెంటనే మాకు తెలియపరచవలెను. చామర్లకోట } ది ఆంధ్రామర్కన్ టెన్నిస్, సామర్లకోట, 28-12-30 } చామర్లకోట.

ది సాత్ ఇండియన్ మైనింగు కంపెనీ,

బేతంచర్ల నావరాయవ్యాపారము, ఏలూరు కాలువలాకువద్ద, బెజవాడ. ఏలూరు కాలువలాకువద్ద, కాకినాడుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిమేడకు ఉత్తరమువైపున నూతనముగా నావరాయ కంపెనీ స్థాపించితిమి. కావలయువారు తేజములమున నైనను, శేరుగానైనను వ్యాపారము జరుపవచ్చును.

భుక్తేశ్వరదత్తుగారి

నిరశన ప్రతము

నీలం జెయ్యిని పరిస్థితులు

మద్రాసు, డిసెం 28:—శ్రీ నల్లూరి రామారావుగారి బందరు నల్లజండాలుకేసులో శిక్షితులు నీలం జెయ్యినినుండి విచ్చినవారు ఆచటి జెయ్యినుగూర్చి ఇట్లు చెప్పిరి. “జెయ్యినితో ప్రతిదినము మేము ఆననానింపబడని దినములేదు. సాధారణముగ రాజకీయ నిర్యంధితులను ఏదో కారణముచేప్పి ప్రత్యేకించియుంచెదరు. 1922 సం||కన్న ఇప్పుడు జెయ్యిని మరీ హీనదశయందున్నది. అవినీతి లంచగొండితనము జెయ్యినిలో యెక్కువైనవి. జెయ్యిని అస్పత్రులలో గూడ రాజకీయాభిప్రాయములను బట్టియే చికిత్సగూడ మారుచుండును. మజ్జిగ యిచ్చినచో కుదిరిపోవు కడుపుకోప్పలు మున్నగు స్వల్ప రగ్గుతలు అధికారుల నిర్లక్ష్యముచే యెక్కువగుచుండును. పంజాబువారకు మాట్లగు మోతాసింగుగారు నీలం జెయ్యినిలో నున్నారు. వారిని ఆరోగ్యముగొరకై దక్షిణభాగియాకు తెచ్చిరి. తనసోదరికి చాలజబ్బుగ నున్నదని 2ని తిరిగి ఉత్తర హిందూస్థానిమునకు గొంపోమగు తరఖాన్లు తెట్టినకు యింకను యిక్కడనే యుంచిరి. ఈతడు కోరి ఏ నుండినీ, తరగతికి మారెను. జెయ్యిని నిరశనప్రతము 3 లేక నాల్గు రోజులు మాత్రమే ఏదో యొక్క ప్రత్యేకాధికారముతోనే జరుపుచుండవలెనని మోతాసింగుగారు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. బైటిలతరగతి విభజననుగూర్చి ఒకదినము దేశమంతటను నిరశనప్రతము గావించవలెనని కోరుచున్నాడు. భుక్తేశ్వరదత్తుగారు ఎవరినీ బాంబుకేసు మద్యాయి 15-వ కేసిన నీలం జెయ్యినినకు చేతిపంక్త్యతో వచ్చెను. జెయ్యిని ఉద్యోగులు ఆతని హీనముగ జూచినందుకు నిరశనప్రత మూనియున్నారు. ఆతనియందు సానుభూతితో మోతాసింగుగారును యితరరాజకీయ బైటిలను రెండుమూడు రోజులు నిరశనప్రత మూనిరి. (ప్ర.)

శ్రీ బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్యగారు

నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు చెన్నపురి జైలునుండి విడుదల యైరి

కవుత్తవరం నివాసులును, బందరు నల్లజండాలు కేసు సందర్భములో గత మార్చి నెల 15 వ తేదీని శిక్ష విధింపబడిన శ్రీ బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్యగారు మద్రాసు జైలునుండి ప్రాజెక్టువారి నిర్ణయము ననుసరించి నిన్నటి సాయంత్రం 6 గంటలకు విడుదల గావించబడిరి. వీరు సి. తరగతియందే యుంచబడిరి. వీరు జైలు కరిగినప్పటికంపెను ప్రస్తుతము 50 పానులు తగ్గిపోయిరి.

మా ప్రతినిధితో సంభాషించుచు మద్రాసు జైలు పరిస్థితులేమాత్రమును తృప్తికరముగ లేవనియు, సి-తరగతి బైటిలు చాదాపు అందరును వ్యాధిగ్రస్తులై యున్నారనియు, బావుల నండి తోడుకొనెడి నీరు ఆరోగ్య ప్రదమైనది కాకపోవుటచే చర్మవ్యాధులు మొదలైనవి అధికముగ వ్యాప్తి నందియున్నవనియు, ఇతర జైళ్ళన్నిటికంపెను చెన్నపురి జైలు పరిపాలన చాల కఠినముగ నన్న దనియు, ఆనరరీ విజిటరులవలన బైటిల కట్టి సౌకర్యములను కలగట లేదనియు మొత్తము చెన్ననగరపు జైలునందు 60 మంది రాజకీయ బైటిలు లున్నారనియు, ఇన్ని కష్టములను నైతము సహనముతో భరించుచు ఉత్సాహ వంతులై యున్నారనియు పలికిరి.

బార్దొలి వానరోత్సవము

నాగపూరులో శాంతిముగ జరుగుట 10000 మంది హాజరుగల

నాగపూరు, డిశంబరు 22:—సి. పి. మరాఠి “యద్ధ సంఘము” వారు ఏర్పాటుచేసిన బార్దొలి రయితుల వానరోత్సవము నిన్నటితో శాంతిముగ ముగిసెను. నగరములో హర్షాభిజయము. మధ్యాహ్నము ఊరేగింపు సాయంకాలము బహిరంగ సభ జరిగెను. స్త్రీపురుషులు మొత్తము 10000, మందివచ్చిరి. బార్దొలి రయితుల త్యాగమును శానియాదుడు ఉపవాసము లొసంగబడెను. (ఆ.ప్ర.)

నత్త్యవత్సవపాఖ్యానము

గంధకర్త:—మల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు, అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0 వెన. 6, 7 రంబు పెట్టినిధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర దేశము

కాకినాడలో ఒకవిందు జరుగుచున్నదంటే పోలీసువారి లాఠీచర్యముగము

శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారికి లాఠీ దెబ్బలు

కాకినాడ, డిసెంబరు 22:—నిన్న శారాయణమూర్తిగారి తోటలో నోక విందు జరిగినది. ఇందునుండి విందునకు వచ్చిరి. ఆ సమయమునకు పోలీసు నూపరింపెడెంటుగారును పెద్దాపురం సబ్బిస్వేక్టరుగారును ఇందునుండి 70గురు పోలీసు లతో ఆవోట హతాత్తుగా బ్రకటించి వారిపందరిని చెదలి పొమ్మనిరి. లాఠీలతో వారిని కొట్టిరి, చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. చెండుమోటారుకాల్గునకునగాపాడయిపోయినవి. శ్రీమతి లో శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారికి గాయములు తగిలినవి.

పెద్దాపురములో లాఠీచర్యము కాంగ్రెసు వాదులను మోడుట

(స్వేచ్ఛావిలేఖరి)

రాజమండ్రి డిసెంబరు 22:—కూర్పుగోదావరిజిల్లాలో పజతాపురము కాంగ్రెసు వాదులను జైలునుండి తీసి వచ్చినవారము శ్రీమతిపెద్దాపురం రాయజగతి పర్వతగారి ఆహ్వానము మీద నిన్నటి దినము పెద్దాపురములో బాక్సా వారాయణమూర్తిగారి తోటలో వసభోజనమునకున్న ఆహ్వాన విందునకున్న యిష్టాగోష్ఠిని చేరిరి. జైలునుంచి తిరిగివచ్చిన కాంగ్రెసు సంపాదకులను క్రొవ్విడి లింగరాజు, రామచంద్రుని వెంకటప్ప, కోడటి రంగాచార్యులు, దువ్వూరి సుబ్బయ్య, నేదాంతం కమలాదేవిగార్లు మున్నగువారున్న కందుక పీఠ రాఘవస్వామి(బారిష్టరు) పల్లాదొరయ్య పెద్దాపురం మునిసిపాలు (చైర్మను) నాళం కృష్ణారావు, కొత్త మూర్త్యవారాయణమూర్తి లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు, అరవ ఆదిశారాయణమూర్తి, వైండా వెంకటనారాయణగార్లు మొదలగు సుమారు 70 మంది ఆచ్చటకు చేరిరి. మధ్యాహ్నము భోజనములు అనుకొన్న ప్రకారము జరిగెను. భోజనానంతరము జైలు అనుభవములు చెప్పుకొనుట తోను, సంగీతము విడుటతోను మొదలుగాగల కాలక్షేపము చేయుచు సుమారు 2 గంటలకు ఫలహారములు వడ్డించగా సభికులు వాని వారగించుటకు కూర్చొనియుండగా ఈ ఫలహారముల బదులుగా లాఠీఛలహారములు వారికి లభ్యమయ్యెను. “సిద్ధాన్న ములో దుమ్ముపడెను” కాకినాడ పోలీసు డిప్యూటీ సూపరిం టెండెంటు గారి నాయకత్వము క్రింద సుమారు 50 మంది లాఠీఛలహార కానిస్టేబుల్స్ను పెద్దాపురం పిరాపురం సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరున్న యిద్దరు సాబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు హతాత్తుగా ఫలహారములు సేవించుటకు కూర్చొనియున్న వారి మట్టు నిలబడుటచూచి పిరందరు ఆశ్చర్యపడిరి. దూరముగా నున్నవారిని పొరిపోవ దూచినవారినిని సలయాకార ముగా నిలబడియున్న పోలీసు గిరిలోనికి పోలీసువారు పంపి రట, అంతట డిలి సూపరిం టెండెంటుగారు “డిస్ట్రక్టు”-అనగా యిచ్చటనుండి పొండు అని కేకవేసిరి. వెంటనే ఆపుటివరకు కూర్చొని యున్న వారందరు నిలబడి పోవుటకు ప్రయత్నించుచేయగా రిజిస్ట్రే పోలీసువారు లాఠీలతో ఆచ్చటచేరినవారి నందరిని గట్టిగా కొట్టిరిని తెలియుచున్నది. కొద్దిగ నో గొప్పగనో దెబ్బలగులినవా రొక్కరున్నా తేరిన తెలియుచున్నది. కొందరికి బలమగుగాయములు తగిలెను. నాళం కృష్ణారావుగారి కిన్ని క్రొవ్విడి లింగరాజుగారికిన్ని తలమీద దెబ్బలుతగిలినవి. కందుల పీఠ రాఘవస్వామి, శివరాజు వెంకటరామారావు, పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ, అరవ ఆదిశారాయణమూర్తి, కొత్త మూర్త్యవారాయణమూర్తి అనెటల పరబ్రహ్మంశార్లకును దెబ్బలు తగిలెను కొంతటి రంగాచార్యులుగారి చెయ్యికి చాల దెబ్బతగిలెను.

రామచంద్రుని వెంకటప్పగారి వీపుమీదను, చేతులమీదను సుమారు 30, 40, దెబ్బలు తగిలెనని అయిన చెప్పుచు న్నాడు. వీపుమీద దెబ్బలేని సుమారు లేదు. ఈ విధముగా దెబ్బలు తగిలిన పిరందరు నలుముఖముల చెదరి ఎట్టెట్టో బన్నులమీద రాత్రి వారివారి గ్రామములకు చేరిరి. రంగాచార్యులు గారు ఈ గ్రామం ఎచ్చి చికిత్స పొందుచున్నారు. ఆ తోటలో చేర్చిన మోటారు కాల్గునాడ లాఠీ ప్రయోగముచే పాడయినది చెప్పుచున్నారు.

శ్రీమతి గుడిపాడి శ్రీరాములుగారు

వ్యాధిగ్రస్తులైయుండుటచే జైలు అధికారులు వారిని విడిచిపెట్ట దలచుట

శ్రీరంగం, డిసెంబరు 23:—గుంటూరుజిల్లాకు చెందిన వారసు శ్రీమతి గుడిపాడి శ్రీరాములుగారు (కాకినాడజైల్)

తెలుగుకావల్లి జైలులో ఒకయేడాది కఠినశిక్ష ననుభవించుచున్నాడు. ఆయన మంచుపట్టియున్నట్లును నిలచుండుటన, కూర్చుండుటనూడ అశక్తుడై యున్నట్లును తెలియపర్చినది. ఈ కారణమువలన శ్రీరాములుగారిని విడిచిపెట్టవలయునని జైలు అధికారులు ప్రభుత్వమువారికి సూచించిరిని తెలియుచున్నది.

తిరుచనాపల్లిలో రాజకీయభైదీల విడుదల శ్రీయుతులు పండ్రంగి రాజేశ్వరరావు (భీమవరం), గరికపాటి సత్యనారాయణమూర్తి (పీలూరు), మాణిక్యంపెట్టి యార్ (మధుర), కె. కె. వెంకటాచలపతి (మధుర) విస్తయ్య పిల్ల (డిండిగల్) గార్లు నేడు తిరుచనాపల్లి జయిలునుండి విడుదల యయిరి. జైలుద్యారమువద్ద వారికి డి. గోపాలకాగారు స్వాగతమిచ్చిరి (ఫీ. పి.)

వెల్పూరులో మురికొందరి ఆంధ్రుల విడుదల వెల్పూరునుండి కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారు నూకిట్టు వ్రాయుచున్నార:—

శ్రీయుతులు కొందరు వెంకటరమణయ్య, పి. యస్. రామయ్య, టి. రామకృష్ణయ్య, కాకినాడను పీఠమల్లయ్యగార్లు నిన్న వెల్పూరుజైలునుండి విడుదలయ్యెరి. శ్రీయుత ఆహారు అనంతాచార్యులుగారు వారికి స్వాగతమిచ్చిరి. శ్రీయుతులు పారుపూడి సత్యనారాయణ గంపలగూడెంరాజు, దావూర్ గురుమూర్తి, యస్. వెంకట్రామకాగార్లు నిన్న జైలులో సందర్శించిరి. వారందరును ఖులాసాగానున్నారు. శ్రీయుతులు సంతోషం, వెంకట్రామకాగార్లు నీరసించియుండిరి. ఈసారి సంతోషంగారి లి-తరగతి జైలులో చేర్చిరి.

చెన్నపురి కార్యరేషను సభ కోరము లేక ఆగిపోవుట

మదరాసు డిసెంబరు 22:—గతవత్సరపు పరిపాలనా నితీతికమును చర్చించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రమున కేర్వరవ బడిన, కార్యరేషనుసభ ప్రత్యేకసమావేశమునకు తగినంత సభ్యులు హాజరుగాక పోవుటచే, జరుగలేదు. తిరిగి ఆసభ జనవరిమాసమున కేర్వరవబడునని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

వైద్యపరీక్షా ఫలితములు గత వైద్యపరీక్షల యందు యాక్రింది రిజల్టుల నెంబర్లు గల వారు కృతార్థులయిరి.

రెండవ ఎం. బి. పరీక్ష. 364 365 368 to 369 371 to 375 378 379 381 to 384 386 389 391 394 to 396 399 400 403 412 415 416 & 420.

మూడవ ఎం. ఎస్. పరీక్ష. 367 376 388 401 409 413 419 & 421. ఫయిలలు ఎం. ఎం. ఎస్. పరీక్ష.

పాఠ్య 1. ఆఫ్టర్మూలకీ మాత్రమే. 425 426 428 438 441 444 460 461 463 464 466 469 471 and 474.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

రెండవ ఎం. బి. పరీక్ష. 377 380 385 392 402 414 422 423, ఫైవత్ ఎం. ఎం. ఎస్. పరీక్ష.

పాఠ్య 1. ఆఫ్టర్మూలకీ మాత్రమే. 452 and 455

వీటిల్లుపార్కులో అగ్నిప్రమాదమువలన నలుగురు శ్రీవ్రగాయములను పొందుట

మద్రాసు, డిసెంబరు 22:—రాబోవు పార్కు-ఫెయరు సందర్భమున వీటిల్లుపార్కులో బాబా సంచా తయారు చేయుచున్న నలుగురు మనుష్యులు నేటి యందయమున అగ్ని ప్రమాదమువలన తీవ్ర గాయములను పొంది జనరలు ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొనియున్నారు. వీరు పార్కులో బాబా సంచా కొరకు నిర్మింపబడిన కాలలో పనిచేయుచుండగా అకస్మాత్తుగా అగ్ని రగల్గానెను. కాలకుకూడ నివ్వబడిన కొన్ని పూర్తిగా కాలిపోయెను. ప్రక్కనున్న మరెయ్యక కాలకుకూడ కాలిపోయెను. అగ్ని చల్లార్చు యింజను వెంటనే వచ్చి అగ్నిని చల్లార్చెను. కాలయందు బాబాసంచా తయారుచేయున వారిలో శ్రీవ్ర గాయముల పొందిన నలుగురియొక్క పేర్లు- అబ్దులు కరీం, బి. హబీబుల్లా సాహెబు, పి. హబీబుల్లా సాహెబు, కంద స్వామిరెడ్డి. వీరి ఖైదును చాల ఆహ్వానితలో నున్నారు. వీరిలో మువ్వరు చనిపోయిరి. అగ్నిప్రమాద మెట్లు సందర్భించిన యింకను తెలియలేదు. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. పి.)

రౌండుటేబిలుసభ

నియోజకవర్గ ఉపసంఘము వారి సమావేశము

శ్రీప్రతినిధులు పురపాలనా సమానస్థానము గోరుచు నుపన్యసింతుట

రుగ్గీ, డిసెంబరు 22:—ఓటర్ల ఉపసంఘమువారి సమావేశములో నేడు శ్రీప్రతినిధు లిరువురును ఉపన్యసించిరి. వారు శ్రీప్రతినిధులను గూర్చి ప్రత్యేకముగ నోక మెమోరాండమును ఉపసంఘమువారి కందజేసిరి.

“రౌండ్ టేబిల్ సభ యే శ్రీప్రతినిధులగున్న పరిమార్ము గా వింపవలసి యుండును. ఆట్లు కాక పోయినచో తరువాత ఒకసారి రాజ్యాంగ విధాన మేర్పడిపోయిన యనంతరము, దానినిగూర్చి సరిగ నాలోచించుట కవకాశముండదు. ప్రస్తుతము ఆస్తి అర్హతలనుబట్టి ఓటర్లు నిర్ణయింపబడుచున్నారు. ఈవద్దతిని శ్రీయుగూడ పురుషులతో సమానముగా ఓటుచేయుటకు వారి కర్హత యున్నట్లు నిర్ణయించబడినది. కాని శ్రీయుగూడ ఆస్తిగలవారు చాలకొద్దిమందియే యుండుటచే లానిర్హతయు వలని ప్రయోజనము అత్యల్పముగా నున్నది. అందుచే మా విషయమున ప్రత్యేకపురేర్పాట్లను గావించవలసియుండును. ఇంతేకాక పురుషులతో సమానముగ శ్రీయుగూడ అర్హతలు ఇచ్చినను చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్న ఆచారముల మూలమున, మొట్టమొదటి రోజులలో రాజకీయరంగమున, శ్రీయుగూడ చాలమంది తమ యర్హతల వినియోగ పరచికొనట సుభవంక పోవచ్చును. అందుచే ఈ స్థితిగతుల నన్నిటిని గమనించి, మొట్టమొదటి రోజుల కాసనసభలయందు శ్రీయుగూడ కొన్నిశ్రీయుగూడ ప్రత్యేకించి యుండుట యవసరము. కాలక్రమమున, శ్రీయుగూడ సార్యజనిక జీవితములో పాల్గొను విషయమున ప్రజల భయము తీరన తరువాత, ఇట్టి ప్రత్యేకపురేర్పాట్లు అమలులో నుండి నక్కరలేదు. దేశసేవి విషయమున శ్రీయుగూడ భేదమును పాటించరాదన నంశమును రాజ్యాంగ ప్రజాధికారో చేర్చవలెను”.

అని వారి మెమోరాండంలో నున్నది.

రాష్ట్రసభల ఓటర్ల అర్హతలు సాధారణ చర్య ముగిసిన తరువాత రాష్ట్రకాసనసభల ఓటర్ల సంఖ్యను గూర్చియు, ఇప్పటి ఓటర్ల సంఖ్యకు పోచియుండును గూర్చియు, చర్య జరిగినది సైమన్ సంఘమువారు మెమోరీటీ వచ్చినవారిలో నూటికి మర 10 మంది వంతున ఓటర్ల సంఖ్యను పోచింపవలయునని సూచన గావించబడినది.

ఈ సంఖ్యను 25 కు పోచింపవలెనని యిచ్చుడు సూచించింపబడుచున్నది. ఇట్టి పోచింపు ఒక పదియేండ్లపాటులులో నున్నతరువాత దాని మంచిచెడ్డలనుగూర్చి మరల నాలోచింపవచ్చునని యాసూచన గావించినవారి యభిప్రాయము. 20 గ్రామములు కలిసి ఒక ప్రతినిధిని తమపక్షమున ఓటుచేయుట కెక్కుకొనవలెనను సూచనచే తరువాత కొంతవర్ష సాగినది. ఓటర్ల అర్హతలనుగూర్చిన నిర్ణయము ప్రత్యేకముగా నోకనిర్ణయ సంఘము వారి యధికారమున నుంపవలసివచ్చినను ఈసంఘమువారు ఆయాసంఘముల నడుమ ఓటర్ల అర్హతల విషయములో ఇప్పుడు గల విభేదములు లేకుండి అన్నిసంఘములలోను జనసంఖ్య ననుసరించి ఓటర్ల సంఖ్యను నిర్ణయింపవలెనని సంఘమువారి సాధారణాభిప్రాయమై యుండెను. ఆస్తి ఒక అర్హతగా నుండగూడదను నంశముచే తరువాత చర్యజరిగినది. కాని సాధారణముగా సంఘములోనివా రందరకు ఏదోయొకవిధమైన ఆస్తిఅర్హత అవసర మని అంగీకరించిరి.

ఫెడరల్ ఉపసంఘము సాంకే ప్రభువుగారి శాల్గవనూచనచే చర్యను ఫెడరల్ ఉపసంఘమువారు నేడు కొనసాగించిరి. ఆయా రాష్ట్రములకు కేంద్రకాసనసభలలో ఎంతప్రానిధ్యముండవలెనను నంశము చర్యలో ప్రధానస్థాన మాక్రమించెను.

కేంద్రకాసనసభలలో ప్రభుత్వమువారి కుండవలసిన ప్రాతినిధ్యమును గూర్చినచర్య, కేంద్రప్రభుత్వవర్గము వారి యధికారాధికములు నిర్ణయింపబడువరకు నిలిపియుంచబడినది. (బి. ఆ. వై.)

అగ్నిపర్యవ్రామాదము 700 మంది చనిపోవుట

లండన్, డిసెంబరు 22:—మేరాపీ అగ్నిపర్యవ్రామాదములో 700 మంది చనిపోయిరి. ఇంకను అగ్నిపర్యవ్రామాదము ముందుచేయున్నది. ప్రమాదముని తలచిన గ్రామములన్నియు ఖాళీచేయబడినది. అహారపదార్థములను మరగిర సహాయమును కలుగజేయుటకు వైమానికుల మూలముగా చర్యను దీసికొనుచున్నారు.

(రూటరు)

వైమాధూతనామ

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రామజీవితము

కర్నూలు, డిసెంబరు 19- శ్రీయుత పి. హెచ్. జగదీశ చంద్రగౌడు కడచిన సాయంకాలము కర్నూలు ఆంధ్రగ్రంథాలయమున గ్రామజీవితమును గురించి యువనవ్యసించిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రొగ్రెస్వ్ యూనియన్

శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి ఆధ్వర్యత క్రింద యానెల 17 తేదీ సాయంకాలము వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలా భవనమున శ్రీమత్ నెల్లూరు గ్రామదాసయ్యగారు యం. ఎ. యల్. టి. "తెలుగు కవనమున అనువాదములు కళా ప్రపూర్ణ వేంకటరామశాస్త్రిలు" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

గోపాలని శ్రీరాములుగారు

శ్రీయుత గోపాలని శ్రీరాములుగారు బళ్లారి ఆలీపూరు జైలునుండి ఈనెల 18 తేదీ విడుదలకాబడి నెల్లూరునకు 15 తేదీ వచ్చిరి. వీరు ఆశోగ్యముగనే యున్నారని నెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షునియొన్ని క

నెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘమునకు

నెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘమునకు జవాబుసయ్యోన్ ఖాదర్ మొహమ్మద్ సాహెబుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా యొన్నుకొన బడిరి.

తిరుత్తనివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గౌరవనీయులగు శాసనసభాధ్యక్షులు

మృత్యుల పర్యటన కార్యక్రమము

డిసెంబరు, 20:- చెన్నపురి శాసనసభాధ్యక్షులు గౌ॥ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు చెన్నపురిరాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రిగారి గౌ॥ దివాన్ బహదూరు బి. మునిస్వామి నాయుడుగారును, తృతీయాధ్యక్షులు గౌ॥ దివాన్ బహదూరు యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారును 23-12-80 రాత్రి బొంబాయి మెయిలులో నీ యూరికి వచ్చును. 24-12-80 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు రైలుస్టేషనునుండి ఉత్సవముతో గ్లోరీయోసులగు గౌ॥ బొంబాయి సన్మానపత్రములు సమర్పించెదరు. ఆ సమయము వనే పొంగల్ రాజాగారి ఛాయాపటమును గౌ॥ రామచంద్రారెడ్డిగారును, గౌ॥ మునిస్వామి నాయుడుగారి ఛాయాపటమును గౌ॥ యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారును, శ్రీయుతులు ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజులుగారి ఛాయాపటమును గౌ॥ మునిస్వామి నాయుడుగారును బహిరగత మొనర్చెదరు. 11-80 గంటలకు రీడింగురూం భవనములో దామరపాక గ్రామస్వామిప్రభుత్వ శ్రీయుత గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారిచే నువితముగా కొనగ బడిన గౌ॥ మునిస్వామి నాయుడుగారి ఛాయాపటమును గౌ॥ రామచంద్రారెడ్డిగారు బహిరగత మొనర్చెదరు.

రీడింగురూం వార్షికోత్సవము

25-12-80 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు నీయూరియంద లి "కింగ్ జార్జి ఫిఫ్త్ రీడింగురూం, వార్షికోత్సవము గౌ॥ దివాన్ బహదూరు బొంబాయి మునిస్వామి నాయుడుగారి ఆధ్వర్యతన సమావేశమగును. ఆ సమయం ప్రముఖ శ్రీ నాయుడుగారు అతిమాంజేరి ప్రాంతములకు వెళ్లి అచటి పాఠశాల స్వాగతపత్రా రములు స్వీకరించి రాత్రికంతయు వేలంతే జేరుకొందురు. గౌ॥ రామచంద్రారెడ్డిగారు యిచట కనతిదూరమునకు దామరపాకం గ్రామమునకు శ్రీ గుండారెడ్డిరంగయ్య రెడ్డిగారి ఆతిథ్యమును స్వీకరించుటకు 25-12-80 తేదీ ఉదయమున బయలుదేరి వెళ్లుదురు. గౌ॥ యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారి కృత్యము మాత్రమే 24-12-80 రాత్రి బొంబాయి మెయిలువారా చెన్నపురిము క్షేత్రకొండు రిసి డిలీయూచున్నది.

దక్షిణ హైదరాబాదువార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

అల్లూరిశాఖ

డిసెంబరు 17:- అల్లూరిశాఖ కమిషనరుగు భరూచా గారు సాంఘికవికాస కమిటీని ఏర్పాటుచేయునట్లు. కడచిన యిరువది నాలుగు సంవత్సరములలో ఆదాయము 1814 వ సంవత్సరము ఫస్ట్ లోని యేబదియేడు లక్షల రెండు కోట్ల రూపాయలకు గొంత తక్కువగా జరిగిన దని వారు చెప్పుచున్నారు.

ప్రజాపక్షవిద్యమహాసభ

ప్రజాపక్ష విద్యమహాసభవారి రెండవసమావేశసమయమున నొసంగబడిన యువస్వామిలకు ఖండించుచు ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించిన ప్రకటనకు స్థాయిసంఘమువారు ప్రత్యుత్తర మొసంగివారు.

చర్చాపంచాహము

దేశదారిద్ర్యనివారణార్థము యజ్ఞ భావముతో హైదరాబాదు చర్చాపంచాహమును చర్చాపంచాహమును డిసెంబరు 8 వ తేదీని ఆరంభించి తొలివారము 18 వ తేదీని జరుగదలముగా ముగించిరి. ఆరంభవిషయసాయంకాలము నలువదిమంది యువకులు కందస్వామిదేవస్థాన సమీపమున సమావేశమై దేశీయగీతము లో గార్వ్యక్రమము మొదలిడిరి. శ్రీమతి పండిటి వీరరాఘవమ్మగారు "ఇదిగో రాట్నము" అను గీతమును బాడుచు సంఘభిక్షానులకు బ్రహ్మధనును గావించిరి. ప్రతిదిన మధ్యమున దైవప్రార్థనలు సలుపబడెను. సాయంకాల మధ్యగంటకాలము ఖాదీసాహిత్యపరమ మొనర్చబడి, మరియొక యరగంట ఖాదీ మొదలగువిషయములపై విజ్ఞప్త యువస్వామిలకు వినియోగింపబడెను. మంగళవారమున హిందూదేశవ్యవసాయగుణితిని గురించియు, బుధవారమున కృషిపల దారిద్ర్యనివారణోపాయములమీదను, బుధవారమున గ్రామపునర్నిర్మాణ విషయమునను, ఉపస్వామిలకు లా సంగబడెను. విడుదలనములును మంచి ఖర్చుపెట్టెములు విక్రయార్థము ప్రదర్శింప బడెను. శనివారము మధ్యాహ్నము ముగింపు సభ జరుపబడెను. శ్రీయుత రాయ్ దిగంబర్ దాస్ చాదగిగారు ఆగ్రాసవాధివత్తిము విహించిరి. కార్యదర్శియైన శ్రీయుత శర్మగారు తమనివేదికలో బంచాహము విజయముగా నెఱవేఱెనని తెలుపుచు, నిర్వహణమున 49 గురు పాల్గొనిరియు, వారిలో 14 గురు శ్రీలనియు, నైదుదినములు రాత్రింబవళ్లు దిరుగుచున్న చర్చాలే కాక, 7, 8 చర్చాలు దాదాపు పదిగంటలకాలము ప్రతిదినము దిరుగుచుండె ననియు, నుడిచిరి.

విద్యాశాఖవారి యజ్ఞ

మా విద్యాశాఖవారి క్రొత్త యజ్ఞము బ్రకటించి యున్నారు. ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును, గొన్ని ప్రతికలకు విద్యావిషయకము కాని లేఖలు, వ్యాసముల వ్రాయుచున్నారనియు, దమ బాధ్యత గుర్తింపబడే బ్రమాదమునకు బారపాటునకు నాస్పదము కలుగు చున్నదనియు, దీనివలన విద్యాశాఖాభివృద్ధికి లోపము కలుగుటయే కాక ప్రజాశాంతి మనశ్ భంగకర మనియు, విద్యోతర విషయవర్ష బోధకులకును, విద్యార్థులకును క్షేమకరము కాదనియు జెప్పుచు, నికముందు విద్యోతరవిషయమై ప్రతికలకు వ్రాయదలంచినయెడల నావ్యాసప్రతివిద్యమంత్రుల కార్యాలయమునకు బంపి యనునతి బొందవలెననియు విద్యాశాఖోద్యోగ స్థలకు ను, ఉపాధ్యాయులకు ను, విద్యార్థులకు ను వారు హెచ్చరించుచున్నారు. "ది హైదరాబాదు టీచర్" "ది ఆఫ్ మొల్లామ్" మొదలగు ప్రభుత్వంగీకారమును బొందిన ప్రతికలకు బోధనాపద్ధతులను విద్యకు గురించి వ్రాయనట్టి యనుమతి కలదనియు వారు తెలియజేయుచున్నారు.

కాలిన్సుగారి పర్యటనము

వాణిజ్యసభామంత్రులైన బి. ఏ. కాలిన్సుగారు బుధవారమున మొమైనాబాదు, వీరు ఉస్మాబాదు, మండలములలో పర్యటించునట్లే వెళ్ళినారు. జనవరి నెల 1 వ తేదీని జనకకుమార్చెదరు.

జంతుహింసానివారకసభ.

కాలిన్సుగారి ప్రోత్సాహమువలన గతబుధవారము సాయంత్రము రెండేని బహదూరు (ప్రేమధియేటరు) జంతు హింసానివారకసభ సమావేశమయ్యెను. మహారాజ సర్ కృష్ణ ప్రసాదబహదూరువారధ్యక్షత వహించిరి. కాలిన్సుగారును, పండితకేవరావు, రామ విశ్వేశ్వరశాస్త్రి (హైకోర్టు జడ్జి) చందావర్గారు, భాగ్యరెడ్డిగార్లు మొదలగు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. చిన్నపిల్ల లొక నీతిదాయకముగా నాటకము నాడిరి.

హైదరాబాదువార్తలు

హైదరాబాదు ఫార్మింగు అసోసియేషన్

హైదరాబాదు, డిసెంబరు 17:- హైదరాబాదు వ్యవసాయ సంఘముయొక్క సమావేశము డిసెంబరు 12 వ తేదీన పరిశ్రమలశాఖయందు బి. ఎ. కాలిన్సుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. గత సమావేశములో చేయబడిన ఈ సంఘముయొక్క నిబంధనలు, సంఘముయొక్క యుద్దేశములును, కొలది మార్పులతో అంగీకరింపబడెను. దిగువనకు కార్యనిర్వాహకవర్గమున కెన్నుకొనబడిరి:-

అధ్యక్షులు:- బి. ఎ. కాలిన్సుగారు.

కోశాధ్యక్షులు:- వారును రామచంద్ర నాయకుగారు.

కార్యదర్శి:- నిజామిద్దీన్ హైదరుసా॥ వ్యసాయశాఖ మద్యధాన శాఖ.

సహాయకార్యదర్శి:- అబ్దుల్ మజీదుసా॥

సభ్యులు:- రాజాబహదూరు కొత్తాల్లు వేంకట రామా రెడ్డిగారు, ఇ బా లి యా గారు, రా ఫు బ హా ద ర సామల వేంకట రెడ్డి గారు, మ క్కు రు ఆ హ మ దు సా॥, బాబీ నారాయణరావుగారు, అబ్దుల్ అజీజ్ సా॥, చేకోనీ ఫరీదుల్లా, అబ్దుల్ కరీంసాహెబు, ప్రతాప రెడ్డి గారు, నవాబు ఫఖర్ జంగ్ బహదూరు.

నిజాం కాలేజీ విందు

డిసెంబరు 15 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 4-80 గంటలకు నిజాం కాలేజీ సంఘసమావేశము జరిగెను. మొదట ప్రాధానములు, విద్యార్థులును, ఉపాధ్యక్షులచే సత్కరింపబడిరి. 5 గంటలకు కాలేజీ హాలునందు ప్రస్తుతకాలా విద్యార్థులు వివిధ ప్రదర్శనములకు గావించిరి.

రాండుటేబిలు ప్రతినిధులకు

వారపు ఖర్చుల నొసగుట

హైదరాబాదునుండి రాండుటేబిలుసభకు వెనవిన ప్రతినిధులకు వారపు ఖర్చులకు గాను రు 1125 లు ఒకసంబడు నిజామ ప్రభుత్వంవారు అనుమతించిరి.

సనాతన ధర్మయుల సభలు

పండిత మాధవాచారిగారు సనాతన ధర్మసంపత్తుమున నిన్నును మొన్నను విధవావివాహ చిత్తుశాసనమునకు ప్రతికూలముగ గౌరీగూడెములోని వివేకవర్ధనీ థియేటరునందు ఉపన్యాసముల నొసగుచున్నారు.

పాల్యంచిత్రహాసీల్లారు పై ఆంధ్రాని నియమాకము

ఒక కారణమువలన పాల్యంచిత్రహాసీల్లారులకు సయ్యదు మహమల్లలిగారు పదవ్యుతియొనరింపబడుటచే వారి స్థానే ఉమిదువారులు గానున్న నాగులపల్లి దుర్గయ్యగారు తాత్కాలికముగా నియమింపబడిరి.

మొయినద్దౌలా క్రికెటు పందెము

ఈ క్రికెటు పందెము కమిటీ 1 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సమావేశమయ్యెను. స్థానికములకొరకు ప్రత్యేక ట్రోఫీ మెంటు చేయుటకును, దీనిని జనవరి 2 వ తేదీనుండి ప్రారంభించుటకును, పెద్ద ట్రోఫీ మెంటును జనవరి 6 వ తేదీనుండి ప్రారంభించుటకును, తీర్మానింపబడినది. ఈ ట్రోఫీ మెంటు లో చేరు తుదితొలి డిసెంబరు 30 తేదీ, ఆశోక్ ద్రాయంగు జరుగును. ప్రతి ఆట మూడురోజులు జరుగును.

ఆర్యసమాజ సభలు

ఆర్యసమాజపక్షమున 15-16 తేదీలందు పండిత కాలీ చరణగారి యువస్వామిలు జరిగెను. ఇందు జేదముల ప్రాముఖ్యతయు, సంస్కృతభాషయే ప్రపంచమునందలి అదిమభాషయనియు, నిరూపింపబడెను. 16 వ తేదీనాడు జరిగినసభలో మహమ్మదీయులకును కాలీచరణగారికిని అరబీభాషయందు వాదవివాదములు జరిగెను. పండిత కాలీచరణగారు అరబీభాషయంద సమానపాండిత్యము గలవాయ. అరబీభాషలో వీరుకొన్ని గ్రంథములనుకూడ రచించియున్నారు. ఆర్యముసాఫు అను ఉర్దూప్రతికట వీరు సంపాదకులు.

ఎం. ఎస్. రంగస్వామి నాయకరు

:-::-

చొక్కపు వెండితో చేయబడిన పాత్రసామానులు, వలువిధములయిన క్రొత్తరకము గొలుసులు దొరుకును. బంగారునకలు ఆర్డరుమీద గెడువు ప్రకారము తయారుచేసి యివ్వబడును.

262, High Road, Triplicane, Madras.

భారతదేశపు వైదీలకు

జెయిలు ఆహారము

దివాన్ బహదూరు పి. కేశవస్వామిగారి ద్వారా

ప్రాయశ్చింతము

ప్రస్తుతము సభ్యుల విచారించి పరిష్కరింపవలసిన మొదటి విషయము, ఉప్పు తక్కువ యివ్వబడుచున్నదనియు, కూర పొడి తక్కువయనియు, అనాలోగ్యకరమైన పచ్చివస్తువులు గులతో ఉపయోగపరచుట - ఇది "పి" క్లాసు వైదీల విన్నవించు కొను మొదలుగానున్నది. పచ్చిబియ్యము, మజ్జిగ అలవాటు కలవారు కొందరు ఖైదులలో నున్నప్పుడు అవి సప్తయిచ్చేయబడుట లేదని మొదటి ఖైదులు చూపారు. ఇవిగాక జెయిలు ఆహారవిధానములోని మరి కొన్ని విషయములకూడ సంస్కరింపవలసియున్నది.

అహారపద్ధతిపరిమార్చుము - ప్రాత్రస్థము

గత 50 సం॥ముల కాలములో జెయిలు ఆహారము పరిమార్చబడినది. 1867 సం॥ములో జెయిల్ యందు అనాలోగ్యకరమైన ఆహారపద్ధతిని పరిమార్చబడుటకు శరీరశీతలముతో కూడిన దండములు కొరదాడబ్బులు మన్నగనవి జెయిల్ వైదీల అవిధేయతలను శిక్షించుటకై అమలులోనికివచ్చినవి. జెయిల్ లో మరణసంఖ్య హెచ్చుగానుండెను. అప్పుడు ఒక ప్రాత్ర ఆహార విధానము అమలుపరచబడెను. ఈ సంవత్సరము లన్నియు మద్రాసు రాష్ట్రపరిపాలనయొక్క మాన్యుయరు 1 వ చట్టములలో కలవు.

అందులో ఈ క్రిందివిధానము వివరింపబడినది:-

"పాటకపు జువలభోజన మొలుపరిచి బాసగా తెలియజేయుటకు, ఈ దేశములోని పాటకపు జువలు పరిశుభ్రముగా తీయబడినవి. దుర్భాషావంతములైనవి, కాని వారు తీసికొని భాగ్యములలో భాగ్యులై గల గంజిపదార్థము తక్కువగా తీయబడినవి యుండును. వీరిలో చాలమంది కాకాహారము కానందున, చేపలు జంతుమాంసము, పిట్టల మాంసము భుజించెదరు. పాలుగాని పెరుగుగాని మజ్జిగగాని త్రాగెదరు. కాబట్టి ప్రజలభోజన పద్ధతి లక్షణములు గమనించుకొని జెయిల్ లో ఏర్పాటుచేయబడిన, జెయిల్ లో నిన్నారమైన పరిధానములను మోగించుట చుండెను. కాని, సారవంతమైన బొప్పిలనే ఖియిదీలు స్వగృహములందు వాడుకొనచుండిన వారై యుండిరి. వైదీల కంటెంత యాహారము ఇవ్వవలెనో నిర్ణయించెడి అధికారము జెయిలు అధికారులవలెను చేయబడుటలేదు. ప్రాత్రపద్ధతి ప్రకారము ఖియిదీ 1 కిలోగ్రాము నియమితము మొత్తము "బట్ట" అనుపేరు మంజూరుచేసి వస్తువులబాకవెల నడుపరించి ఆయాఖియిదీలు కావలసిన ఆహారపద్ధతులను జెయిలు అధికారులే తప్పించి సప్తయిచ్చేయుటకు ప్రాత్రపద్ధతిగా నుండెను. ఆ ప్రాత్రపద్ధతి తొలగింపబడినది. ఒక్కొక్క ఖియిదీకి ఏ విధమైన ఆహారపద్ధతి మొత్త యివ్వవలయునో ముందుగానే నిర్ణయించబడినది.

1866 సంవత్సరములో మద్రాసు గవర్నమెంటువారు ప్రాత్ర ఆహారపద్ధతిని పరిమార్చి నోటి జెయిల్ కారకు తయారుచేసి అమలుపరచిరి. ఈపద్ధతి అమలుపరచబడెను. తీవ్రముగా నుండిన జెయిల్ వ్యాధులలో నీళ్లవికారములు, జిగట వికారములు, నంజువ్యాధి మున్నగువి లగ్నినవి. అందువల్ల కలగుచుండిన మరణసంఖ్య తగ్గినది.

పైవిధానము మద్రాసు రాష్ట్రపరిపాలనా నివేదికయందు వ్రాయబడినది.

ఈ ఆహారము నియమము చేయుటలో పరిశుభ్రములను వ్రాసినవారి సంఖ్య గమనింపబడెను. 1867 సం॥లో అమలులోనికివచ్చిన భోజనము విధానమే 1912 సం॥ములో కూడ నున్నది. అట్లుగా ఉప్పు 1 బౌన్సు, కూరపొడి అర బౌన్సు, రాగులు లేక చొప్పు 25 బౌన్సులు, లేదా కంబుధాస్థము 26 బౌన్సులు, కఠినశిక్ష ననుభవించు వైదీలకు ప్రాత్ర ఆహారప్రమాణము నిర్ణయింపబడినది. 1 సంవత్సరము కంటె ఎక్కువ శిక్ష ననుభవించినవారికి యీ ఆహారమే నిరంతరముగా నుండుటవల్ల విసువు పుట్టించునని యెంచి అట్టివారికి బుగ్వారములందును అదివారములందును పరిమితము 12 బౌన్సుల చొప్పున నిచ్చుటకు అనుమతింపబడినది. విచారణలోనివారు మద్రాసు రాష్ట్రపరిపాలనా నివేదికయందు వ్రాసినవి. ప్రాత్ర వైదీలకు ధాన్యపు ప్రమాణము 21 బౌన్సులు - అవి విధించబడినవి. వారముదినములలో నెప్పుడునుకూడ బియ్యము అవసరములేదనిరి. కాని మన సాధారణశిక్ష 1 సం॥మున కంటె హెచ్చుగా నుండినవారి బుగ్వారములందును, అది వారములందును 10 బౌన్సుల బియ్యము నివ్వవలెను. 12 నెలల కంటె హెచ్చుకాలము కఠినశిక్ష విధింపబడినవారికి చేపలు లేక మాంసము 5 బౌన్సులు, కెల్లెల్లి 1 బౌన్సు, ఇతరులకు (ప్రైలు సహా) మాంసములేక చేపలు 4 బౌన్సులు మాత్రము 1 బౌన్సు బెల్లెల్లితో యివ్వవలయును.

ఉప్పుపరిమాణము వినియోగపరచుటపరిమార్చుటలో రెండు రకముల వైదీలకు భేదములేదు.

1909 సంవత్సరములో మొట్టమొదటిసారి మద్రాసు శాసనసభయందు జెయిల్ ఆహారమును గూర్చి చర్చింపబడినది. ఆ దినములలో భారతీయులకు వైదీలందఱు శిక్షితు వైదీలని విలువబడుచుండెను. వీరందరికి శిక్ష 1 కి 0-2-0 లు ఖరీదు గల ఆహారము కాక్షను అనుచుండెను. కాని, ప్రైవేటువారు ముందు ద్వీపవాసులు, బర్మావాసు, యూరోపియనులు, యూరేషియనులు ఈజిప్టువైదీలకు మాత్రము ప్రత్యేకాధికారము చేపట్టెను. వారికి ఎక్కువవిలువగల ఆహార వివ్వబడినది. వీరి యన్నముతినెడి మంచినీటిగల వైదీలవిషయములో మాత్రము అదరణ చూపబడలేదు.

శిక్షితు వైదీలకు 1 కి. కృష్ణనామ్మ అయ్యగారు, శిక్షితు వైదీలకు 1 కి. త్యాగరాజుచెట్టియ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు ఆందోళన చేసినప్పటికిని, ఆహారవిధానములో గవర్నమెంటువారు మార్పులు చేయలేదు.

ఇంతలో పంజాబునుండి వచ్చిన జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు కర్నూలు మా క్లాసు మనుగారు జెయిల్ ఖర్చులు తగ్గించవలెనని పూనుకొనిరి. ఇందువల్ల శిక్షితువైదీలకు చాల యవసరము కలిగినది.

1918 మార్చి 2 వ తేదీన శాసనసభలో జెయిల్ శాఖాధికారిగా నుండిన సర్ హెరల్డు మూర్త్యుగారు ఒకసారి యువనాగ్యమునబట్టి యీమార్పులు ఎట్లు వచ్చెనో తెలియజేసి జెయిల్ ఆహారపద్ధతిని ప్రశంసించి పద్ధతులనుగూర్చి యీరాజధాని జెయిల్ లో విచారణ చేయుటకై అధికారుల అధికారులతోకూడిన విచారణసంఘము మొట్టి నియమించవలెనని కోరుచు నేను ఉపపాదించి యుండిన తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనగా మూర్త్యుగారు సదరు ఉపనాగ్యము మొనరియుండిరి.

ఈ విషయము లన్నియు రాష్ట్రపరిపాలనసంఘము విచారించినవి విషయము కాదనియు అఖిలభారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయమనియు మూర్త్యుగారు వాదించిరి. అందువల్ల భోజనపద్ధతి 25 బౌన్సులను 20 బౌన్సులకు తగ్గించుటకు, ఉప్పు 1 బౌన్సును అర బౌన్సునకు, కూరపొడి అర బౌన్సును పాతిక బౌన్సునకు తగ్గించుటయును, మాంసమును పూర్తిగా నొసంగబడుటయును శిక్షితు వైదీల విషయములో అమలుపరచవలయునని మూర్త్యుగారు వాదించిరి.

ఈ విషయములో మూర్త్యుగారి నిట్లుపేర్కొనిరి:-

ఇటీవల జెయిల్ ఆహారప్రమాణము తగ్గించుటను గూర్చి చాలమంది ప్రతిపాదనలు తీవ్రముగా ఖండించిరి. ఇటు దున్ను జెయిల్ ఆహారవిధానమును జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు మా క్లాసు మనుగారు బాగుగ పరిశీలించి ఆహారపద్ధతి పరిమార్చుటకు కొంత తగ్గించవలయునని గవర్నమెంటువారికి సలహానిచ్చిరి. సగటుజనరలుగారు కానిబట్టి కమిషనరుగారు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు కలిసి సంప్రదించి యీ తగ్గింపు చేయవలెనని నూచించిరి.

వైదీ యొక్క ఆహారములో మాంసము అక్కిర లేదని వారు భావించిరి. ఇప్పుడు సప్తయిచ్చేయుచున్న ఉప్పు అధికముగా నున్నదనియు ఇతరరాజధానులలో ఇవటి జెయిల్ ఆహారప్రమాణములో సగము సప్తయిచ్చేయుచున్న అవటి వైదీలు ఆలోగ్యముగా జీవించుచునే యున్నారు. మాంసము లేకుండ తీసివేయుటవల్ల పప్పు హెచ్చింపవలసి యున్నది. ఈ ప్రాత్ర ఆహారప్రమాణములను ముందుగా కన్నమారు రాజమండ్రి తిరువనాపల్లి జెయిల్ లో అమలుపరచి పరిశీలించబడెను. జూలై 1912 సంవత్సరములో యీపద్ధతి ఏవిధముగా వని చేసెనో దాని ఫలితములను గూర్చి ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు తమ నివేదికను పంపియుండిరి. ఈ తగ్గింపు వారుగానే పరిశీలించునని ఆనివేదికలో వ్రాసియుండిరి. అందువల్ల రాజధానిలోని అన్ని జెయిల్ లోని ఇది అమలుపరచవచ్చును గత సం॥ము అక్టోబరు 1 తేదీనుండి జెయిల్ వైదీలకు అమలుపరచబడినది.

గవర్నమెంటువారు పై తగ్గింపులవిషయములో ఒక్కసరళ ఇచ్చుచేరిరి. "ఈ రాజధానిలోని జువలు ఉప్పు ఎక్కువగా తినుట కలవాలుపడినవారి కంటె శిక్షితుగా చేప్పిన రీతిగా అర బౌన్సు ఉప్పును ముప్పాతిక బౌన్సుగా మార్చి హెచ్చించుటకు అంగీకరించుచున్నాము" అని గవర్నమెంటువారు చెప్పిరి.

మాంసము శిక్షితువైదీల కక్కురలేదనిగాని, యూరోపియను వైదీలకు అవసరము.

ఉప్పు - కూరపొడి

ఉప్పునుబియ్యపు అన్నము మధ్యచేయవలసిన యెడల గంజిపాదార్థముకూడదు. కూరపొడి ఉప్పుమాత్రము పరిశుభ్రమునకు చొడియన్నమునకు తిప్పక ఎక్కువగా నుండవలెను. సాధారణ యూరోపియను అరబౌన్సు ఉప్పుతినునని అర్థమయ్యెను. విజ్ఞానసర్వస్వములో వ్రాయబడినది. కాబట్టి భారతీయులకు కూడ అది చాలవని మా క్లాసు మనుగారు తలచిరి.

ఉప్పు ప్రాజాధారమైన వస్తువు. వలెందుదేశములో వైదీకి ఉప్పులేకుండ చేయుట యనునది ఒక ప్రత్యేక శిక్షగా

నున్నది. అందువల్ల ఖియిదీ కృశించి టీజించును. స్వీడనులో మరణం జేసిన కుబురులు ఒక నెల ఉప్పు లేకుండ తిండివెట్టుటయనెడి శిక్షవిధించి మరణము ఆస్పన్నమునకు చేయుచుండిరి. కరవులలో ఉప్పులేక జనులు శోగములపాలగుచుండిరి. మాంసమునందు సహజమైన ఉప్పు కొంతకలదు. కాని ఉదకవెట్టి నీళ్లు వరియకట్టుటవల్ల అందలి ఉప్పు పుష్కలమునున్నది. కావున కూరలయందు సహజమైన ఉప్పు తక్కువగానున్నది. అందువల్ల కాకాహారికి ఉప్పు ఎక్కువగా కావలయును.

గోధుమలు తినువారికన్న పరిమితము, రాగులు చొప్పుతినువారికి ఉప్పు ఎక్కువ అవసరము కాబట్టి 1 బౌన్సు ఉప్పు ఉండవలసినది. కూరపొడి 1 బౌన్సు ఉండవలయును. వెనక యీ ప్రకారము సప్తయిచ్చేయుటచుండెను. ఇది తిరిగి అమలులో నుండవలెను.

పచ్చివస్తు

పప్పును తగ్గించి మజ్జిగ సప్తయిచ్చేయుటకూడదు. పప్పు వైన పొట్టు తీసివేయవలెను, అని జెయిల్ ఆఫీసులో ఉన్నది. కాని పొట్టు తీయని పప్పు మారలలో ఉపయోగించు సందర్భములలో పొట్టు తీయని పప్పునే ఉపయోగించవలయునని 1927 జనవరిలో నిర్ణయించెను. పొట్టుతీయని - మడిపప్పు రుచికి అసహ్యకరము. చాలమందికి అజీర్ణవ్యాధులకు కలగజేయును.

జెయిల్ లో అధికారము

ఇంతలో వైదీలేక వినియోగపరచుటకు ప్రముఖములలో నుంచుటకై యత్నించుటకూడదు. ఖియిదీ చేసినవారిచేతులు బండిపట్టు చేసినవారిచేతులు అల్పకాల శిక్షలకు పాత్రై న చిన్న శిక్షలకు లగు భారతీయులతో నుండునట్లు చేయుటకూడదు. జెయిలు డాక్టరునే జెయిలునకు పరిపాలకునిగా చేయవలెను అని టిగ్ హాక్స్ గారు వ్రాసిరి.

హెచ్. జే. బి. మాంటగొమరీగారు ఒకవ్యాసమును వ్రాసిరి. ఈతడు జెయిలులో శిక్ష నడపబడిన ప్రాత్రవైదీలకు కనుక ఇతడు వ్రాసినవ్యాసము చాలా అకభివృద్ధమైనది అని హాక్స్ గారు ప్రశంసించి అందులోని వాక్యములను తమ గ్రంథములో నుదాహరించి.

జెయిల్ లోని వైదీలకు ఆహార విషయమే నిరంతర చర్చ నియంత్రము. కాని, జెయిల్ లో వైదీల కొనసాగవలసిన ఆహార పద్ధతులు సరియైన ప్రమాణములలో యివ్వబడుచున్నవారేదాని యనునది సంబోధనము చాల జెయిల్ లో జైలు అధికారులు మోసములుచేయుచు తగినరీతిగా పద్ధతులు సప్తయిచ్చేయుటలేదు.

ఈసంగతి ఇంగ్లాండు జెయిల్ మంత్రులతో ఈదేశపు జెయిల్ కుకూడ వర్తించును.

మా క్లాసు మనుగారి సలహా ప్రకారము జెయిల్ లో ఆహార పద్ధతి ప్రమాణము తగ్గించి తోడనే వైదీలు అనేక జెయిల్ లో తిరుగుబాటు చేసిరి. అనేకమంది జెయిల్ అధికారులకు బెల్లెల్లి గాయములు తగిలెను. ఈ తిరుగుబాటుకు కల్లోలమునుగూర్చి విచారణ చేయుటకై బుట్టకవర్త గారు నియమించబడిరి. బుట్టకవర్త గారి విచారణవల్ల ఉప్పు మాత్రము కొంత హెచ్చింపబడినది.

సర్ హెరల్డు మూర్త్యుగారు వాదన లోపభూయిష్టముగా నున్నది. వైదీలకు పీచి ప్రత్యేకంగా నెరుకు ఆహారము తక్కువగా ఉన్నదని చెప్పలేదట. జెయిల్ లో నిరంతర భయభ్రాంతులకు పాల్పడియుండు వైదీలు చునను విప్పి మొదలు చెప్పుకొనవలెను. మొదలకొనవలెనని జెయిలులోనికి వచ్చినప్పటికంటె ఎక్కువ తూకము కలిగియున్నారట.

అదివరకు తిండిలేక ఒకపూట తిండితినువారు వైదీలుగా జెయిల్ లోని వచ్చినందున వారు కొంచెము పుష్టిగానుండునట నిజమే.

1898 సం॥ములో జెయిల్ ఆహారములనుగూర్చి డిపార్టుమెంటుల కమిటీవారు యీ క్రింది అభిప్రాయము లాసంగిరి:- జెయిలులోని వైదీల ఆహారమునబట్టి జెయిలుకు సంబంధించిన వినియోగ పద్ధతులనుగూర్చియు సభ్యులుగా నడచుచుండును. కాబట్టి సదరు ఆహారవిషయము శ్రద్ధతో గమనించినయెడల జెయిల్ పరిపాలనను సులభపరచుటకు.

ఇప్పుడు మన రాజధానిలో జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగా నున్న జే. పి. కామేశ్వరయ్యగారు చాల దూరదృష్టిగలవారు. వారి సలహాలవల్ల ఇప్పుడు జెయిల్ లో విద్యార్థులకు చేపలువల్ల కలుగుచున్న ఆహారవిషయక ఆందోళనను ఉపశమించవచ్చుగా తెగిన మార్పులు జరుగవలసి యాశించుచున్నాము. జెయిల్ లో నున్నవారిపై సగ నిహింసగాని, మూరఖ్యము మాత్రమేగాని గవర్నమెంటువారు నివేదికపరచెను. లేనిచో ప్రజలలో తీవ్రమైన యదృశ్యమును ప్రతీకారభావమును మోపించును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

అంద్రదేశమందు అతిప్రసిద్ధములగు మామంతులకును మా పెద్ద కేట్లగునకును మా పుస్తకములకును నేడే వ్రాయుదు.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే పనివారల యూనియను, వెరంబూరు

శ్రీయుత వి. వి. గిరిగారి యువన్యాసము

ఈ యూనియనుయొక్క సాధారణ సభ గత 19వ తేదీ సాయంకాలమున సమావేశమయ్యెను. 5000 కంటే పెక్కువ మంది పనివాండ్లు సభకు హాజరయిరి. శ్రీయుతులు వి. వి. జోగయ్య పంతులు (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారు, సి. సాంబశివరావు (యూనియనుయొక్క లీగలు అడ్వైజరు) గారు కూడ సభకు హాజరయిరి. యూనియను అధ్యక్షులగు శ్రీయుత వి. వి. గిరిగారు సభలో నుపన్యసించుచు, ఆనాటి యువయమున తమకును, యేజంటునకును జరిగిన సందర్భములూర్పి ముచ్చటించిరి.

ప్రారంభమున గిరిగారు తమ యూనియను రికార్డులను విషయముగూర్చి ముచ్చటించుచు, మన దేశములో రికార్డులను కాబడియున్న యితర యూనియనులకంటే తమ యూనియను ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమును వహించియున్నదనియు, చాల కట్టుదిట్టముగా పనిచేయుచున్నదనియు, ఇటీవల పనివారల కొనగబడిన వేతనాభివృద్ధి చాల యసంతృప్తి కరముగా నున్నప్పటికిని, పనివారలు తమ యూనియనుయొక్క ఆదేశమును శిరసావహించి కడు యోషికతో తమకష్టములను భరించుచుండుటబట్టి, అధికార లీకనయినకు యూనియను తమ తొనర్చుచున్న మంచిసేవలను గ్రహించి యూనియను నునుగికై జాగావించుట మేలనియు, నుడివిరి. ఈవిషయమున తాము యేజంటుగారికి స్పష్టముగా తెలిపితిమిని. వేతనముల సభికముగావించుటగూర్చి యేజంటుగారు తామెట్టి వాగ్దాన మొసగుటకుగాని రైల్వే బోర్డువారినుండి అధికారమును పొందలేదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చినదియు, యేజంటుగారికవిధముగా ప్రత్యుత్తరమొసగుట తమ కెట్టియాశయును బుట్టించుకొన్నదనియు, నుడివిరి. పనివార లీకముం దనుసరింపవలసిన కార్యవిధానము గూర్చి తాముక సలహా గావించవలచితిమనియు, ఆసలహా యెట్టిదనగా, పనివారలు తమవేతన ములయం దింకను రాబట్టు కొనవలసియున్న అధిక మొత్తములను యూనియనునకు సమర్పించుచు, యూనియనుయొక్క బలమును ప్రస్తుతముకంటే పెంతో యధికము గావించినవారగుదురనియు గిరిగారి చెప్పిరి. తమసలహా పనివారలకు ఆమోదకరమేనా యని గిరిగారు ప్రశ్నింపగా, తమకు పూర్తిగా ఆమోదకరముగా నున్నదని పనివార లందరూను బదులు పలికిరి.

గిరిగారు పన్యసించిన పిదప శ్రీయుత జోగయ్యపంతులు గారు మాట్లాడుచు, తాము సభలోను పన్యసించుట కవకాశమిచ్చినందుకు పనివారలకు వందనముల నొసగుచున్నామనియు, పనివారల యైక్యతనుమీదనే రైల్వేర్యమంతయు నాధారపడియున్నదనియు, దక్షిణ ఇండియా రైల్వేపనివారలు తమ న్యాయమును హక్కులను గుర్తింపగలిగి, వాటిని సంపాదించుటకు ధైర్యముతోను, వికమత్వముతోను మెలగుట తమకు సంపాదకరముగానున్నదనియు, నుడివిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

శ్రీ గుడిపాటి వెంకటాచలంగారి పుస్తకాలు

‘శ్రీ’ దీనిలో శ్రీ గుడిపాటి వెంకటాచలంగారి సాంఘికాభిప్రాయాలు, ప్రజలకు ఉపయోగించునట్లు సాంసారిక విషయాలు వివరింపబడ్డాయి 200 పేజీల పుస్తకము. వెల. రు. 1-0-0
‘మా కర్త మిట్టాకాలింది’ కన్నీటి కాల్యంలో కథలనుమించిన కథలు. 150 పేజీల పుస్తకము. వెల రు. 0-12-0
‘దైవ మిచ్చినభార్య’ 200 పేజీల నవల రు. 1-0-0
డిసెంబరు 1921లో గా మూడు పుస్తకములు కలిసి తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీతో సహా రు. 2-8-0 లకు పంపబడును. అడ్రసు- మేనేజరు, రజితా ప్రెస్, తెనాలి, (గుంటూరుజిల్లా.)

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పీర్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవర్ణమున కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికామ్రేమను కలిగించుటకీ దీనిని మించినదేమధములేదు. 25 మా. 2-8-0 కేట్లాగు ఉచితము. 17-3
తిపురనుందరి వైద్యశాల,
బాపింద్రవాడ-రామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

మద్రాసు నగర ఆరోగ్య ప్రదర్శనము, శిశువారము

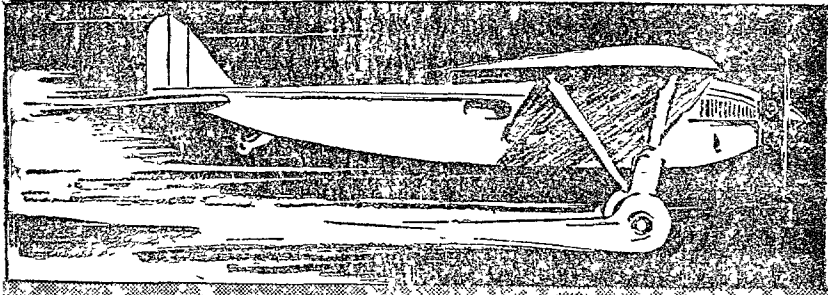
కార్యరేషను హెల్తుఆఫీసరుగారి ప్రకటన
మద్రాసు కార్యరేషను యొక్కయు, దక్షిణ భారత జాతీయ ఆరోగ్యసంఘములయొక్కయు, యాజమాన్యమున ఆరోగ్యప్రదర్శనము, శిశువారము, రాబోవు జనవరి 18 వ తేదీ నుండి జరగబడును.

ప్రదర్శనము గవర్నరుగారిచే తెరువబడును.
నగర ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన సినిమాఫిల్మ్స్ 600 అడుగుల పొడవునకు తక్కువకాకుండ అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠముగు ఫిల్మ్స్, ప్రదర్శింపబడుటకు రూ. 100 విలువగల బంగారు పతకము బహుమతియొసగబడును. ఈ ఫిల్మ్స్ జనవరి 19 వ తేదీ లోగా హెల్తు ఆఫీసరునకు చేరవలెను.

మద్రాసు రాష్ట్రీయ

మహామద్మీయ సంఘమువారి తీర్మానములు
మద్రాసు రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘమువారు జనబు సయ్యదు ముహ్మదా సాహెబు (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారి యధ్యక్షతన గత 19 వ తేదీన సమావేశమయి, యాక్రింది తీర్మానములను గావించిరి:—

1. మద్రాసు గవర్నరుగారి ఎగ్జిక్యూటివు కౌన్సిలు సభ్యులయొక్క సభ్యత్వ కాలపరిమితిని ప్రభుత్వమువారు పొచ్చించుటను యీ సభవారు నిరసించుచున్నారు. (ప్రస్తుతము హో. మెంబరుగా రిఫ్యూజు విరమింపవలసి యున్నందున, ఆ పదవికి మహమ్మదీయు నొకనిని నియమింపవలసినదిగా యీ సభ వారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.
- (2) మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవికి మహమ్మదీయులకు గల హక్కులకు ప్రభుత్వమువారికి లెవెలకు పాజెం పకపోవుటను యీసభవారు నిరసించుచున్నారు.
- (3) 1921 సంవత్సరము మలబారు తిరుగబాటునకు సంబంధించిన మాప్లావోర్లస్థముల చట్టము, వ్రేటు ప్రీజనర్ల చట్టములక్రింద నిర్బంధింపబడియున్న వారినందరిని విడుదల గావించవలసినదిగా యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

వేగము స్ట్రీమ్లైన్ పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్తో త్వరితముగ వ్రాయనగును

క్రలము మంచుటలక ఆలోచన తగ్గి చేతికి బడలిక గల్గును. ఈ వేగముగ వ్రాయువద్దతి నబలపఱింపును. నేడే మీ దుకాణా దారుని వద్దకు వెళ్లి పార్కర్ కలమును మానుడు.
పాశీయొక్క చివర భాగము మెత్తగ యుండి కాగితముపై త్వరితముగ వ్రాయుటకు వీలుగనున్నది.
పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ “ఎక్కువ ఒత్తిడి” లేకనే సీరా వేగముగ ప్రవహించును. శ్రమలేక చాలనేపు వ్రాయునగును.
సామాన్య కలములకంటే 240/0 ఎక్కువసీరా పార్కర్ కలముండు పట్టుబడుగాక, తేలికగలదై చివిగనూదిలో నుండగలవు. చుట్టకమైనదానికొరకు “జి. ఇ. ఓ. యస్. పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్” పేరును గమనించును.

డ్యూఫోల్డ్ యస్ ఆర్. రు 25/-
,, జె ఆర్. రు 18/-
,, తేడీ. రు 18/-

పంపకదాన్లు:—

Dodge & Seymour Ltd.,
Bombay, Calcutta,
Madras, Delhi
Lahore, Karachi.

Parker Duofold

ఎక్కివరకులు లేని పూర్ణవిద్యబడును - కలకత్తాసంఘము - కలకత్తాసంఘము
పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ కలమును పొందగలముగా ఆహ్వానించుచున్నాము. పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ కలమును పొందగలముగా ఆహ్వానించుచున్నాము.

1931 ఆంధ్ర తాంజనము డిపో వారి 1931

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన
సుందరి, (రెండవరకములు) మహాత్మా గాంధీ

త్రైవర్ణ చిత్ర పటములు గలవి.

క్యాలెండరు 3-కి 0-6-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-8-0

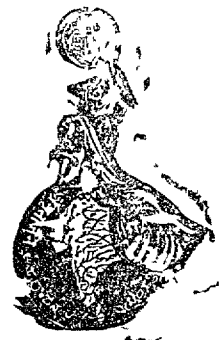
పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రస్తుతము వి. పి. చార్జీలు యొక్క వతకలకు అర్హము మొత్త సామాన్య సహ ఆద్యాత్మిక
మహాత్మా గాంధీ మూలముగా పంపకొరెదము.

మరా: 50 క్యాలెండరు, అంతకుపై అర్హము సగముసామాన్య ఆద్యాత్మిక పంపుచు దగ్గర
రైల్వేస్టేషన్ లెలుపవలెను.

బొంబాయి - ఆంధ్ర తాంజనము డిపో - మదరాసు.

ఆంధ్ర తాంజనము

మా ఆంధ్ర తాంజనమును చూచి పోలిక
మందులు అనేకములు బయలుదేరినవి. మా స్వచ్ఛ
మైన ఆంధ్ర తాంజనమును కొనదలచినవారు పై
కనిన ప్రేమమార్కును పరిశీలించి కొనగలరని
హెచ్చరించుచున్నాము.

మేనేజరు,

ఆంధ్ర తాంజనము డిపో, మదరాసు.

“వశీకరలేఖ్యము” 5

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ
గలకత్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించు
లగును. రక్తము కుభ్రపరచును. గొడ్డాండ్రకు సంతానము కలి
గించును. స్త్రీపురుషులకు అనందము కలుగజేయును. హిమా
లయపర్వతవనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణ
ము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపను అలపెదము. దీనిగుణము వర్ణిం
చుటకు దొరతన మొప్పదు. వాడితీరుడు. డబ్బా 80 తులీ దు 8.
60 తులీ 5-8 జర్మను క్యాలెండరు యొక్క గణితమును 80, దు 2/8.
డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సీటీ.

రాజమోహన హేరాయిలు
శ్రేష్ఠమయిన నువాసనగల తలనూనె 5

తలజొప్ప, మాడుపోటు, చూపు
అలలుముగా పెండ్లుకుల నరయన
శిరోశీర్షి మొదలగువాటిని హరితి
మొదలగునకు చల్లదనమును, బుజ్జి
మును, కలిగించి పెండ్లుకులకు
వరిచి వృద్ధిజేయించును.
1 నీసా దు 1, 2 నీసాలు దు 2-10-0

పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. పి. అంబు శో. ఆహార్యదమ-ఇం. పెరిశే, వెన్నెరుజిల్లా.

ఆంధ్రాధ్యాత్మ రామాయణము

పద్య కావ్యము

విశ్వావిశ్రాంతమునకు సర యగు తెలుగు. ఇంతటి
గులభిత్రేలో నిది యంతకు మున్ను వ్రాయబడియుండలేదు.
గ్రంథకర్త పితృపాటి నారాయణశాస్త్రి. ఇందుఁ దత్త్వవిషయ
మెల్లరకుఁ దెలియునట్లు లేటెల్ల మగుమాటలతో వివరింపఁ
బడినది. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి యా
దార్యవిశేషమున నాంధ్రాధ్యాత్మిక ముద్రణాలయమునుండి వెలు
వడుటచేఁ దక్కిన యంశములు మరియొక బ్రశంసనీయములు.
రాముల్ పైజా, పుటలు 450, పద్యములు 3500. వెల ప్రతి 1 కి
రు 2-8-0, అటుప్రతులు రు 12-0-0.

పిశుపాటి- నారాయణశాస్త్రి,

హన్నూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠశాలసారికి	చెన్నపట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్ధసంవత్సరమునకు	12 0 0	10 0 0
మాసమునకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

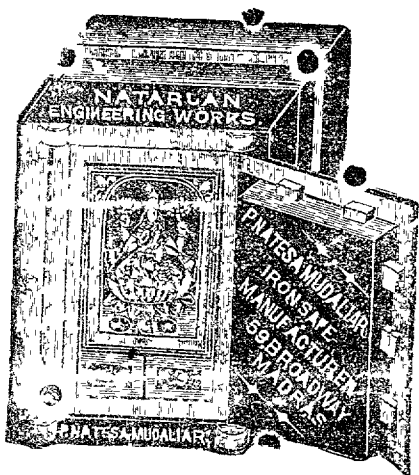
వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రు. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు రక్తున చందాకు తగినదెడదు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

నర నము

దృఢ మైనది నమ్మక మైనది.

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన
ఇనుపవెట్టెలు ఈ దిగువ తెలుపబడినవారివద్ద ఆంధ్రకమునకు
సిద్ధముగా నున్నవి.
బాంబాయి, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, శో-అపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న శే శ మొదలియార్,
ఇనుపవెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తిటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు

విరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైస్ మిల్లుకు కావలసిన
సెలెక్షన్లు, ప్లాంట్స్, నట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పిల్లి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు.

మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హుడు యిచ్చిన, తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఉత్తరములు వ్రాసిన, బదులు వ్రాయబడును.

68-2

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి. మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములం తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను
మొదటగా రసి టెక్నాలజీ ప్రఖ్యాతి చెందినది.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీనుగా చిక్కును.

సికపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విని, మరి
మితర రకములను ముట్టరు.

180

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

దబ్బీ 0-5-0

తామర తైలము

12-కి 3-8-0

రామోజి పర్వ గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో
సయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జ,
శోభి, పొడలు మొదలగువానిని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును.
దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి

ఆంధ్ర తాంజనం డిపో,

మదరాసు.